

**T.C.
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI
MUHASEBE VE DENETİM YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**ÖZEL TÜKETİM VERGİSİNİN MUHASEBE BİLGİ
SİSTEMİ İÇERİSİNDE TAKİP EDİLMESİ MADENİ
YAĞ ÜRETİM SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA**

Yüksek Lisans Tezi

Serdar BALCI

1150Y34209

Danışman: Prof. Dr. Ömer Faruk BATIREL

İstanbul, Mayıs 2013

**T.C.
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI
MUHASEBE VE DENETİM YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**ÖZEL TÜKETİM VERGİSİNİN MUHASEBE BİLGİ
SİSTEMİ İÇERİSİNDE TAKİP EDİLMESİ MADENİ
YAĞ ÜRETİM SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA**

Yüksek Lisans Tezi

Serdar BALCI

1150Y34209

Danışman: Prof. Dr. Ömer Faruk BATIREL

İstanbul, Mayıs 2013

T.C.
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ONAY SAYFASI

Yüksek lisans öğrencisi Serdar BALCI' nın “Özel Tüketim Vergisinin Muhasebe Bilgi Sistemi İçerisinde Takip Edilmesi Madeni Yağ Üretim Sektöründe Bir Uygulama” konulu tez çalışması jürimiz tarafından Yüksek Lisans tezi olarak (oybirliği / oyçokluğu) ile başarılı bulunmuştur.

	Adı- Soyadı	İmza
Tez Danışmanı :
Jüri Üyesi :
Jüri Üyesi :

Hazırlamış olduğum tez özgün bir çalışma olup YÖK ve İTİCÜ Lisansüstü Yönetmeliklerine uygun olarak hazırlanmıştır. Ayrıca, bu çalışmayı yaparken bilimsel etik kurallarına tamamiyle uyduğumu; yararlandığım tüm kaynakları gösterdiğimi ve hiçbir kaynaktan yaptığım ayrıntılı alıntı olmadığını beyan ederim. Bu tezin ihtiva ettiği tüm hususlar şahsi görüşüm olup İstanbul Ticaret Üniversitesinin resmi görüşünü yansıtmamaktadır.

ÖZET

Türkiye’de ve Dünya’da devletin en önemli finansman kaynağı vergilerdir. Harcamalar üzerinden alınan ve nihai olarak tüketiciye yansıtılan tüketim vergileri de genel tüketim vergisi veya özel tüketim vergisi olarak ikiye ayrılmaktadır. Ülkemizde de vergi gelirleri içerisinde önemli bir yere sahip olan özel tüketim vergisi belirli bazı malları kapsamına almaktadır. Bu bakımdan, vergi kapsamına giren işlemler verginin mükellefi olan sınırlı bir kesim tarafından uygulanmakta olduğu için hem fazla bilinmemesi, hemde tüm işletmeleri ilgilendirmemesi nedeniyle özel tüketim vergisinin muhasebe sisteminde nasıl takip edileceği üzerine yeterli çalışma yapılmamıştır.

Bu çalışmada Özel Tüketim Vergisi’nin muhasebe sistemi içerisinde nasıl takip edilmesi gerektiği, bu kapsamda yapılması gereken çalışmaların neler olduğu anlatılmaya çalışılmıştır. Verilen teorik bilgiler ile konu ayrıntılı olarak incelenmiş, madeni yağ sektörü baz alınarak yapılan bir örnek uygulama ile pratikte, muhasebe sistemi içerisinde işlemlerin nasıl yürüdüğü gösterilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler : *Özel Tüketim Vergisi, Muhasebe Bilgi Sistemi, Madeni Yağ Sektörü*

ABSTRACT

The most important source of finance for the state both in Turkey and the rest of the world is taxation. The consumption taxes that are levied over the expenses and ultimately reflected on the consumers are classified as general consumption tax and special consumption tax. The excise duty that constitutes a considerable portion of the tax income for our country, covers certain goods within its scope of taxation. In this regard, since the transactions within the scope of taxation are applied by a limited few that are the taxpayers, owing to the unfamiliar nature of these transactions and since these transactions are not the concern for all enterprises, sufficient studies are not available for the methods to keep track of these transactions within the system of accounts.

Within this study, it has been aimed to explain how the Special Consumption Tax transactions needs to be kept track of the within the system of accounts, and the works that fall within this scope. The matter is investigated thoroughly via the theoretical information provided and via a case study based on the mineral oil sector, it has been tried to demonstrate how to keep track of the transactions within the system of accounts.

Keywords: *Special Consumption Tax, Accounting Information System, Mineral Oil Sector*

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

Özet	iii
İçindekiler.....	v
Tablo Listesi	x
Şekil Listesi.....	xi
Kısaltmalar	xii
GİRİŞ	1

ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ UYGULAMASI

1.1. ÖTV'nin Özellikleri.....	4
1.1.1. ÖTV Tek Aşamalı Bir Vergidir	4
1.1.2. Mükellef Sayısı Az Yönetimi Kolay Bir Vergidir	4
1.1.3. Kapsamı Sınırlıdır	5
1.1.4. Mal Tanımı Standarttır	5
1.1.5. Hasılatı Yüksektir.....	5
1.2. ÖTV'nin Uygulaması	6
1.2.1. Verginin Konusu	6
1.2.2. Vergiyi Doğuran Olay.....	7
1.2.3. Verginin Mükellefleri.....	8
1.2.4. İstisnalar	8
1.2.5. Verginin Matrahı ve Oranı	8
1.2.6. Verginin Beyanı ve Ödemesi	9

ÖTV'YE TABİ MALLARIN MUHASEBE BİLGİ SİSTEMİ İÇERİSİNDE TAKİP EDİLMESİ

2.1. Muhasebe Bilgi Sistemi	25
2.1.1. Muhasebe Bilgi Sisteminin Tanımı.....	26
2.1.2. Muhasebe Bilgi Sisteminin Kapsamı	27
2.1.3. Muhasebe Bilgi Sisteminin Kullanıcıları	28
2.1.4. Muhasebe Bilgi Sisteminin Öğeleri	29
2.1.4.1. Personel.....	30
2.1.4.2. Belgeler	30
2.1.4.3. Donanım.....	31
2.1.4.4. Raporlar.....	31
2.1.5. Muhasebe Bilgi Sisteminde Bilgi Teknolojileri.....	32
2.1.6. Muhasebe Bilgi Sistemleri ve ERP	33
2.1.6.1. ERP Sistemi	33
2.1.6.2. ERP Yazılımlarının Genel Özellikleri	34
2.1.6.3. ERP Tabanlı Yazılım Kullanılmasının ÖTV'ye Tabi Olan Malların Takibi Açısından Önemi	37
2.2. Muhasebe Bilgi Sistemi İçerisinde ÖTV'nin Takibi	37
2.2.1. ÖTV'nin Muhasebe Sistemi Arka Planında Takip Edilmesi	37
2.2.1.1. ERP Olmayan Sistemlerde ÖTV'nin Arka Planda Takibi.....	38
2.2.1.2. ERP Sistemlerde ÖTV'nin Arka Planda Takibi	40
2.2.1.2.1. Ürün Ağaçları.....	40
2.2.1.2.2. İş Emri Yönetimi.....	43
2.2.1.2.3. Rota (İş İstasyonu).....	44
2.2.1.3. Kodlama Sistemi Oluşturma Örneği	45
2.2.1.3.1 Hammaddeler	45

2.2.1.3.2 Mamuller	47
2.2.2. ÖTV'nin Tek Düzen Hesap Planı İçerisinde Takip Edilmesi	48
2.2.2.1. TDHP İçerisinde Hesapların Sınıflandırılması	49
2.2.2.2. TDHP İçerisinde ÖTV'nin Takip Edileceği Hesaplar	50
2.2.2.2.1. 136 Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabı.....	50
2.2.2.2.2. 150 İlk Madde Malzeme Hesabı	51
2.2.2.2.3. 151 Yarı Mamuller - Üretim Hesabı	51
2.2.2.2.4. 152 Mamuller Hesabı	52
2.2.2.2.5. 153 Ticari Mallar Hesabı	52
2.2.2.2.6. 191 İndirilecek KDV/ÖTV Hesabı	53
2.2.2.2.7. 192 Diğer KDV/ÖTV Hesabı.....	55
2.2.2.2.8. 194 Ödenen ÖTV Hesabı	55
2.2.2.2.9. 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	56
2.2.2.2.10. 391 İndirilecek KDV/ÖTV Hesabı	56
2.2.2.2.11. 392 Diğer KDV/ÖTV Hesabı.....	57
2.2.2.2.12. 600 Yurtiçi Satışlar Hesabı	57
2.2.2.2.13. 601 Yurtdışı Satışlar Hesabı.....	58
2.2.2.2.14. 620 Satılan Mamuller Maliyeti Hesabı	58
2.2.2.2.15. 621 Satılan Ticari Mallar Maliyeti Hesabı.....	58
2.2.2.2.16. Nazım Hesaplar	59

MADENİ YAĞ SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA

3.1. Madeni Yağ Üretimi ve Madeni Yağ Sanayi.....	62
3.1.1. Madeni Yağlar.....	62
3.1.1.1. Madeni Yağ Çeşitleri	62

	Sayfa No.
3.1.1.1.1. Motor ve Otomotiv Dişli Yağları	63
3.1.1.1.2. Endüstriyel Yağlar	63
3.1.1.1.3. Yağlama Müstahzarı	63
3.1.1.1.4 Gresler	63
3.1.1.2. Madeni Yağ Üretimi ve Üretimde Kullanılan Hammaddeler	64
3.1.1.2.1. Baz Yağlar.....	65
3.1.1.2.2. Katıklar.....	65
3.1.1.3. Türkiye’de Madeni Yağ Sanayi Hakkında Genel Bilgi	66
3.1.1.3.1. Madeni Yağ Üretimi ve İthalatı	66
3.1.1.3.2. Madeni Yağ Tüketimi	68
3.1.1.3.3. Özel Ürünler.....	68
3.2. Uygulama Örneği.....	69
3.2.1. 2013/1. Dönem ÖTV’li İşlemler	69
3.2.2. 2013/1. Dönem ÖTV’li İşlem Yevmiye Kayıtları	74
3.2.3. 2013/1.Dönem ÖTV Beyannamesi Çalışması	83
3.2.4. 2013/1.Dönem Hesap Bakiyeleri	87
3.2.5. 2013/2. Dönem ÖTV’li İşlemler	90
3.2.6. 2013/2. Dönem ÖTV’li İşlem Yevmiye Kayıtları	95
3.2.7. 2013/2.Dönem ÖTV Beyannamesi Çalışması	104
3.2.8. 2013/2.Dönem Hesap Bakiyeleri	107
3.2.9. Madeni Yağ Üretim İşletmelerinde ÖTV’den Finansal Verimlilik Sağlanması	110
SONUÇ	112
EKLER	116
KAYNAKÇA	147

TABLO LİSTESİ

Sayfa No.

Tablo 1. Yıllar İtibariyle ÖTV'nin Hasılatı ve Vergi Gelirleri İçerisindeki Payı	6
Tablo 2. Departman Bazında Ürün Ağacı Kullanımı.....	42
Tablo 3. Hammadde Tablosu	64
Tablo 4. Baz Yağ Gruplandırma Tablosu	66
Tablo 5. Yıllar İtibariyle Madeni Yağ Lisans Adetleri	66
Tablo 6. Yıllar İtibariyle Madeni Yağ Lisans Sahiplerinin Üretim Kapasiteleri	67
Tablo 7. 2011 Yılı Madeni Yağ Faaliyetleri	67

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa No.

Şekil 1. 2010 ve 2011 yılları endüstriyel yağlar tüketim miktarları..... 68

KISALTMALAR

AATUHK	:	Amme Alacaklarının Tahsil Usulu Hakkında Kanun
a.g.e.	:	Adı Geçen Eser
a.g.m.	:	Adı Geçen Makale
BKK	:	Bakanlar Kurulu Kararı
EPDK	:	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
ERP	:	Kurumsal Kaynak Planlama
GTİP	:	Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu
KDV	:	Katma Değer Vergisi
LPG	:	Likit Petrol Gazı
MSUGT	:	Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği
ÖTV	:	Özel Tüketim Vergisi
ÖTVK	:	Özel Tüketim Vergisi Kanunu
PPK	:	Petrol Piyasası Kanunu
s	:	Sayfa Numarası
S	:	Sayı
TDHP	:	Tek Düzen Hesap Planı
YMM	:	Yeminli Mali Müşavir

GİRİŞ

Dolaylı vergiler içerisinde yer alan tüketim vergileri belli bir malın üretimi, tüketimi, satışı veya bir hizmetin ifası üzerinden alınan vergilerdir. Tüketim vergileri, ülkede üretilen bütün mal ve hizmetlerden alınan genel tüketim vergisi şeklinde olabileceği gibi, belirli mal ve hizmetleri vergilendiren özel tüketim vergisi (ÖTV) şeklinde de olmaktadır.

Ülkemizde uygulama geçmişi pekte eski olmayan ÖTV, adından da anlaşılacağı üzere belirli bazı malları konusu kapsamına almaktadır. Buna rağmen ÖTV'nin vergi gelirleri içerisinde önemli bir yeri mevcuttur. ÖTV tüm vergi gelirleri içerisinde Katma Değer Vergisinden (KDV) sonra en fazla paya sahip vergi durumundadır.

Günümüzde artan rekabet ortamı ile birlikte işletmelerin üretmiş oldukları ürünlerde maliyetlerin doğru olarak belirlenmesi ve doğru olarak belirlenen maliyetlere göre oluşturulan satış fiyatları işletmelerin rekabet güçlerini arttırmaları ve gelecekte faaliyetlerini devam ettirebilmeleri açısından büyük önem taşımaktadır.

ÖTV'ye tabi olan malların maliyetlerinin doğru olarak belirlenmesi için, ÖTV'nin takibinin doğru olarak yapılması çok önemlidir. Tek aşamalı bir vergi olan ÖTV, esas itibarıyla konusu kapsamına giren malların üzerinde bir maliyet kalemi oluşturur. Uygulamada mevcut olan ÖTV oranları da dikkate alındığı zaman bu maliyet kaleminin toplam maliyetler içerisinde önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Yapılmış olan bu çalışma özellikle ÖTV'nin hammadde ve mamül maliyetlerine doğru olarak yüklemesinin sağlanması açısından önem taşımaktadır. I Sayılı Listeye tabi olan malların ithalinin ÖTV'ye tabi olmaması nedeniyle, malların ithalatı aşamasında gümrük idaresine teminat verilmesine yönelik uygulama da işletmeler üzerinde finansman maliyeti yaratmaktadır. Oluşan bu finansman maliyetini en az seviyede tutmak için, ÖTV'ye tabi olan malların işletme içerisindeki hareketlerinin muhasebe sistemi içerisinde doğru olarak takip edilmesi, çözümü yapılması gereken teminatların tespitinin sağlıklı olarak yapılarak, doğru bilgi ve belgelerle teminatların çözümünün yapılabilmesi açısından da önemlidir.

ÖTV tek aşamada alınan basit bir vergi olarak görünmesine rağmen uygulamada mevzuatın da çok hareketli olmasından kaynaklanan karmaşık bir yapı mevcuttur. Bu çalışmanın konusunu, ÖTV'ye tabi olan mallar için ödenen veya tahsil edilen ÖTV'nin muhasebe bilgi sistemi içerisinde nasıl takip edileceği, ÖTV'nin sonuç hesaplarına nasıl yansıtacağı ile ÖTV'ye tabi olan (I) Sayılı listedeki malların ithalatı sırasında verilen teminatların çözümü için gerekli olan bilgilerin muhasebe sisteminden nasıl alınması gerektiği oluşturmaktadır.

Çalışma kapsamında, ÖTV'nin kapsamına giren malların üretimi aşamasında hammaddenin tedarik edilmesinden başlayarak, malların satışına kadar muhasebe sistemi içerisinde takip edilebilmesi için gerekli olan yapının nasıl kurulacağı, ÖTV ile ilgili olarak oluşacak maliyet ve yükümlülükler, indirim ve iade alacakları ile gümrük idaresine verilecek olan teminatların tek düzen hesap planı (TDHP) içerisinde hangi hesap ve bunlara ilişkin alt hesaplarda takip edileceğinin belirlenmesi ve buna uygun hesap planının oluşturulmasına, bu yapıda kullanılacak bilgi sistemine göre sistem arka planında işleyen kodlama yöntemlerinin belirlenmesi ve uygulamaya koyulmasına, belirlenen hesapların çalıştırılmasına, yerine getirilecek mali yükümlülüklerin doğru tespit edilerek, mali idareye verilecek olan beyanname, bildirim ve raporların doğru olarak hazırlanmasına çalışılacaktır.

Çalışmamız, "Giriş" bölümünü izleyen üç ana bölümle, "Sonuç" "Ekler" ve "Yararlanılan Kaynaklar" bölümlerini içermektedir. Birinci bölümde, Türkiye'de ÖTV uygulaması hakkında genel bilgi verildikten sonra, ÖTV Kanunu, ÖTV Kanununa ilişkin çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları (BKK) ve Tebliğler dikkate alınarak; verginin konusu, mükellefleri, matrah ve oranı ile beyan edilmesine ilişkin bilgiler açıklanmış, ÖTV'ye tabi olan malların yurtiçi ve yurt dışından satın alınması, üretime konu edilmeden direkt satışı, üretime konu edilmesi ve üretimde zayıf oluşması durumunda ÖTV'nin sonuç hesaplarına ne şekilde yansıtılacağı konularına değinilmektedir.

İkinci bölümde, muhasebe bilgi sistemine ilişkin bilgiler verilerek, kullanılan sistemin kurumsal kaynak planlama (ERP) tabanlı olup olmamasına göre ÖTV'nin sistem arka planında nasıl izlenebileceği, bunun için sistemin uyarlamasının nasıl

yapılacağı anlatılmıştır, ÖTV'nin tek düzen hesap planında hangi hesaplarda takip edilmesi gerektiği üzerinde durulmuştur.

Üçüncü bölümde, madeni yağ sektöründe bir uygulamaya yer verilmiştir. Bu kapsamda ilk önce madeni yağ sanayi ve madeni yağ üretimi hakkında bilgiler verilmiştir. madeni yağ imalatı yapan bir işletmede ÖTV'ye yönelik olarak yükümlülüklerin izlenmesi, maliyetlere yansıtılacak ÖTV tutarı, indirilecek ÖTV tutarı ile iade alınacak ÖTV tutarları ile ithal edilen ÖTV'ye tabi baz yağ, katık ve madeni yağlar için gümrük idaresine verilen teminatların izlenmesine yönelik olarak TDHP çerçevesinde gerekli olan bir hesap planı oluşturulmuş, hesapların işleyişine yönelik örnek muhasebe kayıtları yapılmıştır. ÖTV beyannamesinin doldurulmasına ilişkin çalışmaların nasıl yapılması gerektiği anlatılarak örnek beyanname düzenlenmiştir. Böylece hesapların işleyişi ile I Numaralı ÖTV Beyannamesinin nasıl doldurulduğu gösterilmek suretiyle konunun daha iyi anlaşılması sağlanmaya çalışılmıştır.

Sonuçta ise, çalışmanın genel bir değerlendirmesi ve özeti ile bu çalışma kapsamında varılan sonuçlar ve uygulamaya yönelik öneriler yer almaktadır.

Araştırma için gerekli olan veriler literatür için ilgili kaynak taramalarından ve internet tabanlı kaynaklar ile süreli yayınlardan temin edilirken, ÖTV mükellefi bazı firmalar gözlemlenmiş, özellikle bu çalışma kapsamında yapılan örnek uygulama için madeni yağ sektörü içerisinde önemli yere sahip olan bir madeni yağ üretim işletmesinde ÖTV'nin muhasebe sistemi içerisinde nasıl takip edildiği gözlemlenerek, sistemin güçlü ve eksik olan yanları tespit edilmeye çalışılmıştır.

ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ UYGULAMASI

1.1. ÖTV'nin Özellikleri

ÖTV, verginin konusunu belli mal gruplarının oluşturduğu, tek aşamalı, etkin, yönetimi kolay, kapsamı sınırlı dolaylı vergi olarak tanımlanabilir.¹ Bu özelliklerine bakıldığı zaman ÖTV elde edilen vergi hasılatı içerisinde etkin olarak ön plana çıkmaktadır.

1.1.1. ÖTV Tek Aşamalı Bir Vergidir

ÖTV, kapsamına giren malların imalat, ithalat veya ilk iktisap aşamasında bir defa alınmaktadır. Vergi uygulanarak teslim edilen veya ithal edilen malın bundan sonraki el değiştirmelerinde bir daha ÖTV uygulanması söz konusu değildir.

1.1.2. Mükellef Sayısı Az Yönetimi Kolay Bir Vergidir

ÖTV, bazı malların imalatı veya ithalatı safhasında alındığından, mükellef sayısı oldukça düşüktür. Faal ÖTV mükellefi sayısı 2011 yılı sonu itibarıyla 9.000 civarındadır. (II) sayılı listedeki motorlu araç ticareti yapan yaklaşık 6.000 mükellefi çıkardığımızda bu sayının çok daha az olduğu görülebilmektedir.² KDV mükellefi sayısının 2.000.000'un üzerinde olduğu düşünüldüğünde, ÖTV mükellefi sayısının kontrol edilebilecek sayıda olduğu anlaşılmaktadır. Mükellef sayısının az oluşu, verginin yönetimini de kolaylaştırmaktadır. Tahakkuk ve tahsilat oranı en yüksek olan

¹ Mehmet Erkan, **Özel Tüketim Vergisi Uygulaması**, Ankara, Maliye Hesap Uzmanları Derneği, 1. b., 2009, s.8

² Mehmet Çankaya, **“Akaryakıt Harici Petrol Ürünlerinde Ötv Uygulaması”**, Gelir İdaresi Başkanlığı, Nisan 2012, s.2

vergiler arasında yer alması da bu verginin yönetiminin kolay olduğunu kanıtlamaktadır.

1.1.3. Kapsamı Sınırlıdır

ÖTV kapsamına giren mallar, kanuna ekli listelerde yer alan Gümrük Tarife İstatistiki Pozisyonu (GTİP) numaralarına göre sınırlandırılmıştır. Kanuna ekli olan listeler de mal grupları itibariyle oluşturulmuştur. Böylece hangi malların hangi liste kapsamında vergilendirildiği kolayca tespit edilmektedir. ÖTV kapsamında hizmet ifaları bulunmamaktadır. Böylece verginin konusunu, somut olarak tanımlanabilecek olan mallar oluşturmakta, soyut bir kavram olan hizmetlerin vergilendirilmesindeki sorunlar ÖTV’de yaşanmamaktadır.³

1.1.4. Mal Tanımı Standarttır

ÖTV kapsamına giren mallar, uluslararası mal tanımlama sistemi olan Armonize Sistem (Kombine) Nomanklatürü’ne göre tespit edilmiştir.⁴ ÖTV kapsamına giren malların GTİP pozisyonuna göre belirlenmiş olması malların tanımında herhangi bir belirsizlik, yorum farkı söz konusu olmamasını sağlamaktadır.

1.1.5. Hasılatı Yüksektir

Kapsamı dar ve mükellef sayısı sınırlı olmasına rağmen ÖTV hasılatı genel bütçe vergi gelirlerinin %24-27’si arasında gerçekleşmektedir.

³ Erkan, a.g.e., s. 10

⁴ Kemal Oktar, “Özel Tüketim Vergisi On Yaşında”, (Çevrimiçi), <http://www.dunya.com/ozel-tuketim-vergisi-on-yasinda-149760yy.htm>, (Erişim Tarihi: 23.04.2013), s.2

Tablo 1: Yıllar İtibariyle ÖTV'nin Hasılatı ve Vergi Gelirleri İçerisindeki Payı

Yıllar	ÖTV (Bin TL)	KDV (Bin TL)	Vergi Gelirleri (Bin TL)	ÖTV'nin Vergi Gelirleri İçerisindeki Payı
2003	22.299.243	27.031.099	84.316.169	26,4
2004	26.648.100	30.590.993	100.373.329	26,5
2005	33.344.799	34.326.058	119.621.390	27,8
2006	36.926.175	41.348.579	137.474.325	26,8
2007	39.110.505	43.285.707	152.835.111	24,7
2008	41.831,723	46.776.908	168.108,960	24,8
2009	43.619.794	46.986.885	172.440.423	25,2
2010	57.285.112	62.532.711	210.532.315	27,2
2011	61.196.476	82.132.397	250.769.413	24,4
2012*	70.590.257	87.546.038	277.676.933	25,4
*2012 Yılı bütçe tahmini				

Kemal Oktar, “**Özel Tüketim Vergisi On Yaşında**”, (Çevrimiçi), <http://www.dunya.com/ozel-tuketim-vergisi-on-yasinda-149760yy.htm>, (Erişim Tarihi: 23.04.2013), s.2

Yukarıdaki tabloda, 2003-2011 yılları arasında ÖTV ve KDV hasılatı ile bu vergilerin genel bütçe vergi gelirleri payları yer almaktadır.

1.2. ÖTV'nin Uygulaması

1.2.1. Verginin Konusu

ÖTV'nin konusunu belirli bir iktisadi süreç içinde bulunan ve kanuna ekli 4 listenin (I, II, III, IV) kapsamına alınmış mallar oluşturmaktadır. Hizmetler ÖTV'nin konusuna girmemektedir. Bir malın vergi konusuna girmesi için o malın hem listede yer alması hem de kanunun öngördüğü iktisadi süreç içinde bulunması gerekir. Bazı mallar için imalat aşaması veya ithalat dikkate alınırken bazı mallar için ilk iktisap aşaması dikkate alınır. Listelerde yer alan mallar bir defaya mahsus olmak üzere vergilendirilirler.⁵ 4760 sayılı Kanuna ekli 4 liste şöyledir.

⁵ Doğan Şenyüz, **Türk Vergi Sistemi**, İstanbul, Yaklaşım Yayıncılık, 13. b., 2007, s.610

– I Sayılı Listenin A cetvelinde akaryakıt ürünleri B cetvelinde ise solvent gibi katkı maddeleri ile baz yağ ve madeni yağ türevleri yer alır.

– II Sayılı Liste motorlu kara, deniz ve hava taşıtlarından oluşmaktadır.

Ancak liste dışında kalan motorlu taşıtlar verginin konusuna girmez. Kayıt ve tescile tabi araçlar ilk iktisapları aşamasında verginin konusuna girerler. Kayıt ve tescile tabi olmayanlar imal ya da ithal edildiklerinde verginin konusuna girmektedirler.

– III Sayılı listenin A cetvelinde alkollü ürünler ve kolalı içecekler, B cetvelinde ise sigara, puro gibi tütün mamulleri yer almaktadır.

– IV sayılı listede mamul ziynet eşyalar, beyaz eşyalar ve lüks tüketim malları bulunmaktadır.

1.2.2. Vergiyi Doğuran Olay

Vergiyi doğuran olay esas olarak ürünlerin teslimi veya ilk iktisabıdır. Bunun yanında ithalat da vergi kapsamına girmekle beraber I sayılı listeye tabi malların ithalatı vergiye tabi olmamaktadır. Bu durumda vergiyi doğuran olay ithal edilen malların tesliminde ortaya çıkmaktadır. Teslim bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malın maliki tarafından alıcıya devredilmesi olarak ifade edilebilir. İlk iktisap ise II sayılı listede yer alan motorlu taşıtların kullanmak ya da satmak üzere satın alanların adlarına kayıt ve tescil ettirmek üzere araca sahip olmalarını ifade etmektedir.⁶

Özel Tüketim Vergisi Kanunu (ÖTVK) bazı durumları teslim gibi değerlendirmiş ve verginin hesaplanması gerektiğini belirtmiştir. Bunlar, ÖTV'ye tabi olan malların, vergiye tabi olmayan malların imalinde kullanılması veya işletmeden çekilmesi ile mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda zilyetliğin devridir.

⁶ Osman Pehlivan, **Kamu Maliyesi**, Trabzon, Derya Yayınevi, 2002, s. 403

1.2.3. Verginin Mükellefleri

ÖTV’de verginin mükellefleri verginin konusuna giren mal gruplarına ve gruplardaki malların niteliklerine göre değişim göstermektedir. Verginin mükellefleri kısaca şöyledir.⁷

- I sayılı listedeki petrol ürünlerinin imalatçıları ve ithalatçıları,
- II sayılı listede yer alan motorlu araçlardan kayıt ve tescile tabi olmayanların imalatçıları veya ithalatçıları,
- II sayılı listede yer alan motorlu taşıtlardan kayıt ve tescile tabi olanlarda motorlu araç ticareti yapanlar ile kullanmak üzere ithal edenler,
- III sayılı listede yer alan tütün ve alkollü/alkolsüz içecek üreticileri ile ithalatçıları,
- IV sayılı listede yer alan ürünlerin imalatçıları ve ithalatçıları verginin mükellefidirler.

1.2.4. İstisnalar

ÖTVK’nda bazı istisnalar kabul edilmiştir; bunlar sırasıyla ihracat istisnası (ÖTVK mad.5), diplomatik istisna (ÖTVK mad.6), diğer istisnalar; askeri amaçlı istisna, petrol arama faaliyeti istisnası, malul ve sakatlara mahsus taşıt araçları istisnası, Türk Hava Kurumu’nun hava taşıt alımlarında istisna, güvenlik kuruluşlarının silah alımına ilişkin istisna, kamu kurumuna yapılan bedelsiz teslimlerde istisna, ithalat istisnası (ÖTVK mad. 7).

1.2.5. Verginin Matrahı ve Oranı

ÖTV’nin matrahı kanuna ekli listelerde yer alan mal gruplarına göre farklılaşmaktadır. Spesifik (Miktar esaslı) matrah yapısının belirlenmesi halinde vergileme ölçüleri ayrı ayrı veya topluca olmak üzere, alkol derecesi, kg, litre, metre, gibi birimler dikkate alınarak uygulanacaktır. I sayılı listede yer alan malların matrahı

⁷ Nurettin Bilici, **Vergi Hukuku**, Ankara, Seçkin Yayınları, 8. b, 2004, s. 260

miktar esaslıdır. II sayılı listede yer alan motorlu taşıtlar, III sayılı listede yer alan alkollü içkiler ve kolalı gazozlar (tütün mamulleri hariç olmak üzere) ile IV sayılı listede yer alan dayanıklı tüketim malları ile lüks tüketim malları için verginin matrahı bu malların teslimi, ilk iktisabı veya ithalinde hesaplanacak ÖTV hariç, KDV matrahını oluşturan unsurlardır.⁸

1.2.6. Verginin Beyanı ve Ödemesi

ÖTV, mükelleflerin yazılı beyanları üzerine tarh olunur ve beyanname verme süresi içerisinde ödenir. Vergilendirme dönemi; kanuna ekli (I) sayılı listedeki mallar için her ayın ilk onbeş günlük birinci ve kalan günlerinden oluşan ikinci dönem, (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olmayanların tesliminde, faaliyette bulunulan takvim yılının birer aylık dönemleridir.

Beyanname, (I) sayılı listedeki mallar için vergilendirme dönemini izleyen onuncu günü, diğer mallar için vergilendirme dönemini izleyen ayın onbeşinci günü akşamına kadar mükellefin katma değer vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine verilir. (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tâbi mallara ait ÖTV beyannamesi, ilk iktisap ile ilgili işlemlerin tamamlanmasından önce bu işlemlerin yapıldığı yer vergi dairesine verilir ve vergi aynı günde ödenir. ÖTV' ye tabi malların İthalatında alınan vergi ise, ilgili gümrük idaresince hesaplanır ve gümrük mevzuatına göre kabul edilen gümrük beyannamesi veya diğer belgeler üzerine imza alınmak suretiyle mükellefe, kanunî temsilcisine veya gümrük müşavirine tebliğ edilir. Bu vergi, ithalat vergileri ile aynı zamanda ödenir. İthalat vergilerine tâbi olmayan mallara ait vergi, gümrük mevzuatına göre kabul edilen beyannamenin veya diğer belgelerin tescili tarihinde, bu tarihteki oran veya tutarlar üzerinden hesaplanarak tahsil edilir.

1.3. ÖTV'nin Sonuç Hesaplarına Yansımaları

ÖTV'nin muhasebe sisteminde sağlıklı bir şekilde takip edilmesi açısından satın alınan ÖTV'ye tabi mallar için ödenen ÖTV'nin ve teslimi yapılan ÖTV'ye tabi mallar

⁸ Pehlivan, a.g.e., s. 407

için tahsil edilen ÖTV'nin nasıl değerlendirileceğini bilmek ve mevcut muhasebe sistemini oluşacak olan varyasyonlara göre kurmak gerekir. ÖTV'ye tabi bir malın yurtiçinden veya yurtdışından satın alınması, yurtiçine veya yurtdışına satılması ile imal edilmesi durumunda ödenen veya hesaplanan ÖTV'nin sonuç hesaplarına yansımaları farklı şekillerde olabilir. Bunlar aşağıda sıralanmıştır.

- Ödenen ÖTV'nin malın maliyetine intikal ettirilmesi
- Ödenen ÖTV'nin indirim konusu yapılması
- Ödenen ÖTV'nin iade alınması
- ÖTV'nin ödenmemesi
- ÖTV'nin hesaplanarak ödenmesi
- ÖTV'nin hesaplanarak Tecil-Terkin edilmesi

1.3.1. Ödenen ÖTV'nin Maliyet Unsuru Olması

ÖTV harcamalar üzerinden bir kez alınan bir vergidir. Üzerinden ÖTV hesaplanarak alınmış bir malın sonraki el değiştirmelerinde ÖTV hesaplanmaz, alınmaz. ÖTVK'nun 1. Maddesinde açıkça ifade edildiği üzere, *“bir defaya mahsus olmak üzere özel tüketim vergisine tabi olma”* esastır. ÖTV'de esas kurallardan biri de ÖTV'nin gider veya maliyet unsuru olmasıdır. Genel olarak; ÖTV, üzerinden hesaplandığı malın maliyeti yoluyla fiyatı içinde yer alır. Bu şekilde tüketiciye aktarılır ve tüketicinin üzerinde kalır. ÖTV'nin indirim konusu yapıldığı veya ödenmediği kısıtlı uygulamalar dışında maliyet olarak dikkate alınması gereken durumlar aşağıdaki gibidir.

- ÖTV ödenerek satın alınan malların yurt içine normal teslimi,
- ÖTV ödenerek satın alınan malların tecil terkin kapsamında teslimi,
- ÖTV ödenerek satın alınan malların ÖTV'ye tabi olmayan başka bir malın imalinde kullanılması,
- ÖTV ödenerek satın alınan malların ÖTV'ye tabi olup, başka listeye dahil olan bir malın imalinde kullanılması,
- ÖTV ödenerek satın alınan malların aynı listeye dahil başka bir malın imalinde kullanılması sonucu, ödenen ÖTV'nin imal edilen malın hesaplanan ÖTV'sini aşan kısmı,

- ÖTV ödenerek satın alınan malların aynı listeye dahil başka bir malın imalinde kullanılması ve imal edilen malın istisna kapsamında teslimi,
- ÖTV ödenerek satın alınan malların dahili kullanımı, zayi ve numune olarak verilmesi,

1.3.2. Ödenen ÖTV'nin İndirim Konusu Yapılması

ÖTV'ye tabi malların, yer aldığı listedeki başka bir malın imalinde kullanılması halinde ödenen verginin, Maliye Bakanlığınca belirlenen esaslara göre ödenecek vergiden indirilebilmesi, ÖTVK'nun 9. Maddesi ile hüküm altına alınmıştır. Bu şekildeki bir uygulama ile “tek bir dolaylı vergi” alınması ve ÖTV'nin listelerde yer alan her mal için “tek sefer” uygulanması amaçlanmıştır. ÖTV harcamalar üzerinden tek aşamada ve bir kez alınmaktadır. ÖTV hesaplanarak alınmış bir malın yeniden satışa konu edilmesi yada geniş anlamda el değiştirmesi halinde ÖTV hesaplanmayacaktır.⁹

Özellikle ÖTV' deki indirim uygulaması KDV' deki vergi indirim uygulaması ile karşılaştırıldığında, ÖTV'de vergi indirim uygulaması daraltılmış sınırlı bir uygulama alanına sahiptir. KDV'de indirim uygulaması esas olarak uygulanmaktayken ÖTV' de indirim mekanizmasının istisna olduğunu söylenebilir.

1.3.2.1. Vergi İndiriminin Uygulanabilmesi için Gerekli Şartlar

ÖTV'de indirim uygulamasına ilişkin esas olarak 1, 5, 8 ve 13 Seri No'lu ÖTV Genel Tebliği ile açıklamalar yapılmıştır. Vergi indirimi konusuna ilişkin detaylı açıklama 1 Seri No'lu ÖTV Genel Tebliğinde yer almaktadır. İlgili tebliğ uyarınca, ÖTVK'nun 9. Maddesiyle, vergiye tabi malların, yer aldığı listedeki başka bir malın imalinde kullanılması halinde ödenen verginin, hesaplanan vergiden indirilmesi suretiyle ÖTV'nin her mal için bir kez uygulanması öngörülmüştür. Örneğin; (I) sayılı listede yer alan baz yağın ÖTV mükellefinden satın alınmasında ödenen vergi, bundan

⁹ Mehmet Kalkınoglu, “Özel Tüketim Vergisinde Vergi İndirimi Uygulaması” İstanbul, Vergi Dünyası Dergisi Özel Yayını, 2012, s.20

imal edilen madeni yağın teslimi dolayısıyla vergi dairesine beyan edilip ödenecek olan vergiden indirilecektir.

Yapılan bu açıklamalardan sonra, ÖTV’de indirim uygulamasının ana unsurları aşağıdaki gibidir: ¹⁰

1- Mallar, ÖTV’ye tabi olmalıdır. ÖTV’ye tabi olma zorunluluğu ise, ÖTV mükellefiyetini ve ÖTV’nin belgelerde gösterilmesi zorunluluğunu gerekli kılmaktadır.

2- Mallar, ÖTVK’ya ekli listeler içerisinde yer almalıdır ve yer aldıkları listedeki başka bir malla ilişkide bulunmalıdır.

3- Malların, yer aldıkları listedeki başka bir malın “imalatında” kullanılması gerekmektedir. Mallar arasındaki ilişkinin imalat ve üretim seviyesinde olmasının bir sonucu ÖTV’de indirim uygulama hakkının sadece imalatçılara tanınmış olmasıdır.

4- İmalatta kullanılan Mallar için ÖTV’nin ödenmiş olması gerekmektedir.

ÖTV’de vergi indirim uygulaması için yukarıdaki ana unsurların tamamının bir arada gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, her unsurun bünyesinde taşıdığı detay ÖTV’de vergi indirim uygulaması açısından önem arz etmektedir. ¹¹

1.3.2.2. Vergi İndiriminin Sınırı ve İndirim Uygulanmayacak Haller

1.3.2.2.1. Gerekli Şartların Mevcut Olmaması

Vergi indirimi uygulanabilmesi için gerekli olan şartların oluşmaması durumunda vergi indirimi uygulanmaz. Bu kapsamda; İmalatta kullanılan mal veya imal edilen mallardan biri ÖTV’ye tabi değilse, İmalatta kullanılan I sayılı listede yer alan mallar, imal edilen mal ile aynı liste içerisinde bulunmuyorsa, ÖTV’ye tabi mallar, yer aldıkları listedeki başka bir malın imalatında kullanılmamışsa, başka bir ifade ile ÖTV indirim uygulaması yapacak mükellef imalatçı değilse ve ÖTV ödenmemişse indirim uygulanabilmesi söz konusu değildir.

¹⁰ a.g.e., s.22

¹¹ a.g.e., s.23

Esas itibariyle indirim uygulaması için getirilmiş olan şartların bir kısmı vergileme tekniği açısından ve uygulama bakımından tutarlılığı bulunmamaktadır. ÖTV'nin indirim konusu yapılması şartlarından biri olan, aynı listeye tabi olan başka bir malın üretiminde kullanılması şartı doğru bir yaklaşım değildir. Bunun sebebi ise, ÖTV'ye tabi olan malın yine ÖTV'ye tabi olan, fakat farklı bir listede bulunan başka bir malın üretiminde kullanılabilecek olmasıdır. ÖTV'nin tek seferde alınması ilkesine aykırı olan bu duruma göre daha önce ÖTV'si hesaplanan ve üretime konu olan mal için tekrar vergi hesaplanması gerekecektir. Bu duruma bir örnek vermek gerekirse, ÖTV'ye tabi olan saç spreyinin imalatında kullanılan Likit Petrol Gazı (LPG)'nin (I) sayılı listede olması, saç spreyinin ise (IV) sayılı listede yer alması sebebiyle LPG'nin alımı sırasında ödenen ÖTV'nin saç spreyinin tesliminde hesaplanan ÖTV'den indirim konusu yapılamamasıdır.

İndirim mekanizmasının çalıştırılabilmesi için gerekli olan şartlardan birisi de indirim hakkının sadece sanayi sicil belgesine sahip olan imalatçılara sağlanmış olmasıdır. Burada imalat kavramının ne olduğu önem kazanmaktadır. Bunun sebebi ise imalatçı tanımına girmemekle beraber ÖTV'ye tabi malların satışını yapan işletmelerin daha önce ödemiş oldukları ve indirim konusu yapabilecekleri ÖTV'leri maliyet olarak dikkate almak zorunda kalmalarıdır. Yine bu durumu bir örnek yoluyla açıklamak gerekirse, akaryakıt dağıtım şirketleri ithal ederek satışını yapmakta oldukları (I) sayılı listeye dahil olan akaryakıt ürünlerinin içerisine, yine bir sayılı listeye dahil olan çeşitli katıklar koymaktadırlar. Bu katıkların ilavesi sonucunda satılan malın miktarı yükselmektedir. Dolayısıyla (I) sayılı listedeki malların vergilemesinde vergi miktarı üzerinden alındığından, daha önce ÖTV'si ödenen katıklar için tekrar vergi hesaplanmakta, daha önce ödenen vergi ise dağıtım şirketinin bünyesinde maliyet olarak kalmaktadır.

1.3.2.2.2. İndirilecek ÖTV'nin Hesaplanan ÖTV'den Fazla Olması

Bir malın aynı listede yer alan bir başka malın imalatında kullanımında, imal edilen mal/mamul ile imalatta kullanılan mal/hammadde için ÖTV'nin farklı uygulanması indirilecek ÖTV'nin fazla çıkması sonucunu doğurabilecektir.

İmalatta kullanılan mal için uygulanan ÖTV'nin fazla olması sonucu indirilecek ÖTV hesaplanan ÖTV'den fazla olacaktır. Bu durumda indirim konusu yapılmayan kısım için bir vergi indirim uygulaması mümkün olmayacaktır. Söz konusu indirime tabi tutulmayan kısım için aynı listede olsa dahi başka mallar için hesaplanan ÖTV'den indirimi söz konusu değildir.¹²

Burada indirim konusu yapılmayan kısım için ÖTV iadesi de mümkün değildir. İndirime tabi tutulamayan kısım imal edilen malın maliyeti olarak dikkate alınacaktır.

1.3.2.2.3. İmal Edilen Malın Teslimi'nin İstisna Kapsamında Olması

ÖTV'nin hesaplanmadığı durumlar kanun koyucu tarafından ÖTVK'nun ikinci bölümünde istisnalar başlığı adı altında hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda, ihracat istisnası, diplomatik istisna, diğer istisnalar, verginin tecili, vergi indirimi ve istisnaların sınırı ve yetki maddeleri detaylı bir şekilde düzenlemeye tabi tutulmuştur.

İmal edilen malın teslimi ilgili kanuni düzenleme kapsamında ÖTV'den istisna edilmiş ise imalatta kullanılan malla ilgili olarak ödenen ÖTV için, buradaki teslim işlemi sırasında bir ÖTV'nin hesaplanmaması ve ÖTV'nin vergi dairesine ödeme yapılmaması söz konusu ise, vergi indirimi uygulanması mümkün değildir.¹³ İndirime tabi tutulamayan kısım ilgili imal edilen malın bir maliyeti veya ilgili firmanın bir gider unsuru olarak dikkate alınabilecektir.

1.3.2.2.4. İmalatta Kullanılan Mal İçin Bir Fire veya Kayıp Oluşması

İmalat sırasında fire veya çeşitli şekillerde ortaya çıkan kayıplara denk gelen ÖTV kısmı, bu maldan imal edilen madeni yağın teslimi dolayısıyla hesaplanan ÖTV'den indirilmesi mümkün değildir. Bu kayıp ve firelerin belirlenmiş olan kısımlarına (normal fire oranı olup, Gümrük Yönetmeliği ile petrol ürünlerine ve

¹² a.g.e., s.33

¹³ a.g.e., s.34

kimyasal ürünlere ilişkin olmak üzere eşya bazında ve GTİP üzerinden fire oranları belirlenmektedir) isabet eden ve indirilemeyen ÖTV maliyet unsuru olarak dikkate alınabilecektir. Anormal fireye denk gelen kısım için ise önceki safhada ödenen ÖTV malın maliyeti içerisine alınır, fakat ilgili döneme ilişkin kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde mali karı artırıcı bir unsur olarak (Kanunen kabul edilmeyen gider) dikkate alınır.

İndilecek ÖTV olarak dikkate alınacak diğer bir konu ise malların iade edilmesi ve işlemten vazgeçilmesidir. 14. Seri Numaralı ÖTVK Genel Tebliği ile yapılan açıklamalara göre; eğer işletmenin satışını yaptığı malların iadesi malların satışını yaptığı ÖTV beyan dönemi içerisinde gerçekleşirse, o takdirde işlem beyannameye yansımadan düzeltilir. Fakat işlemten vazgeçme ve malın iade edilmesi işlemi satış işleminden farklı bir ÖTV döneminde gerçekleşmiş ise daha önce ödenmiş olan ÖTV beyannamede indirilecek ÖTV olarak dikkate alınır. İşlemlerin düzeltilmesi ve ÖTV'nin indirim olarak dikkate alınabilmesi için malların fiilen işletmeye girmiş olması gerekmektedir.

1.3.3. ÖTV'nin Ödenmemesi

(I) sayılı liste de yer alan akaryakıt ürünleri, solventler, baz yağ ve madeni yağlar için verginin konusu, bu malların imalatçıları ve ithalatçıları tarafından teslimidir. Dolayısıyla bu malların ithalatı aşamasında vergi doğmamaktadır.

(I) sayılı listede yer alan malların ithalatı vergiyi doğuran bir işlem olmadığından ithalat esnasında herhangi bir vergi ödenmesi söz konusu olmayacak, sadece gümrüğe teminat verilmekle yetinilecektir. İthal edilen malların istisna kapsamında teslim edilmesi halinde (İhraç edilmesi gibi) veya İhraç kayıtlı olarak teslim edilmesi halinde herhangi bir vergi tahsili söz konusu olmayacak dolayısıyla yurt içinden satın alındığında ÖTV ödenmesi gereken (I) sayılı listeye dahil bir mal ÖTV ödenmeden satın alınmış olacaktır.

1.3.4. ÖTV'nin Hesaplanarak Tecil-Terkin Edilmesi

ÖTV'nin en önemli özelliklerinden birisi, daha önce bahsedildiği üzere, ÖTV'ye tabi olan malların bir defaya mahsus olmak üzere vergilendirilmesi yani tek aşamalı bir vergi olmasıdır. ÖTV'nin bir defaya mahsus olarak alınması, indirim mekanizmasının ise son derece sınırlı olması, söz konusu malları girdi olarak kullanan imalatçılara ek bir vergi yükü getirmiştir.¹⁴ Özellikle; kimya, tekstil ve akaryakıt sektöründe yoğun olarak kullanılan solvent vb. girdiler üzerinden alınan vergi, sanayicilerin üretim maliyetlerini önemli ölçüde artırmıştır.

ÖTVK'nun, 8/1 maddesinde, *“bu Kanun'a ekli (I) sayılı listenin (B) cetvelindeki malların; (I) sayılı listeye dahil olmayan malların imalinde kullanılmak üzere mükellefler tarafından tesliminde tarh ve tahakkuk ettirilen özel tüketim vergisinin Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek kısmı, teminat alınmak suretiyle tecil olunur”* hükmüne yer verilmektedir. Kanun metninden de anlaşılacağı üzere, tecil-terkin uygulaması ile imalatçıların ÖTVK'na ekli (I) sayılı listenin (B) cetvelinde yer alan malları (I) sayılı listede yer almayan ürünlerin üretiminde kullanmaları durumunda Bakanlar Kurulu'na belirlenecek kısım haricinde ek bir mali yükümlülüğe katlanmalarının önüne geçilmeye çalışılmıştır. Fakat 08.10.2012 tarihinde çıkarılan 2012/3792 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK) ve bu karara istinaden çıkarılan 25 Seri Numaralı ÖTV Genel Tebliği ile ÖTVK 8/1 Maddesiyle düzenlenmiş olan tecil terkin uygulamasından vazgeçilerek iade uygulamasına geçilmiştir.

ÖTVK 8/2 maddesine göre ihraç edilmek şartıyla ihracatçılara teslim edilen mallara ait ÖTV, mükelleflerce ihracatçılardan tahsil edilmemesi şartıyla, bu mükelleflerin talebi üzerine vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunur. Söz konusu malların ihracatçıya teslim tarihini takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde ihraç edilmesi halinde tecil edilen vergi terkin olunur. İhracatın yukarıdaki şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde, tecil olunan vergi vade tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un (AATUHK) 51. maddesine göre belirlenen gecikme zammı ile birlikte tahsil olunur.

¹⁴ Tayfun Dönmez, “Özel Tüketim Vergisinde Tecil/Terkin Uygulaması”, **Yaklaşım Dergisi**, S.238, (Ekim 2012), s.2

1.3.5. ÖTV'nin İade Edilmesi

1.3.5.1. İhracat İstisnası Kapsamında İade

ÖTV kapsamına giren malların ihracat teslimleri, ÖTVK'nun 5/1 maddesindeki belirtilen şartlar dahilinde vergiden istisna edilmiştir. Bu istisna kapsamında ihraç edilen ÖTV'ye tabi malların alımı sırasında ÖTV mükelleflerine ödenen ve alış belgesi üzerinde gösterilen ÖTV'nin iade edilmesi söz konusudur. ÖTV uygulanan malların ihraç edilmesinde ihraç edilen mallara ait verginin iadesi, sadece ÖTV mükelleflerinden satın alınan mallar için söz konusudur. ÖTV uygulanan safhadan sonraki satıcılardan alınan malların ihraç edilmesi halinde, alış belgelerinde görünmeyen ve malın fiyatına dâhil edilmiş olan ÖTV iade edilmeyecektir. Dolayısıyla, imal edilen ÖTV'ye tabi mamullerin ihraç edilmesi durumunda hammaddeler için ödenen ÖTV iadeye konu edilemez. Yine ÖTV uygulandıktan sonraki bir aşamada satın alınan malların ihraç edilmesi halinde, malın maliyeti içerisinde bulunan ancak alış belgelerinde gösterilmeyen ÖTV'nin de iadesi söz konusu değildir.

1.3.5.2. 2012/3792 Sayılı BKK Kapsamında İade

Bakanlar Kurulu'nca 08.10.2012 tarihinde kararlaştırılmış olan 08.10.2012 tarihli ve 2012/3792 sayılı BKK'nın 1, 2 ve 3. maddelerinde, ÖTVK'ya ekli (I) sayılı listenin (B) cetvelindeki vergi tutarları uygulanarak teslim edilen malların, imalatçılar tarafından imalatta kullanılmaları halinde indirimli vergi uygulamalarından kaynaklanan vergi farklılaştırmalarının alıcılara iade yöntemi ile uygulanması, uygun görülmüş ve bu tarih itibarıyla iade uygulaması başlamıştır. Bu kapsamda,

- ÖTVK'na Ekli (I) Sayılı Listenin (B) Cetvelindeki Malların Bu Listeye Dahil Olmayan Malların İmalinde Kullanılması,
- ÖTVK'na Ekli (I) Sayılı Listenin (B) Cetvelindeki Malların Aynı Cetvelde Yer Alan Malların İmalinde Kullanılması,
- Baz Yağların İhracata Konu Edilecek Madeni Yağ veya Yağlama Müstahzarı İmalinde Kullanılması

durumlarında vergi tutarlarının indirimli uygulanması söz konusu olup, bu durumlarda iade uygulaması yapılacaktır. İade uygulamasının işleyişi ise 25 Seri numaralı ÖTV Genel Tebliği'nde açıklanmıştır.

1.3.5.2.1. (I) Sayılı Listenin (B) Cetvelindeki Malların Bu Listeye Dahil Olmayan Malların İmalinde Kullanılması

Bu durum esas itibariyle ÖTVK'nun 8. maddesinin 1. fıkrasında (ÖTV de tecil/terkin uygulaması) hüküm altına alınmış olmakla birlikte BKK ile birlikte tecil terkin uygulamasından vazgeçilmiştir. Mevcut uygulamaya göre; (I) sayılı listenin (B) cetvelinde yer alan malların; bu listeye dâhil olmayan malların imalinde kullanılmak üzere imalatçılar tarafından ÖTV mükelleflerinden satın alınması sırasında ÖTV mükelleflerine yürürlükteki vergi oranları üzerinden hesaplanan ÖTV ödenecektir. Bu malların ithal edilmesi durumunda gümrüğe teminat verilecek ve (B) cetvelinde yer alan malların; (I) sayılı listeye dâhil olmayan malların imalinde kullanılması ÖTVK'nın 2/3-a maddesi uyarınca teslim sayıldığından, Buna göre ithalatçı imalatçılar, bu mallar için yurt içindeki ÖTV mükelleflerinin teslimlerinde olduğu gibi birimi itibariyle (B) cetvelinde yer alan yürürlükteki vergi tutarları üzerinden vergi beyan ederek ödeyeceklerdir. Diğer yandan bahse konu uygulama kapsamında, (I) sayılı listedeki malların ithalatı sırasında Gümrük İdaresince alınan teminatın çözümü işlemleri 1 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliği çerçevesinde yerine getirilecektir.

İmalatta kullanılan mallar için GTİP numaraları itibariyle karşılarında gösterilen oran ile daha önce uygulanan vergi tutarının çarpılması suretiyle hesaplanan vergi tutarlarının uygulanacağı öngörülmüştür. Buna göre söz konusu mallara daha önce uygulanan vergi tutarları ile bu mallar için yukarıda belirtilen oranlara göre hesaplanan vergi tutarları arasındaki fark iade edilebilecektir. Söz konusu maddede ayrıca 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu (PPK)'nun 2. maddesinde yer alan madeni yağ tanımına giren mallar ile bu kapsamda kullanılan diğer malların imal edilmesi halinde bu kapsamdaki imalatlar için iade uygulaması uygulanmayacağı 25 Seri Numaralı ÖTV Genel Tebliğinde belirtilmiştir.

İade uygulaması kapsamında sanayi sicil belgesine haiz alıcı imalatçılar iade talep edebilecektir. Verginin iade edilmesi talebi ise, ÖTV mükelleflerinden satın alınan malların satın alma tarihini, ithal edilen malların ise ithal tarihini takip eden aybaşından itibaren 12 ay içinde imalatta kullanılarak yine aynı süre içerisinde KDV (KDV mükellefiyetinin bulunmaması halinde Gelir veya Kurumlar Vergisi) yönünden bağlı bulunan vergi dairesine yapılacaktır.

1.3.5.2.2. (I) Sayılı Listenin (B) Cetvelindeki Malların Aynı Listeye Dahil Malların İmalinde Kullanılması

Bu husus ise yine ÖTVK'nun 9. Maddesinde hüküm altına alınan “*ÖTV’de Vergi İndirimi*” müessesesinin uygulama alanına girmektedir. İlgili madde uyarınca, “*Özel tüketim vergisine tâbi malların, yer aldığı listedeki başka bir malın imalinde kullanılması halinde ödenen vergi, Maliye Bakanlığınca belirlenen esaslara göre ödenecek vergiden indirilebilecektir.*”

2012/3792 sayılı BKK ile bu durum için ÖTV tutarlarının indirimli uygulanması nedeniyle ortaya çıkacak farklar için Farkların Alıcılara İade Edilmesi, 25 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliği uyarınca şu şekilde olacaktır.

(I) sayılı listenin (B) cetvelinde yer alan malların; imalatçılar tarafından ÖTV mükelleflerinden satın alındığında yürürlükte bulunan vergi tutarlarını ödeyeceklerdir. İmalatçıların ÖTV’sini ödeyerek satın aldıkları (I) sayılı listenin (B) cetvelinde yer alan malları, aynı cetveldeki vergi tutarı daha düşük malların imalinde kullandıklarında, satın aldıkları mallar için ödenen vergi tutarları ile bu mallardan imal edilen mallar için beyan edilerek ödenen vergi tutarları arasındaki farkı iade alabileceklerdir. İthalatçı imalatçılar tarafından doğrudan ithal edilen (B) cetvelinde yer alan malların, aynı cetveldeki vergi tutarı daha düşük malların imalinde kullanılması ÖTVK’nın 2/3-a maddesi uyarınca teslim sayılmayacağından, bu kapsamdaki kullanımlar için iade talep edilemeyecektir.

İade uygulaması kapsamında sanayi sicil belgesine haiz alıcı imalatçılar iade talep edebilecektir. Ancak PPK’nın 2. maddesinde yer alan madeni yağ tanımına giren mallar ile bu kapsamda kullanılan diğer malların imal edilmesi halinde bu kapsamdaki imalatlar için iade talep edilemeyecektir. Verginin iade edilmesi talebi ise, ÖTV

mükelleflerinden satın alınan malların satın alma tarihini takip eden aybaşından itibaren 12 ay içinde imalatta kullanılarak, imal ettikleri malın teslimine ilişkin verginin beyan dönemini takip eden aybaşından itibaren 3 ay içerisinde KDV (KDV mükellefiyetinin bulunmaması halinde Gelir veya Kurumlar Vergisi) yönünden bağlı bulunulan vergi dairesine yapılacaktır.

1.3.5.2.3. Baz Yağların İhracata Konu Edilecek Madeni Yağ Veya Yağlama Müstahzarı İmalinde Kullanılması

Bu hususu ise yine ÖTVK'nun ihracat istisnası ve ÖTV'de tecil/terkin müessesesinin uygulama alanına girmektedir. İade uygulaması ise 25 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliği uyarınca şu şekilde olacaktır.

(I) sayılı listenin (B) cetvelinde yer alan baz yağların; imalatçılar tarafından ÖTV mükelleflerinden satın alındığında yürürlükte bulunan vergi tutarlarını ödeyeceklerdir. İmalatçıların ÖTV'sini ödeyerek satın aldıkları (I) sayılı listenin (B) cetvelinde yer alan malları, yine aynı maddede GTIP numaraları ile yer alan madeni yağ veya yağlama müstahzarı imalinde kullanılması ve imal edilen malların aynı Kanun'un 5. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca ihraç edilmesi veya 8. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca teslim edilerek ihracının gerçekleştirilmesi halinde, ÖTV tutarı 0,05 TL/Kg. olarak uygulanacaktır. Buna göre baz yağların teslim tarihi itibarıyla uygulanan vergi tutarları ile 0,05 TL/Kg. arasındaki fark iade edilebilecektir. İthalatçı imalatçılar tarafından doğrudan ithal edilen (B) cetvelinde yer alan baz yağların, aynı cetveldeki madeni yağ veya yağlama müstahzarı imalinde kullanılması ÖTVK'nun 2/3-a maddesi uyarınca teslim sayılmayacağından, bu kapsamdaki kullanımlar için iade talep edilemeyecektir.

İade uygulaması kapsamında sanayi sicil belgesi ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından verilen madeni yağ lisansına haiz alıcı imalatçılar iade talep edebilecektir. Verginin iade edilmesi talebi ise, ÖTV mükelleflerinden satın alınan malların satın alma tarihini takip eden aybaşından itibaren 3 ay içinde imalatta kullanılarak, aynı süre içerisinde ÖTVK'nın 5. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca ihraç edilmesi halinde ihracatın gerçekleştiği tarihi takip eden aybaşından itibaren veya

8. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca teslim edilmesi halinde ise ihracatın gerçekleştiği tarihi takip eden aybaşından itibaren 3 ay içerisinde KDV (KDV mükellefiyetinin bulunmaması halinde Gelir veya Kurumlar Vergisi) yönünden bağlı bulunulan vergi dairesine yapılacaktır.

1.3.6. ÖTV'nin Hesaplanarak Ödenmesi

ÖTV'ye tabi olan malların teslimi, ÖTV'nin hesaplanıp, beyan edilerek ödenmesini gerektirmektedir. Ancak, ÖTV'nin hesaplanmasını gerektiren durumlar bununla sınırlı değildir. ÖTV'nin hesaplanarak beyan edilip ödenmesi gerektiği durumlar aşağıdaki gibidir;

- ÖTV'ye tabi malların yurt içine normal teslim edilmesi,
- Tecil terkin kapsamında yapılan teslimler neticesinde tecil şartların ihlal edilmesi,
- İthal edilen (I) sayılı listeye tabi malların ÖTV'ye tabi olmayan malların imalinde kullanılması,
- İthal edilen (I) sayılı listeye tabi malların dahili kullanımı, zayi veya numune olarak verilmesidir.

1.4. ÖTV'ye Tabi Malların Zayi olması ve Fire

1.4.1. Firelerin Durumu

ÖTVK'nun 2/3-a maddesi ile, vergiye tâbi malların, vergiye tâbi olan malların imali dışında her ne suretle olursa olsun kullanılması, sarfi, işletmeden çekilmesi veya işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesinin teslim hükmünde olduğu belirtilmiştir. Gümrük Yönetmeliği eki EK:14'te bazı mallarda deniz, kara ve boru hattı ile taşımalar ve antrepolarda uygulanacak fire oranlarını belirlenmiştir. Kanuna ekli (I) sayılı listede yer alan mallar için, Gümrük Yönetmeliği'nde belirtilen oranlar dahilinde bir fire meydana gelmesi durumunda;

EK:14'de yer alan malların müşteriye teslimine kadar olan her aşamada meydana gelen firelerin toplamının teslim sayılan hal kapsamında değerlendirilmemesi gerekir. Söz konusu malın ihraç edilmesi halinde, söz konusu yönetmelikte belirtilen oranlar dahilinde firenin yurt dışı edilmiş malın miktarına eklenerek, ÖTVK'na uygun olarak gerçekleşmiş bir ihracat olduğunun kabul edilmesi gerekir.¹⁵ Fire oranlarından daha fazla bir kayıp meydana gelmesi halinde, her taşıma aşaması ve depolama için belirlenen oranları aşan kısım fire olarak kabul edilmeyerek, ÖTVK'nun 2/3-a maddesi ile düzenlenen teslim sayılan hal kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.¹⁶

1.4.2. Zayi olan Malların Durumu

ÖTVK'nun 2. maddesinin 3 üncü fıkrasının (a) bendinde yer alan, "*vergiye tabi malların vergiye tabi olan malların imali dışında her ne suretle olursa olsun kullanılması ve sarfi...*" ifadesindeki, "...vergiye tabi mallar veya vergiye tabi olan mallar..." ibaresini, ÖTV uygulamasında vergiye tabi olan mallar veya kanuna ekli listelerde yer almak suretiyle verginin konusuna giren mallar veya kanuna ekli listelerde yer alan mallar olarak geniş anlamak gerekmektedir.¹⁷

Buna göre; Kanuna ekli listelerde yer alan teslimi verginin konusuna giren ve vergiyi doğuran olayın henüz gerçekleşmediği ÖTV'ye tâbi tutulmamış olan malların zayi olması halinde, vergiye tabi mal imalatı dışında kullanım ve sarf olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Konuya ilişkin olarak mali idarenin görüşü de bu yöndedir. Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından konuya ilişkin verilen bir özelgede "*...(I) sayılı listede yer alan bir malın antrepoya konulması sırasında ÖTV doğmamakla birlikte bu malın gümrük idaresinin izni olmadan antrepodan kısmen veya tamamen çıkarılması veya zayi olması halinde vergi doğuran olay gerçekleşmekte olup, bu tarihte geçerli olan tutarlar üzerinden ÖTV beyan edilmesi gerekmektedir...*"¹⁸ diğer bir özelgede ise "*verginin konusuna giren malların 3. kişilere teslim edilmeden önce zayi olması, vergiye tabi malların vergiye tabi başka malların imali dışında kullanılması, sarfi, işletmeden çekilmesi mahiyetinde bir işlem*

¹⁵Mehmet ERKAN, "ÖTV Uygulamasına Dair Notlar (I): Vergiye Tabi Malların Sarfi, Zayi Olması ve Fire Durumu", **Vergi Dünyası Dergisi**, S.338, (Ekim 2009), s.31

¹⁶ a.g.m., s.32

¹⁷ a.g.m., s.29

¹⁸ Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 11.12.2007 tarih ve 109582 sayılı Özelgesi

olduğundan, zayı olan mallar için de ÖTV beyan edilmesi gerekmektedir.”¹⁹ şeklinde görüş vermiştir.

1.5. Teminatların Çözümü ve ÖTV İade İşlemleri

1.5.1. Teminatların Çözümü

(I) Sayılı Listedeki malların ithalatının ÖTV’ye tabi olmaması nedeniyle, listeye dahil olan malların ithalatı aşamasında teminat uygulaması yapılmaktadır. Gümrüklere verilmiş olan teminatların çözümü işlemleri ise kullanım şekillerine göre, eğer üretilen mamulün ÖTV oranı, teminatlı olarak ithal edilen malın ÖTV oranına eşit veya yüksek ise Vergi Müfettişi inceleme raporu veya Yeminli Mali Müşavir (YMM) üretim tasdik raporu ile, eğer imal edilen mamulün vergi oranı ithal edilen maldan düşük ise sadece Vergi Müfettişi inceleme raporu ile çözülebilecektir. İster müfettiş raporu, isterse de YMM Üretim raporu olsun, her iki raporda da maliye idaresi ithal edilen mal ile hangi mamulün üretildiği, üretilen bu mamulün kime satıldığı bilgilerini ayrıntılı olarak istemektedir. Gerek alınan malların liste içi, liste dışı teslim konularına edilebilmesi veya direkt satışa konu olabilmesi, gerekse imal edilen mamullerin farklı teslim şekillerinde (Md. 5/1, Md. 8/2, Normal Teslim, Listeye dahil olmayan ürünlerin imalatında hammadde olarak kullanım) satılabilmesi, alınan hammadde ve malzemeden üretilen mamulün satışına kadar olan süreç içerisinde muhasebe sistemi içerisinde hesaplarda ve muhasebe arka planında çok ayrıntılı ve detaylı olarak takip edilmesini gerektirecektir. Ayrıca verilmiş olan teminat mektuplarının ve bu teminat mektubu mudilerinin de nazım hesaplar içerisinde detaylı olarak takip edilmesi gerekmektedir.

¹⁹ Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 19.12.2006 tarih ve 99933 sayılı Özelgesi

1.5.2. ÖTV İadesi İşlemleri

08.10.2012 tarihinde yayınlanan 2012/3792 Sayılı BKK ile tecil terkin ve indirimli ÖTV uygulamasının yerini iade uygulaması almıştır. Mevcut uygulamada ÖTV peşin olarak ödenmekte ve gerekli şartların yerine getirilmesi durumunda ödenen ÖTV'nin BKK'da belirlenen kısmı iade edilmektedir. İade işlemleri Vergi Müfettişinin incelemesi sonucu yerine getirilmektedir. Vergi incelemesi ile ÖTV'ye tabi olan malların alımından, bu mallar ile imal edilen mamullerin satışına kadar olan sürecin tamamındaki işleyiş detaylı olarak incelenerek, ithal edilen bütün hammaddelerden hangi mamullerin üretildiği ve kimlere satıldığı belirlenmektedir. Bu durum ÖTV ye tabi mal ve mamullerin muhasebe sürecindeki takibininin çok dikkatli ve detaylı olarak yapılmasını gerekli kılmaktadır. Mevcut sistemde ÖTV'nin peşin olarak ödenmesi ve iade sürecinin uzun olması işletmeler üzerinde ekstra bir finansman maliyeti oluşturmakta ve işletmeleri ithalat ağırlıklı bir yapıya dönmelerini teşvik etmektedir. İade sürecinin zaman yönüyle de daha kısa sürmesini sağlamak, yine elde edilmesi istenen bilgilerin raporlamasının doğru ve hızlı bir şekilde yapılması ile yakından ilgilidir. Sadece bu noktadan bakıldığı zaman bile ÖTV'ye tabi malların ve dolayısıyla ÖTV'nin muhasebe sisteminde takibinin önemi ortaya çıkmaktadır.

ÖTV'YE TABİ MALLARIN MUHASEBE BİLGİ SİSTEMİ İÇERİSİNDE TAKİP EDİLMESİ

İşletmelerin yoğun bir rekabet ortamında faaliyette bulunmaları ve bilgi teknolojilerindeki gelişmeler gibi önemli değişimler işletmelerde yeni yönetim anlayışlarının gelişmesine neden olmuştur. Bu ve benzer değişim ve gelişmeler ise işletmelerin planlama ve kontrol işlevlerini yerine getirmesinde ihtiyaç duyulan bilgi gereksinimlerini genişletmiştir. Diğer bir ifade ile; günümüzde işletmeler geleneksel muhasebe sistemi tarafından sağlanan bilgilerle yetinmeyip, daha fazla ve detaylı bilgilere de ihtiyaç duymaktadırlar. Bu bilgiler bir bütün olarak işletme temel bilgi sistemleri tarafından sağlanırken, işletme yönetiminin planlama ve kontrol işlevlerini yerine getirmesinde ihtiyaç duyulan bilgilerin büyük bir bölümü işletme temel bilgi sistemleri içerisinde yer alan muhasebe bilgi sistemi tarafından sağlanmaktadır.

2.1. Muhasebe Bilgi Sistemi

İşletme yöneticilerine bilgi sağlayan, işletmenin kaynaklarının oluşumunu, oluşan bu kaynakların kullanılma biçimini, tüketilen kaynaklar sonucunda meydana gelen artış ve azalışları ve işletmenin mali açıdan durumunu açıklayan bilgileri üreten ve bunları ilgili kişi ve kuruluşlara ileten sistem, bilgi sistemidir. Kuruluş şekli ve büyüklüğü ne olursa olsun, işletmelerdeki faaliyetlerin çoğu bir kıymet hareketine neden olmaktadır. Mali işlemler olarak nitelendirilebilecek bu işlemler, işletmelerin varlık ve kaynaklarında değişim yaratmaktadır. Sürekli olarak gerçekleşen bu mali nitelikteki işlemlere ilişkin verilerin toplanıp, analiz edilerek ilgili kişi ya da gruplara sunulması gerekmektedir. Bu görevi yerine getiren sistem ise muhasebe bilgi sistemidir.²⁰

²⁰ Durmuş Acar, Nilüfer Tetik, **Tekdüzen Hesap Planına Uygun Genel Muhasebe**, Isparta, Gözden Geçirilmiş 2. b., Tuğra Ofset, 2000, s. 13.

2.1.1. Muhasebe Bilgi Sisteminin Tanımı

Muhasebe oldukça eski bir bilimdir. 15'inci yüzyılda İtalya'da gelişmeye başlayan muhasebe bilimi ne yazık ki uzun yıllar sadece defter tutma ile eş tutulmuştur. Ancak yönetim bilgi sistemleri, muhasebe birimlerinin üzerindeki defter tutma yükünü minimum düzeye indirdiğinden, muhasebenin işletme içindeki rolü değişmiştir. Günümüzde muhasebe birimleri, iş ihtiyaçlarına çözüm getiren yönetim sistemlerini dizayn etmek ve sisteme girişi yapılan verilerden elde edilen bilgiyi analiz etmek, yorumlamak ve bilgileri kullanmak sorumluluklarını üstlenmişlerdir.²¹

Bir bilgi sistemi olan muhasebe, izlemeye, teşhis etmeye, önlem almaya ve programlamaya ilişkin bilgilerin kaynağıdır. Bu nedenle fonksiyonel boyutlarıyla muhasebe yaptığı işlemler ile işletmelerin birer görme organı durumundadır.²²

Muhasebe bir sayılar ile ölçme şekli, uluslararası anlamda ise işletmenin dili olarak tanımlanmaktadır.²³ Muhasebe sermayeyi, borcu, alacağı, ciroyu, maliyeti, yatırımları, kârı, zararı bilimsel esaslara göre ölçmekte, zamanlamakta ve kendi özel teknikleriyle kayda geçirmekte ve sonra da bunları faydalı anlaşır bir şekilde sunmaktadır. Finansal bilgiler, kendisinden beklenen amaçları gerçekleştirebilmek için sunulduğu dönemin ekonomik etkilerini taşımalı, diğer bir ifade ile anlamlı olmalıdır. Muhasebe mesleğinde pek çok sayıda finansal bilgi üretilmektedir. Üretilen bu bilgiler önemlilik ve öncelik esaslarına göre sunulmalıdır. Zira çok sayıda bilginin sunulması, az bilgi sunmak kadar tehlikeli ve yanıltıcı olabilmektedir.²⁴

Muhasebe bilgi sistemi, yönetim bilgi sisteminin alt sistemidir. İşlevsel ve yönetim kontrol düzeylerindeki kararları vermek için yapılandırılmıştır. Muhasebe bilgi sistemi; ilgili bilgiyi toplamakta, sınıflandırmakta, işlemekte, analiz etmekte ve bilgiyle iletişim kurarken; yönetim bilgi sisteminin diğer fonksiyonlarının işletmenin işlevlerini etkileyen her çeşit bilgisi için yapmaktadır.

²¹ Can Şimga Mugan, "Bilgi Sistemleri Teknolojileri ve Muhasebe Uygulamalarına ve Eğitimine Etkileri", **XIX. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu**, 18-20 Mayıs 2000, Belek Antalya, s. 121.

²² Acar, Tetik, a.g.e., s. 15.

²³ Ali Tayyar, "Türk İş Dünyasında Muhasebe Mesleğinden Beklenenler", **V.Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu**, Yirmibirinci Yüzyılda Türk Muhasebe Mesleğinin Vizyonu ve Misyonu, İSMMMO Yayınları 32, TÜRMOB Yayınları 172, 2001, s. 164

²⁴ a.g.e, s. 164

- Bu bağlamda ölçme, değerlendirme ve iletişim aracı niteliğini taşıyan muhasebe;
- İşletme için finansal sonuçlar doğuran olay ve işlemlere ait verileri parasal tutarlar ve gereğinde diğer sayısal doneler halinde toplayan,
 - Bu verileri, işletme ile ilgisi olan belli başlı kişilerin gereksinim ve amaçlarını göz önünde bulundurarak kayıt, sınıflandırma ve analiz yoluyla işleyen,
 - Elde ettiği sonuçları çoğunluğu dönemsel olarak düzenlenen özetleyici raporlar halinde ilgililere sunan, sistematik bir bilgi sağlama düzeni olarak tanımlanabilmektedir.²⁵

Muhasebe bilgi sistemi ise, insan ve ekipman gibi kaynakların bir araya getirilerek finansal ve diğer verilerin bilgiye dönüştürülmesi için tasarlanmıştır. Muhasebe bilgi sisteminde, muhasebeciler sistem gelişimine iki türlü katkıda bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, muhasebe sistemlerini tasarlayan proje takımlarında yer almak, ikincisi ise, yeni sistemin uygulanmasına yönelik inceleme ve önerilerde bulunmaktadır.

2.1.2. Muhasebe Bilgi Sisteminin Kapsamı

Defter tutma kavramı ile eş anlamlı olmaktan çıkıp, raporlama, analiz etme ve yorumlama kavramlarını da içine alarak çok daha kapsamlı hale gelen ve planlama, kontrol ve karar almaya yardımcı olan muhasebe, işletme yönetimi ve diğer kullanıcılar tarafından çok önemli bir duruma gelmiştir. Muhasebe süreci gerçekleşirken aynı zamanda bu süreci gerçekleştiren bilgi kaynağı ile bilgi kullanıcıları arasında bir iletişimde gerçekleşmektedir. Muhasebe süreci ve uygulamalarının iletişimin gerçekleşmesi için gerekli olan kaynak, anlaşılabilir bir mesaj ve alıcı gibi iletişim sürecinin tüm öğelerini içermesi ve bu süreç ile paralellik göstermesi, kişiler arasındaki bilgi paylaşımını ve etkileşimini sağlayan ve bir çok bilim dalında uygulanabilen

²⁵Kamil Büyükmirza, **Maliyet ve Yönetim Muhasebesi Tekdüzene Uygun Bir Sistem Yaklaşımı**, Ankara,Gazi Kitapevi, 10. b., 2013. s.14

iletişim kuramının, muhasebenin geliştirilmesi için de kullanılabilceğini ve muhasebecinin bir iletişim süreci olarak kabul edilebileceğini göstermektedir.²⁶

Muhasebe bilgi sisteminin temeli, işletmede bölümler arasında koordinasyonun sağlanması, toplanan verilerin ortak bir esas dahilinde değerlendirilmesi ve kullanıcılara gerektiği anda anlamlı bir şekilde iletilmesidir.²⁷ Muhasebe bilgi sistemini işletmenin diğer temel bilgi sistemlerinden ayıran en önemli özellik, bu sistemin işlemlerin ekonomik etkisi ile ilgili olmasından kaynaklanmasıdır.

Bir varlık için muhasebe bilgi sisteminin amacı farklı kullanıcıların bilgi ihtiyaçlarını tahmin ederek, veriyi muhasebe bilgisine çevirmek üzere fiziksel kaynakları ve diğer unsurları toplamaktır. Muhasebe bilgi sisteminin üç temel amacı vardır:²⁸

- Günü gününe işlevleri desteklemek,
- Dahili ve harici karar vericilerin kararlarını desteklemek,
- Yönetimle ilgili zorlukların çözümüne yardım etmektir.

Muhasebe bilgi sistemi bu amaçları; veri toplaması, veri işlemesi, veri tabanı, prosedürler, çalışanlar, fabrika varlıkları, tedarikler ve sermaye gibi fonksiyonlarla birleştirmektedir. Muhasebe bilgi sistemi; işletmelerin yapılarına, özelliklerine ve faaliyet konularına göre de değişiklikler göstermektedir.²⁹

2.1.3. Muhasebe Bilgi Sisteminin Kullanıcıları

Muhasebe bilgilerine ihtiyaç duyan kişi ve kuruluşların amaçları birbirinden farklıdır. Bunlar, kendileri açısından önemli sayılacak kararları alabilmek için muhasebe bilgilerine ihtiyaç duymaktadırlar. Bu nedenle muhasebe bilgi sistemi tarafından

²⁶ Berna Demir, "İşletmelerde Muhasebe İletişimi", **Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi**, Cilt 3, Sayı 4, Aralık 2001, s. 14.

²⁷ Oğuz Aras, **İşletme Yönetiminde Muhasebe Bilgi Sistemleri**, İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yayınları No 548, İstanbul, 1976, s. 40.

²⁸ Vesile Ömürbek, **Kurumsal Kaynak Planlamasında Muhasebe Bilgi Sisteminin Rolü: Gıda Sektöründe Uygulama**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta, 2003, s.123

²⁹ Fevzi Sürmeli, **Muhasebe Bilgi Sistemi**, Anadolu Üniversitesi Eğitim, Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları, S.115, 1996, s. 31

üretilebilen bilgilerin; doğru, zamanlı, tam ve anlaşılır nitelikte olması gerekmektedir.³⁰ Potansiyel muhasebe sistemi kullanıcı sayısı çok geniştir. Amerikan Sertifikalı Kamu Muhasebecileri Enstitüsü (American Institute of Certified Public Accountants) 23 farklı kullanıcı grubu tanımlamıştır.³¹ Genel olarak muhasebe bilgi sistemi kullanıcılarını gruplamak gerekirse aşağıdaki gibi gruplanabilir.

Yönetim : Yönetim, muhasebeyi işletmenin mali olaylarının en ufak ayrıntılarını kaydeden ve bu olaylara ilişkin delilleri sistematik bir şekilde toplayan bir araç olarak görmektedir.

Sosyal Kontrol Şubeleri : Mali idareyi ve diğer resmi kurumları, ticari birlikleri ve muhasebe araştırmacıları gibi diğer ilgili grupları kapsamaktadır.

Şirket Sahipleri, Kreditorler ve Diğer Borç Verenler (Kamuoyu) veya Yatırımcılar : Organizasyondaki yüksek orandaki pay sahiplerini kapsamaktadır.

Muhasebe sistemi en azından bu üç gruba hesap vermelidir. Ancak, sistemdeki her önemli bilgi üç gruba da aynı şekilde hitap etmemektedir. Aynı şekilde istenilen tüm bilgiler de muhasebe bilgisi kapsamında değildir. Bu nedenle, muhasebe sisteminin üç grubun da istediği ve ihtiyaç duyduğu yeterli bilgiyi elde etmesi zordur. Bir başka zorluk da bu bilginin farklı ihtiyaçlara göre esnek bir şekilde nasıl yapılandırılacağıdır.³²

2.1.4. Muhasebe Bilgi Sisteminin Öğeleri

Muhasebe bilgi sisteminin işlev görmesi ancak, sistemi oluşturan ve onu meydana getiren öğelerin işlevlerini görmesi ile söz konusu olabilmektedir. Muhasebe bilgi sisteminin öğeleri; personel, belgeler, donanım ve raporlardır. Bu öğeler, muhasebe bilgi sisteminin işlevini görmesi için sisteme işlerlik kazandıran elemanlardır.³³

³⁰ Mevlüt Karakaya, **Muhasebe Teknikleri**, Ankara, Tutubay Yayınları, 1999, s. 14.

³¹ Ömürbek, a.g.e., s.124

³² Ömürbek, a.g.e., s.124

³³ Sürmeli, a.g.e., s.38

2.1.4.1. Personel

Muhasebe bilgi sisteminde çalışacak personel uygun bir organizasyon çerçevesi içinde görevlendirilmektedir. Muhasebe personelinin organizasyon yapısı, işletmenin genel organizasyon yapısına göre şekillenmektedir. Muhasebe bilgi sistemi personelinin sayısı, sistemin işlem yoğunluğuna, kapsamına ve bilgi sistemlerine verilen öneme göre değişiklik göstermektedir. Bunun yanında personelin niteliği de önem taşımaktadır. Muhasebe bilgi sistemini yürütecek personelde aranan genel özellikler; mesleki eğitim, iş deneyimi ve kişiliktir.³⁴

2.1.4.2. Belgeler

Belgeler, veri veya bilgilerin toplanması ve bilgi işlem faaliyetlerine tabi tutulması için gerekli kaynaklardır. Kayıt ortamını ve haberleşme olanağını yaratan belgeler, işlemleri; zaman, nitelik, nicelik, yer, kişi (taraflar) gibi değişik yönleriyle ortaya koymak suretiyle, muhasebe sistemine ilişkin veri veya bilgileri somutlaştırıp kanıtlanabilir duruma getirmektedirler.³⁵ Belgeler genel olarak; ilk işlem belgeleri ve kayıt belgeleri olarak ikiye ayrılmaktadır. İlk işlem belgeleri, işletme faaliyetlerine ilişkin veri veya bilginin ilk kez kaydedildiği belgelerdir. Bunlara; fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, çek, poliçe, bono, perakende satış vesikaları, serbest meslek makbuzu, kasa kayıt fişleri, taşıma ve sevk irsaliyeleri, ücret bordrosu, yolcu listeleri, günlük müşteri listeleri, yazışma belgeleri, hammadde ve malzeme kullanım belgeleri, işçi çalışma kartları, puantaj fişleri örnek gösterilebilmektedir. Kayıt belgeleri ise, veri veya bilgilerin genellikle ilk işlem belgelerine dayanarak kaydedilmesi ve işleme tabi tutulması için kullanılan ve devamlılık arzeden belgelerdir. Bunlara, yevmiye defteri, büyük defter, envanter defteri, stok kartları örnek gösterilebilmektedir.

³⁴ Sürmeli, a.g.e., s.39

³⁵ Sürmeli, a.g.e., s.40

2.1.4.3. Donanım

Muhasebe bilgi sistemi, veri veya bilgileri yönetsel bilgilere dönüştüren bir sistemdir. Bu dönüşümü sağlamak üzere yapılan bilgi işlem faaliyetleri; el ile bilgi işlem, makinalı bilgi işlem ve elektronik (bilgisayara dayalı) bilgi işlem yöntemlerine göre yapılmaktadır. Bir muhasebe bilgi sisteminde bulunacak donanımlar işletmenin koşullarına, bilgi işlem yöntemlerine göre değişiklik göstermektedir.³⁶

2.1.4.4. Raporlar

Raporlar, muhasebe bilgi sisteminin çıktılarıdır. Sistemin belirlenebilen maddi ürünleridir. Raporla, işletme içi ve işletme dışı bilgi kullanıcılarına yöneliktir. İç raporlar, yönetimin her düzeyine sunulan ve kontrol amacı taşıyan bütün raporları içermektedir. Kontrol raporları olarak da ifade edilen iç raporlar genellikle yöneticilere, işletme faaliyetlerinin seyrini ve sonuçlarını görme ve planlanan hedeflerle karşılaştırma imkanı sağlamaktadırlar.³⁷ Dolayısıyla, yöneticilerin verecekleri kararlara temel oluşturmaktadırlar. İç raporlar, gereksinmelere ve işletmenin koşullarına göre farklılıklar göstermekte ve sayıları değişmektedir. Bu tür raporlara; bilanço, gelir tablosu, bütçeler, performans raporları, maliyet raporları, stok kontrol raporları, üretim raporları, satış raporları örnek gösterilebilmektedir. Dış raporlar, işletmeyle ilgili üçüncü kişilere, işletmenin durumu ve çalışmalarından haberdar olmaları için sunulan bilgi raporlarıdır.³⁸ Bu raporlar da iç raporlar gibi, sunulacak kişilere veya ilgili oldukları konulara göre değişmektedir. Bilanço, gelir tablosu, fon akım tablosu, nakit akım tablosu, kâr dağıtım tablosu, net çalışma sermayesi değişim tablosu, yıllık faaliyet raporları, vergi iadelerine ilişkin raporlar, kredi kurumlarına verilen raporlar, sermaye piyasalarına açıklanan mali tablolar dış raporlara birer örnektir.

³⁶ Sürmeli, a.g.e., s.40

³⁷ Sürmeli, a.g.e., s.41

³⁸ Sürmeli, a.g.e., s.42

2.1.5. Muhasebe Bilgi Sisteminde Bilgi Teknolojileri

Bilgi teknolojileri organizasyonların her biriminde kullanılmaktadır. Finansal konularda, planlama, tahminlerin yapılması, muhasebe kayıtlarının tutulması ve takibi, fatura düzenleme v.b. birçok faaliyet bilgi teknolojileri sayesinde daha kolay daha seri ve daha hızlı yapılabilir hale gelmiştir.³⁹

İşletmelerde bilgisayarlı sistemlerin ilk uygulama alanlarından biri muhasebe işlemleri olmuştur. Önceleri büyük firmaların yararlandığı bu imkandan kişisel bilgisayarların yaygınlaşmasıyla orta ve küçük işletmeler de yararlanmaya başlamışlardır. Günümüzde muhasebe işlemlerini bilgisayar yardımıyla yapmayan işletme yok denebilir. 1980’li yıllarda muhasebe yazılımları ortaya çıkmış, zamanla bu yazılımlar büyük gelişme göstermiştir. Muhasebe paket programları, 1 Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinde (MSUGT) yayınlanan tek düzen hesap planına göre oluşturulacak ana ve yardımcı hesapları yardımıyla kullanımlarını sağlayan ay sonu itibarıyla mizanların, gelir tablosu ve bilançoların çıkartılmasına yardımcı olan, fazla kompleks olmayan programlardır. Bu tür programlarda muhasebe modülleri dışında finansman, bütçeleme, üretim, maliyet muhasebesi vb. modülleri bulabilmek pek mümkün olamamaktadır. Son yıllarda gerek ülkelerarası, gerekse işletmelerarası yoğun rekabet yaşanmaya başlanmış, rekabet üstünlüğü elde edebilmek için dikkatler yeniden üretim faaliyetleri, yeni stok sistemleri ve malzeme kullanma teknikleri, üretim, mühendislik ve tasarımda yeni bilgisayar uygulamalarının geliştirilmesi ve etkin olarak kullanılması daha fazla önem kazanmaya başlamıştır. Mali idarenin de işletmelerden istediği bilgilerin daha kapsamlı ve daha detaylı olması, ayrıca verilen raporlar ile yapılan denetimlerde daha fazla bilgisayar destekli çalışmaya başlamış olmaları da muhasebe bilgi sistemi içerisinde bilgi sistemlerinin çok daha yoğun ve komplike olarak kullanılmasını gerekli kılmaktadır.

Günümüzde işletmeler büyüdükçe, daha kompleks ve küresel hale geldikçe muhasebe sisteminin önemi de artmaktadır. Muhasebenin rolünün etkin olduğu, ancak tüm işletme birimlerinin de kararlara dahil edildiği yönetim sistemlerinin kurulması için baskı oluşmaktadır. Bu nedenle, muhasebe elemanları sistem tasarım ve teknolojilerini

³⁹ C.Deniz SEYRAN, “Bilgi Teknolojilerinin Türk İşletmelerindeki Durumu ve Kullanımında Ortaya Çıkan Olumsuzluklar”, **Kara Harp Okulu Bilim Dergisi**, Cilt 1, 2000, s. 93

bilmenin yanısıra işletmelerinin tüm fonksiyonlarına da hakim olmak durumundadırlar. Bu nedenlerle işletmeler, işletmenin bütününe hakim olmak ve verilerin daha sağlıklı olarak alınmasını sağlamak amacıyla ERP (Enterprise Resource Planning) tabanlı programları tercih etmektedirler.

2.1.6. Muhasebe Bilgi Sistemleri ve ERP

ERP, bir işletmenin üretimden satışa, satınalmadan muhasebeye dek uzanan iş süreçlerinin ortak bir platformda bir araya getirildiği ve işletmenin farklı fonksiyonlarını ortak bir çatı altında bütünleştirmeyi öngören yazılımlardır.⁴⁰ ERP sistemleri, işletme süreçleri ile kullanılan programlar arasında entegrasyonu kuran bir altyapıya sahiptir. Entegrasyon ağı ile oluşturulan bu altyapı, işletmeyi bir bütün olarak görme imkanı sağlamaktadır. ERP ile yöneticiler, entegre yapıdan daha çok bilgi elde etmekte ve iş akışlarının yeniden düzenlenmesi ve yapılanması yönünde çalışmalar yapmaktadırlar.⁴¹ ERP yazılımları, son yıllarda önem kazanan ve dünya çapında yaygın olarak kullanılan önemli üst düzey bilişim sistemleridir. Günümüzde endüstri işletmelerinin rekabet edebilirliğinde ve kurumsal yönetiminde öne çıkan ERP, kurumlar için hayati öneme sahip stratejik bir araçtır.⁴²

2.1.6.1. ERP Sistemi

En genel şekliyle ERP, bir kurumda süregelen tüm bilgi akışının bütünleşmesini sağlayan ticarî yazılım paketleridir. Bu sayede işletmeler bir iş süreci ile diğer iş süreci, bir iş birimi ile diğer iş birimi, bir işletme ile diğer işletme arasında gerçek zamanlı bağlantı kurabilirler. Hızlı ve daha kaliteli bilgi elde ederler. Yöneticilere, aylık raporları beklemeden ve diğer aylık raporlarla çapraz kontrole gerek kalmadan kendi

⁴⁰ Erkan Bayraktar, Mehmet Efe, "Kurumsal Kaynak Planlaması (ERP) Ve Yazılım Seçim Süreci", **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı 15, Yıl 2006, s.689

⁴¹ Mediha Mine Çelikkol, **Bilgi Yönetimi Sürecinde Kurumsal Kaynak Planlamasının Finansal Boyutları ve Cam Sektöründe Uygulaması**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir, 2000, s. 46.

⁴² Bayraktar, Efe, a.g.m., s.689

bilgisayarlarından gerçek zamanlı işletme bilgilerini görme olanağı verir.⁴³ Ayrıca iş birimleri arasında, iş fonksiyonları içinde ve bölgesel olarak bilgi akışını da görebilirler. ERP, kurumların yönetim birimlerini ve iş süreçlerini bütünleştirerek, rekabet üstünlüğü elde edebilmek için en iyi iş uygulamalarını, yöntemlerini ve araçlarını belirlemeyi ve bunları uygulamayı hedefler.⁴⁴

ERP sistemi; muhasebe, finans, satış-dağıtım, üretim planlama, stok yönetimi, satınalma, üretim, pazarlama, kalite yönetimi, bakım-onarım, insan kaynakları yönetimi gibi fonksiyonları bütünleşik bir tarzda ele almaktadır. Amaç, tüm bu fonksiyonlar arasındaki işbirliğini ve etkileşimini, tutarlı bir şekilde geliştirmektir. ERP, işletmenin stratejik amaç ve hedefleri doğrultusunda müşteri taleplerini en uygun şekilde karşılayabilmek için farklı coğrafi bölgelerde bulunan tedarik, üretim ve dağıtım kaynaklarının en etkin ve verimli bir şekilde planlanması, koordinasyonu ve kontrol edilmesi fonksiyonlarını barındıran bir sistemdir. İşletmenin verimliliğini, kalite ve rekabet edebilirliğini artırmak için, her tür bilginin bir araya getirildiği bütünleşik bir düzeni ifade eder.⁴⁵

2.1.6.2. ERP Yazılımlarının Genel Özellikleri

ERP uygulamaları, belirlenmiş bir başlangıç ve bitiş tarihi olan, zaman, bütçe, insan gibi sınırlı kaynaklarla gerçekleştirilen bilişim projeleridir. Gerçekte ise projelerin aksine, ERP uygulamaları hızla değişen mevcut iş şartlarında süreklilik arz eden işlerdir. Bunun başlıca nedenleri, teknolojik değişim ve güncellemeler, şirket birleşmeleri, şirket ayrılıkları, iş süreci değişiklikleri ve insanların projedeki sirkülasyonudur.⁴⁶ ERP sisteminde amaç; muhasebe, finans, satış-dağıtım, üretim planlama, stok yönetimi, satınalma, üretim, pazarlama, kalite yönetimi, insan kaynakları, bakım-onarım yönetimi gibi fonksiyonlar arasındaki işbirliği ve etkileşimi geliştirmektir. ERP yazılımları, farklı sektörlerin farklı ihtiyaçlarına yanıt verebilmek için özelleştirilebilme esnekliğine sahiptir. Modüler yapıda, kurum içinde gerçek

⁴³ Bayraktar, Efe, a.g.m., s.690

⁴⁴ Bayraktar, Efe, a.g.m., s.690

⁴⁵ Bayraktar, Efe, a.g.m., s.690

⁴⁶ Bayraktar, Efe, a.g.m., s.693

zamanlı veri erişimine ve depolanmasına olanak sağlayan, analiz ve yönetim işlevselliği olan sistem yazılımlarıdır.⁴⁷

Ayrıca ERP yazılımları, uluslararası kuruluşlar için kritik önem taşıyan çoklu para birimi ve dil desteği ile birlikte petrol, kimya, bankacılık, sağlık, havacılık gibi kendine özel sektörleri de destekleyebilmektedir. ERP sisteminin önemli özelliklerinden biri, şirketin coğrafi olarak farklı bölgelerde (yurt içi ve dışı) bulunan birimlerini, bunların bütün fonksiyonlarını, merkezi olarak ve eş zamanlı yönetmeye olanak tanımasıdır.⁴⁸ Ulusal veya uluslararası düzeyde birden fazla bölgede bulunan bir şirketin tüm kaynaklarını etkin ve verimli bir şekilde planlayıp yürütebilmesi ERP yaklaşımı ile olasıdır. Bu çerçevede, hangi müşteriye ait hangi siparişin hangi dağıtım merkezinden karşılanması veya hangi fabrikada üretilmesi gerektiği, tüm fabrikaların malzeme ve hizmet ihtiyaçlarının nereden karşılanmasının uygun olacağı, fabrikaların elinde bulunan makine, malzeme, işgücü, enerji, bilgi gibi üretim ve dağıtım kaynaklarının nasıl eşgüdümlü ve ortaklaşa olarak kullanılabileceği belirlenmiş olmaktadır. Diğer bir ifade ile müşteri siparişinin en kısa sürede, istenen kalite ve maliyette karşılanabilmesi için tüm bağlı işletmelerin dağıtım, üretim ve tedarik kaynaklarının kapasite ve özellikleri aynı anda dikkate alınmaktadır.⁴⁹ Amaç bölge bazında merkezi yönetimin avantajlarından yararlanırken bölgeler arası koordinasyonu ve eş zamanlı bütünleştirmeyi kurumun temel stratejileri doğrultusunda sağlamaktır. ERP sistemlerinin genel özellikleri; sektöre, firma büyüklüğüne ya da firmanın yaptığı özelleştirmelere göre farklılık gösterebilmesine karşın şöyle özetlenebilir:⁵⁰

- Tüm sektörleri hedef alan ve kurulumu esnasında özelleştirilebilen standart yazılım paketleridir. İlaveler (add-on) ile sektörel çözümler de geliştirilebilir (Bankacılık, Tekstil, Petrol sanayi gibi).

- ERP, bir veri tabanı yönetimi yazılımı, ara katman yazılımı ya da bir işletim sisteminden ziyade, bir uygulama yazılımıdır. Uygulama, veri tabanı ve sunucu olmak üzere üç katmandan oluşan bir istemci/sunucu mimarisinde çalışır.

⁴⁷ Bayraktar, Efe, a.g.m., s.693

⁴⁸ Bayraktar, Efe, a.g.m., s.693

⁴⁹ Bayraktar, Efe, a.g.m., s.694

⁵⁰ Bayraktar, Efe, a.g.m., ss.694-695

- Hem ana verileri hem de iş süreçlerine ait verileri tutan bütünleşik veri tabanına sahip bir uygulamadır.

- Temel iş süreçlerine, sahip olduğu en iyi iş uygulamaları (Best Business Practices) ile çözüm önerileri sunar.

- Birçok kurum fonksiyonunu desteklemeyi hedeflediğinden olayı işlevsel bir yapıya sahiptir.

- ERP paketleri dünya genelinde, ülke ve bölge kavramlarından bağımsız çözümler sunmak üzere tasarlanmıştır. Ancak ülkeden ülkeye farklılık gösteren yerel mevzuata tabi muhasebe işlemlerinin, özel belgelerin oluşturulması (teklifler, faturalar vs.) ve insan kaynakları yönetimi gibi işlevlerin, yerel gereksinimlere uygun olarak yapılmasına olanak sağlar.

- ERP yazılımları, dünya ölçeğinde kullanım olanağı sağlayan işlevsellikleri sayesinde, tüm sektörlerde uygulama olanağı bulabilir.

- ERP paketleri; tedarik yönetimi, sipariş yönetimi ve ödeme işlemleri gibi tekrar eden ve sürekli olan iş süreçlerini destekler.

- Tüm uygulama alanlarında birbiriyle tutarlı grafik arayüzlere sahiptir.

- İşletim sistemi ve donanımdan bağımsız olmakla birlikte, ERP tedarikçisinin önerdiği ve onayladığı donanım ve yazılımlar ile birlikte kullanılması, olası riskleri en aza indirir.

- Yönetiminin karmaşık olması ERP yazılımlarına özgü olmamakla birlikte, bu sistemler kadar kritik öneme sahip sistem sayısı da azdır.

Günümüzde ERP sistemleri, gerçek zamanlı, açık istemci/sunucu mimarisine sahip yapılardır. İstemciler bilgiyi uzaktan işleme olanağına sahiptir ve yeni bir girdi tüm istemci zincirine ulaşır. Böyle sistemlerin işletmelere çekici gelmesinin nedeni, bir şirketin tüm çalışanlarının, tek bir birleşik kullanıcı arayüzü sayesinde gerçek zamanlı bilgiye ulaşabilmesidir.

2.1.6.3. ERP Tabanlı Yazılım Kullanılmasının ÖTV'ye Tabi Olan Malların Takibi Açısından Önemi

ÖTV tek bir aşamada uygulanan basit bir vergi gibi gözükmesine rağmen, çoğu zaman uygulamada takip edilmesi çok ciddi sıkıntılara neden olabilmektedir. Bazı durumlarda ÖTV'ye tabi olan malların üretiminde kullanılan hammaddelerin de ÖTV'ye tabi olması, bu hammaddelerin alımından üretime verilmelerine kadar, buradan da satışlarına kadar olan karmaşık olan süreçlerin takibini gerektirmektedir.

Ayrıca, ÖTV'ye tabi hammaddeler kullanılarak üretilmiş olan yine ÖTV'te tabi mamuller tekrardan başka bir ürünün hammaddesi olarak sistem içerisinde üretime sokulabilir. Bu şekilde iç içe geçmiş birçok safha olabilir ki, bu durumda iç içe geçmiş üretim safhalarında hammaddenin takibi çok zorlaşmaktadır. Böyle bir yapı içerisinde hammaddenin takibinin zor olması dışında dönem içerisinde yapılan toplam üretim miktarının da belirlenmesi çok zordur. Keza muhasebe içerisindeki hesap hareketleri gerçek üretim miktarını vermeyeceği için arka planda raporlama yapılması suretiyle gerçek miktarlara erişim sağlanabilir. Dolayısıyla ERP tabanlı sistemlerde hammadde ve mamulün sistem içerisinde takibi diğer sistemlere göre daha basittir. Çünkü her ürün ayrı bir ürün ağacı ve iş emrine (batch) ve tanımlanmış bir rotaya sahiptir.

ÖTV'ye tabi ürünlerin işletmenin farklı bölümleri tarafından süreçlenmesi; üretilecek ürün ile ilgili siparişlerin satış pazarlama bölümü tarafından açılması, üretim sürecinde kullanılan hammadde bilgilerinin üretim veya Ar-Ge bölümü tarafından sisteme girilmesi, bu bilgilerin ve üretimin maliyetin muhasebe birimi tarafından sonuca bağlanması, entegre ve gerçek zamanlı bilgi alınmasını gerektirmektedir. Bunun sağlanması da ancak ERP tabanlı çalışan sistemler ile sağlanabilir.

2.2. Muhasebe Bilgi Sistemi İçerisinde ÖTV'nin Takibi

2.2.1. ÖTV'nin Muhasebe Sistemi Arka Planında Takip Edilmesi

2.2.1.1. ERP Olmayan Sistemlerde ÖTV'nin Arka Planda Takibi

ÖTV'ye tabi olan malların muhasebe sistemi içerisinde takip edilmesi sadece hesap planı içerisinde olmamaktadır. Söz konusu malların işletmeye girişinden çıkışına kadar hangi aşamada olduğu, üretilen mamuller içerisinde kullanılan hammadde ve malzemelerin nelerden oluştuğu, miktar ve oranlarının ne kadar olduğu gibi bilgiler ile satışa ilişkin detay bilgileri muhasebe arka planında takip edilmektedir. ERP tabanlı olmayan bir muhasebe sistemi kullanılması durumunda, ÖTV'nin doğru olarak takip edilmesi bazı tabloların hazırlanmasını gerekli kılmaktadır. Özellikle (I) sayılı listeye dahil olan malların takibi açısından tabloların doldurulması son derece önem arz etmektedir. Tabloların doldurulması ile hem ÖTV beyannamesi kontrolü yapılacak, hem de iade ve teminat çözümleri için gerekli bilgiler oluşturulmuş olacaktır. Doldurulması gereken tablolar şunlardır;

Mamul Reçetesi : Mamul Reçetesi ile üretilen mamul bünyesine giren hammaddeler ile kullanılan malzemeler belirlenmektedir. Bu şekilde üretilen ürünün içerisine giren ÖTV'ye tabi olan hammaddeler belirlenebilmektedir. Mamul reçetesinin önemini arttıran bir diğer husus ise her üretime verilecek olan parti numarasıdır. Bu parti numarası mamul satışlarında satış formuna referans verilmek suretiyle satışı yapılan ürünlerin hangi partiden yapıldığının belirlenmesini sağlayacaktır. Böylece satışı yapılan ürün içerisine giren hammaddelerin daha kolay belirlenmesi mümkün olacaktır.

ÖTV'ye Tabi Mal Alım Kayıt Formu : ÖTV'ye tabi alınan hammadde ve ticari malların takip edilmesi için doldurulması gereken bir tablodur. Bu tabloda satın alınan malın ithal veya yerli olup olmadığına, verilen teminat varsa tutarı ve alınan bankaya ilişkin bilgiler ile malın miktarı, tutarı, ödenen ÖTV'si ile alış faturasına ilişkin bilgiler bulunmakla birlikte özellikle satın alınan mala ilişkin parti numarası bilgisi bulunmaktadır. Parti numarası üretime verilen ÖTV'ye tabi malın takip edilmesi için

gereklidir. Özellikle süreye bağlı üretim yapılması gereken durumlarda (satın alınan baz yağın satın alma tarihinden itibaren 3 ay içerisinde ihraç edilecek madeni yağın malın üretiminde kullanılması gibi) üretimde kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi açısından son derece önemlidir.

ÖTV'ye Tabi Mal Satış Kayıt Formu : ÖTV'ye tabi olan malın satışı yapıldığı zaman doldurulacak olan bu formda, satışı yapılan malın miktar ve tutarı, mal ithal ise hangi gümrük beyannamesi ile ithal edildiği, satışın kapsamı (Normal, İstisna, Tecil Terkin gibi) ve kapsamına göre doldurulacak diğer ÖTV bilgileri bulunmaktadır.

İndirilecek ÖTV Hesaplama/Kontrol Tablosu : Söz konusu tablo ile daha önce ÖTV'si ödenmek suretiyle satın alınmış olan malların, ÖTV'ye tabi aynı listedeki malların imalatında kullanılması durumunda ödenen ÖTV'nin ne kadarının indirim konusu edileceği belirlenmektedir. Bu belirleme yapılırken üretilen ürünün bünyesine giren ÖTV'li mamullerin miktar ve oranları da belirlendiğinden iadeye konu olacak ÖTV ve çözümü yapılacak olan teminatlar için vergi idaresi tarafından istenecek olan bilgilere kaynak oluşturacaktır.

Bu tablo aynı zamanda ÖTV tahsil edilerek satışı yapılmış olan malların iade edilmesi nedeniyle ÖTV beyannamesinde indirim olarak dikkate alınacak olan ÖTV'yi de belirlemektedir.

İhraç Edilen veya İhraç Kayıtlı Teslim Edilen ÖTV'ye Tabi Mamullerin İmalinde Kullanılan ÖTV'si Ödenmiş İlk Madde Malzemeler Dolayısıyla Maliyetlere İntikal Ettirilecek ÖTV Hesaplama/ Kontrol Tablosu : Bu tablo daha önce ÖTV'si ödenmek suretiyle satın alınmış olan malların, istisna veya tecil terkin kapsamında satılması durumunda, ÖTV tahsil edilmemesi nedeniyle maliyetlere intikal ettirilecek olan ÖTV'nin belirlenmesi için kullanılır. Bu tablodan elde edilecek veriler aynı zamanda iade ve teminat çözümü için gerekli bilgilere kaynak teşkil edecektir.

Teslimi ÖTV' ye Tabi Olmayan Mamullerin İmalinde Kullanılan İlk Madde Malzemeler İle Direkt Satışı Yapılan ÖTV'li İlk Madde Malzemeler Dolayısıyla Maliyetlere İntikal Ettirilecek ÖTV Hesaplama/ Kontrol Tablosu : Mevcut tablo ile ÖTV'si ödenmek suretiyle satın alınmış olan malların, ÖTV'ye tabi olmayan ürünlerin imalinde kullanılması durumunda maliyetlere intikal ettirilecek olan ÖTV'nin

belirlenmesi için kullanılır. Bu tablodan elde edilecek veriler aynı zamanda iade ve teminat çözümü için gerekli bilgilere kaynak teşkil edecektir.

Teslimi ÖTV'ye Tabi Malların Dahili Sarfı, Zayi Olması ve Numune Olarak Teslimlerinde Giderlere İntikali Gereken ÖTV Hesaplama Tablosu : ÖTV'si ödenmek suretiyle satın alınmış olan malların, işletme içerisinde kullanılması, zayi olması ve numune olarak teslim edilmesi durumunda maliyetlere intikal ettirilecek olan ÖTV'nin belirlenmesi için kullanılır. Bu tablodan elde edilecek veriler aynı zamanda iade ve teminat çözümü için gerekli bilgilere kaynak teşkil edecektir.

ÖTV'ye Tabi Hammadde Kullanım Oranları Tablosu : Üretime konu olan mamullerin içerisine giren hammadde ve malzemenin kullanım oranlarının gösterildiği tablodur. Bu tablo ile özellikle ÖTV'ye tabi mamullerin satılması durumunda indirilecek veya satılan mamul maliyetine gidecek olan ÖTV'nin hesaplaması yapılmaktadır. Ayrıca ÖTV teminatlarının çözümünde düzenlenecek üretim raporları için sanayi odası onaylı ekspertiz raporu istenmektedir. Bu rapor ile hammadde kullanım oranları tablosunun birbiri ile uyumlu olması gerekmektedir. Aksi takdirde oluşan farklara tekabül eden teminatların çözümünün yapılması mümkün olmamaktadır.

2.2.1.2. ERP Sistemlerde ÖTV'nin Arka Planda Takibi

ERP tabanlı sistemlerde ÖTV'nin takibi ERP tabanlı olmayan sistemlere göre daha kolay olmakla birlikte sistemin yapılandırılmasında çok dikkatli davranılması gerekmektedir. Hammadde ve mamul hareketlerinin doğru olarak takip edilmesi raporlama aşamasında işletmelere çok büyük kolaylıklar sağlamaktadır.

2.2.1.2.1. Ürün Ağaçları

Bir ürünün hangi parçalardan oluştuğunu ve bu parçaların hangi üretim düzeyinde ne kadar kullanıldığını göstermek için ürün ağaçları kullanılmaktadır. Ürün ağacını genel olarak, üretimin şekli ve yapısına ilişkin bilgileri de bulduran bir malzeme listesi olarak tanımlayabiliriz. Ürün ağacı, ana üretim planında bir ürünü

oluşturan bileşenler ve hammaddelerin tanımlanması veya listelenmesidir.⁵¹ Ürün ağacı bilgisi; üretim işletmelerinde geniş bir şekilde kullanılan bir dokümandır. Bu bilgilerin içinde ürün tanımlaması olarak ifade edilen bir ürünün yapımı için gerekli olan parçalar, ürünün yapısında meydana gelen mühendislik değişikliklerinin kontrolü, servis parçaları ve bitmiş ürünler için hangi malzemenin gerekli olacağını, ana üretim planını karşılamak için hangilerinin üretilip hangilerinin satın alınacağını belirleyen birçok bilgilere sahiptir.⁵²

Ürün ağacı bilgisi özellikle ERP sistemlerin üretim modülünde hangi parçaların hangi işlemler (operasyonlar-faaliyetler) sonucu bir araya getirilerek mamul oluşturulacağı konusundaki bilgileri sağlar. Bu bilgi işletmelerde maliyet muhasebesi sistemi oluşturulurken belirlenecek gider yerleri (maliyet merkezleri-cost center) iş merkezlerinin (operasyonlar veya faaliyetler-activity) oluşturulmasında çok önemlidir. Çünkü bu gider yerlerinden gelecek bu faaliyetleri tüketerek üretilen mamuller bu gider yerlerinden ve faaliyet merkezlerinden belirli anahtarlar ile maliyet payı alacak ve üretilen mamulün maliyeti oluşturulacak ve hesaplanacaktır.⁵³

Ürün ağaçları aracılığıyla, üretilecek mamul için kullanılacak hammaddeler belirlendiğinden, ÖTV'ye tabi olan malların hareketleri (imalata sarf) imal edilen ürünlere ait hammadde raporlarının sistemden alınması sonucunda belirlenebilir.

Ürün ağaçları bitmiş bir ürünün bir birimini üretmek için gerekli olan hammadde, malzemeleri ve alt üretim dahil tüm hammadde, malzemeleri hiyerarşik bir şekilde listeler, bir sonraki üretim seviyesinde bir birim ürünü üretmek için gerekli olan bileşenlerin miktarını gösterir. Ürün ağacı ile ana üretim planının uyumlu olması gerekir. Başka bir ifade ile üretim akışı ile ürün ağacı uyumlu olmalıdır. Aksi halde, ERP sisteminin başarılı olması mümkün değildir.⁵⁴ Oluşturulan ürün ağaçları birçok bölüm tarafından farklı amaçlarla kullanılabilir.

⁵¹ Süleyman Yükçü, Gülşah Atağan, "Muhasebenin Mühendislik Boyutu: Ürün Ağacı Ve Rota Uygulaması", **Mali Çözüm Dergisi**, Kasım-Aralık 2010, S.204, s.25

⁵² a.g.m., s.26

⁵³ a.g.m., ss. 26-27

⁵⁴ Turan Paksoy, Fulya Altıparmak, "Güneş Enerjisi Ve Su Isıtma Sistemleri İmal Eden Bir İşletmede Bulanık İşlem Süreleri İle Malzeme İhtiyaç Planlama" **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 2004 S.12, s. 291-311

Tablo 2: Departman Bazında Ürün Ağacı Kullanımı

Departman	Ürün ağacını kullanım sebebi
Üretim	Ürün ağacı ürünün nasıl oluşturulacağını, yani parça kullanım adetlerini ve rotaları gösterir.
Depo	Stok kalemlerinin izlenmesi (özellikle yarı mamul stok)
Planlama	Ürünü meydana getiren malzemenin temininin (üretim) planlanması ve zaman bazında çizelgelenmesi
Finans ve Muhasebe	Ürünün maliyetinin belirlenmesi ve Genel Üretim Maliyeti yüklenmesi için gerekli maliyet havuzları ve dağıtım anahtarlarının oluşturulması
Servis	Yedek parçaların belirlenmesi
Kalite Güvence	Bitmiş ürünün sahip olduğu parçaların ürün ağacındaki olması gerekenle karşılaştırılarak ürün kalitesinin güvence altına alınması.

Kaynak: Süleyman Yükçü, Gülşah Atağan, “Muhasebenin Mühendislik Boyutu: Ürün Ağacı ve Rota Uygulaması”, **Mali Çözüm Dergisi**, Kasım-Aralık 2010, S.204, s.28

Ürün ağacı oluşturulmasında uyulması gereken birtakım unsurlar söz konusudur: bu unsurları aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür.⁵⁵

- Parça (Hammadde, Malzeme) kodu (numarası) ve ürün ağaçları kayıtlarındaki bilgiler şirketteki her müşterinin; Mühendislik, Üretim, Planlama, Satınalma, Finans, vb departmanları ihtiyaçlarını karşılayabilmelidir.

- Parça numaraları her parça için tek olmalıdır. Bir parçada yapılan revizyon sonucu meydana gelen şekil, büyüklük veya işlev değişikliği ile artık yeni bir parça meydana geldiğinden yeni bir parça numarası verilmelidir.

- Ürün Ağacında iş gücü değil, malzemeler gösterilir.

- Ürün Ağacındaki seviyeler mümkün olduğunca az olmalıdır.

- Ürün Ağacında değişiklik yapılacağı zaman firmadaki ilgili tüm departmanların onayı alınmalıdır.

⁵⁵ Yükçü, Atağan, a.g.m., s. 28

2.2.1.2.2. İş Emri Yönetimi

Homojen olarak çalışmak zorunda olan yapılarda, çeşitli iş kollarında ve özellikle de sanayilerde; ürünlerin üretiminden satışına kadarki değer ve miktar takibinin kolaylaşmasını sağlayan sisteme iş emri yönetimi (Batch Management) denir.⁵⁶ Diğer bir ifade ile iş emri yönetimi; işletmedeki hammadde ve malzemelerin, işlerin ve üretimin gruplandırılmak suretiyle takibinin yapıldığı bir ERP sistem fonksiyonudur.

İş emri kullanım nedenleri kısaca şunlardır⁵⁷ :

- Yasal gereksinimler (yasal düzenlemeler nedeniyle istenen raporlar, tehlikeli madde üzerinde düzenlemelerin takibi gibi)
- Hata izleme, geri arama faaliyetleri ve regresyon gereksinimi,
- Farklı miktar ve değer temelli Stok Yönetimi,
- Satış ve Üretim planlamadaki malzeme kullanımı, izlenimi ve aralarındaki farklılıkların bulunması,
- Üretimde malzemeleri uygun olarak gruplandırmak ve buna göre yerleşimlerini yapmak.

ERP tabanlı programlarda iş emri yönetimi uygulaması, tüm modüllere entegre edilir. Böylece bir şirketin tüm iş süreçlerinin takibi sağlanabilir. İş emri yönetiminin bazı fonksiyonları bulunmaktadır. Bu fonksiyonlar özellikle belirli hammadde ve malzemelerin sistem içerisindeki bütün hareketlerinin izlenmesi için kullanılır. Böylece hammaddenin alımından itibaren hangi aşamada olduğunu üretimde hangi mamule verildiği belirleme imkanı oluşacaktır. Bu fonksiyonlar aşağıdaki gibidir.

Parti Numarası Atama Fonksiyonu : Toplu iş atamak için benzersiz bir numara tanımlanmasını sağlar. Bu numara parti numarasını temsil eder ve ilgili parti bu numaradan takip edilir. Böylece sisteme parti numarası ile girmiş olan hammaddenin,

⁵⁶Batch Management, (Çevrimiçi), <http://help.sap.com/printdocu/core/Print46c/en/data/pdf/LOBM/LOBM.pdf>, (Erişim Tarihi: 30.04.2013), s.8

⁵⁷Batch Management, (Çevrimiçi), <http://help.sap.com/printdocu/core/Print46c/en/data/pdf/LOBM/LOBM.pdf>, (Erişim Tarihi: 30.04.2013), s.14

bu parti numarasının raporlanması ile sistem içerisindeki hareketleri görülebilir ve üretimine konu olduğu mamulün satışına kadar olan süreçte izlenebilir.

Özellik Fonksiyonu : Toplu iş için karakteristik özellikler verilmesi için kullanılır. Böylece verilecek olan özelliklere göre raporlama yapılarak ilgili hammaddelerin izlenmesi sağlanabilir. Örneğin, sadece belirli bir mamulün üretiminde kullanılan hammaddeler için parti numarasının başına ilgili mamulu temsil eden bir karakter girilebilir.

Belirleme Fonksiyonu : Yapılacak iş ile ilgili indeks alanların belirlenmesi için kullanılır. Böylece malzemelerin her durumu kolayca sorgulanabilir.

İş emri yönetiminin içerisinde bulunan “Aktif Madde Yönetimi” ile üretimde aktif olarak kullanılan malzemelerin gruplanması suretiyle takibini kolaylaştırmak için kullanılır. Kısaca malzemelerin gruplandırılmasını sağlar.

İş emri yönetimi sistemi ÖTV'ye tabi olan malların sistem içerisinde takip edilmesi için çok büyük önem taşımaktadır. Bu sistem sayesinde ÖTV'ye tabi olan mallar ile ÖTV'ye tabi olmayan malların gruplandırılması suretiyle ayrımı yapılabilir. Parti numarası ile satın alınan her mal ayrı gruplanabilir. Esas itibarıyla yapılacak olan ayırım ve gruplandırma tamamen işletmenin özellikleri göz önünde bulundurularak işletmeye özgü bir şekilde yapılmalıdır. Çünkü her işletmenin ürettiği ürünler ve üretim safhaları farklı olabilmektedir. ÖTV'ye tabi olan malların takibi açısından bakıldığında zaman özellikle malları ÖTV'li ve ÖTV'siz olarak gruplamak önceliklidir. Zaman şartına bağlı üretime tabi tutulacak mallarda ise zaman esaslı ayırım yapılması da önceliklidir.

2.2.1.2.3. Rota (İş İstasyonu)

Bir mamul üretiminin yapılabilmesi için iş emirleri oluşturulur. İş emri hangi mamulün, ne zaman üretileceğini belirtir. İş emirlerinde üretilecek mamulün, bünyesinde bulundurduğu hammadde ve yarı mamullerin hangi gider yeri (iş istasyonlarından) ve hangi faaliyet merkezi (operasyonlardan), hangi sıra ile geçeceğini, daha kısa bir ifadeyle mamulün oluşum sürecini içeren yapılar “Rota” olarak

adlandırılır.⁵⁸ Örneğin; bir bazyanın üretim sürecine girerek doldurulacak yarı mamul haline dönüşmesi süreci rotada tanımlanır. Nasıl ki ürün ağaçları bir mamulün veya yarı mamulün hangi hammadde ve yarı mamulleri içerdiğini tanımlıyorsa, rotalar da bir mamulün veya yarı mamulün hangi iş istasyonlarından veya makinelerden geçerek ve hangi operasyonlar uygulanarak üretildiğini tanımlar. Aslında hiyerarşik bakımdan bir mamulün bir ayağı “ürün ağacı”, diğer ayağı da “rota”dır. Mamulün üzerine binen hammadde maliyetine temel teşkil eden miktarlar (adet, kilogram gibi) ürün ağacından gelirken, makine ve işçilik maliyetine temel teşkil eden miktarlar (saat, dakika gibi) ise rotadan gelir.⁵⁹

Üretim emri rotasındaki her operasyon ürün ağacına göre düzenlenir, ve her malzemeden tüketilecek olan miktar tanımlanır. Rota kartında temel olarak bulunan bilgiler aşağıdaki gibidir:

Stok kodu: Rota kartının ait olduğu stok kodu.

Operasyon no: Operasyonun sıra numarası.

Üretim merkezi: Operasyonun gerçekleşeceği üretim merkezi.

Üretim süreleri: Operasyonu gerçekleştirmek için gerekli üretim süresi, direk işçilik saati, makine saati ve diğer süreler.

Rotada kod numaraları belirlenirken konuşan kod sistemi uygulaması yapılması malların takibatı için doğru bir uygulama olacaktır.

2.2.1.3. Kodlama Sistemi Oluşturma Örneği

2.2.1.3.1 Hammaddeler

Hammaddeler için yapılacak olan kodlamada ilk önce hammaddenin türüne göre bir ayırım yapılabilir. Baz yağlar için oluşturulacak koda “baz”, katıklar için ise “kat”

⁵⁸Rota Kavramı ve Axapta, <http://www.bilgininadresi.net/Madde/13454/ROTA-KAVRAMI-VE-AXAPTA%E2%80%99DA-ROTA-YARATILMASI>, Çevrimiçi, (Erişim Tarihi 09.02.2013)

⁵⁹Rota Kavramı ve Axapta, <http://www.bilgininadresi.net/Madde/13454/ROTA-KAVRAMI-VE-AXAPTA%E2%80%99DA-ROTA-YARATILMASI>, Çevrimiçi, (Erişim Tarihi 09.02.2013)

şeklinde bir kısaltma ile başlanabilir. Daha sonraki ayırım malzemenin ÖTV'ye tabi olup olmadığı, yerli veya ithal olduğu, tabi olacağı teslim şekli, depolandığı yer ve en son olarakta hammaddenin cinsine göre bir ayırım yapılabilir.

Ana Kırılım

Baz = Bazyağlar

Kat = Katıklar

1. Alt Kırılım

1. ÖTV'li

2. ÖTV'siz

2. Alt Kırılım

1. Yerli

2. İthal

3. Alt Kırılım

1. Normal Teslim

2. İhracat veya İhraç Kayıtlı Teslim

4. Alt Kırılım

1. Merkez Depo

2. İstanbul Depo

3. İzmir Depo

5. Alt Kırılım

1. Bright Stock

2. Heavy Neutral

3. Light Neutral

4. Spindle Oil

5.

6. Core 150

7. SN 150

8. Yağlama Yağı

Yukarıdaki örnek kodlama sistemine göre “BAZ11211” kodlu olan hammaddeyi raporladığımız zaman ihracata konu olacak mamullerin üretiminde kullanılacak, yerli Brig Stock isimli baz yağ hareketleri raporlanmış olur. Bu raporlamaya parti numarası eklendiğinde raporlamayı daha özele indirgeyerek belirli bir grup Brig Stock baz yağın hareketleri takip edilebilir. Bu şekilde aylık olarak yapılacak raporlamalar ile satın alındığı tarihi takip eden ay başından itibaren 3 ay içerisinde ihraç edilecek ya da ihraç kayıtlı teslim edilecek olan mamullerin üretiminde kullanılacak olan baz yağın zamanında üretilip üretilmediği kontrol altına alınabilir.

2.2.1.3.2 Mamuller

Hammaddelerde olduğu gibi mamullerde de yapılacak olan kodlamaya mamulün türüne göre bir ayırım ile başlanabilir. Madeni yağlar için oluşturulacak koda “MY”, Anti Freezeler için ise “AF” şeklinde bir kısaltma yapılabilir. Daha sonraki ayırım yine malzemenin ÖTV’ye tabi olup olmadığıdır. Mamullerde, hammaddelerden farklı olarak sadece üretime konu olduklarından yerli ithal ayırımına gerek yoktur. Sonraki aşama mamulün depolandığı yer, daha sonra ise yağlayıcının grubu ve cinsine göre bir ayırım yapılabilir.

Ana Kırılım

MY = Madeni Yağ

AF = Anti Freeze

1. Alt Kırılım

1. ÖTV’li

2. ÖTV’siz

2. Alt Kırılım

1. Normal Teslim

2. İhracat veya İhraç Kayıtlı Teslim

3. Alt Kırılım
 1. Merkez Depo
 2. İstanbul Depo
 3. İzmir Depo
 4. Alt Kırılım
 1. Motor Yağları
 2. Endüstriyel Yağlar
 3. Yağlama Müstahzarları
 4. Gresler
 5. Alt Kırılım
 1. (A) Mamulü
 2. (B) Mamulü
 3. (C) Mamulü
 4. (D) Mamulü
 5. (E) Mamulü
 6. (F) Mamulü
 7. (G) Mamulü
 8. (H) Mamulü

Yukarıdaki örnek kodlama sistemine göre üretim parti numaralarını da dikkate alarak yapılacak olan raporlamalarda ÖTV'ye tabi olan mamullerin satışa konu olup olmadığı, satışa konu olmuş ise, satışına ilişkin bilgilere ulaşmak mümkün olabilir.

2.2.2. ÖTV'nin Tek Düzen Hesap Planı İçerisinde Takip Edilmesi

TDHP'nın Türkiye'de uygulanması, Maliye Bakanlığı'nın yayınladığı 1 Sıra No' lu MSUGT ile 1.1.1994 tarihinden itibaren başlamıştır. Söz konusu tebliğ ile işletmelerin faaliyet ve sonuçlarının sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolar aracılığı ile ilgililere sunulan bilgilerin tutarlılık ve

mukayese edilebilirlik niteliklerini koruyarak gerçek durumu yansıtmalarının sağlanması ve işletmelerde denetimin kolaylaştırılması amaçlanmıştır.

Tebliğ kapsamında açıklamaları yapılan tekdüzen hesap çerçevesi ve hesap planının işletmelerin büyüğü ve türü ne olursa olsun muhasebe uygulamasında bir birlik meydana getirerek kavram kargaşasını önlediği kuşkusuzdur.⁶⁰ Fakat TDHP'nin uygulamaya başlandığı 1994 yılından sonra, neredeyse 20 yıllık bir süre geçmesine rağmen mevcut sistem üzerinden bir revizyon yapılarak günümüz uygulamalarına uygun hale getirilmemiştir. Özellikle vergiler açısından düşünüldüğünde, tebliğin yayınlandığı 1992 yılında KDV uygulanmakta olduğundan, TDHP içerisinde KDV'nin takip edilmesine yönelik hesaplar belirlenerek uygulamaya koyulmuştur. Oysa, ÖTV uygulamasına 2002 yılında başlanmış olduğundan, TDHP içerisinde ÖTV'nin takip edilmesine yönelik hesaplar bulunmamaktadır. Dolayısıyla ÖTV'nin hesap planında takip edilmesi, yapılan işlemlerin niteliğine göre, eğer uygun grup içerisinde boş hesaplar mevcut ise boş hesaplardan, boş hesaplar mevcut değil ise ÖTV'nin diğer işlemlerle karışmasına izin verilmeden uygun ara ve alt hesaplar açılması suretiyle işlem niteliğine en uygun hesap içerisinde takip edilmesi gerekmektedir.

2.2.2.1. TDHP İçerisinde Hesapların Sınıflandırılması

Genel olarak hesap planlarında yer alan hesaplar belirli bir gruplandırılmaya göre sıralanır. Bu gruplama hesap sınıfı, hesap grubu, ana hesap ve yardımcı hesap şeklinde olur. Hesaplar arasındaki söz konusu gruplamanın ve sıralamanın yapılabilmesi için hesapların numaralanması yani belirli bir düzene göre kodlanması gerekir. Kodlama yöntemleri olarak, numara blokları sistemi, desimal sistem, harfli sistem, harf ve numaralı sistem sayılabilir.⁶¹

Tekdüzen hesap çerçevesi olarak desimal yöntemin benimsenmiş olması nedeniyle hesaplar (0)'dan (9)'a kadar on sınıfa ayrılmış ve bu on sınıfın her biri yine kendi içinde on ana gruba ayrılmıştır. Tekdüzen hesap çerçevesinde belirtilen hesap grupları ise 11'den başlamak üzere 99'a ulaşan iki rakamlı kodlardan oluşur. Tekdüzen

⁶⁰ Erdoğan Ayger, “Muhasebenin Ülkemizdeki Tarihi Gelişimi Ve Tek Düzen Hesap Planı” (Çevrimiçi), <http://www.muhasebetr.com/yazarlarimiz/erdogan/003/>, (Erişim Tarihi: 03.05.2013)

⁶¹ a.g.m., <http://www.muhasebetr.com/yazarlarimiz/erdogan/003/>

hesap çerçevesine dayanarak hazırlanan genel hesap planında ise işletmelerin kullanacakları üç rakamlı kodlardan oluşan ana hesaplar yani defteri kebir hesapları oluşturulmuştur.

TDHP çerçevesinde açıklanan hesap sınıfları, ana hesap grupları ve ana hesapların kodları ve isimleri uygulayıcılar tarafından kesinlikle değiştirilemez. Ancak ana hesaplar içinde kodlanarak isimlendirilmemiş hesaplar uygulayıcılar tarafından hesap sınıfı ve grubun özelliğine uygun olacak şekilde bir isimlendirme yapılabilmektedir.⁶²

Bununla birlikte uygulayıcılar, boş olan bu ana hesaplarla birlikte, ara hesapları ve ayrıntılı hesapları yine kodlama sistemine uygun olacak şekilde düzenleme serbestine sahiptirler. Böylelikle faaliyet özelliklerine göre hesap planlarını istedikleri şekilde genişletebilme imkanına sahip olmaktadır.

2.2.2.2. TDHP İçerisinde ÖTV'nin Takip Edileceği Hesaplar

2.2.2.2.1. 136 Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabı

Bu hesap TDHP içerisinde 13 Diğer Alacaklar hesap grubunun içerisinde yer almaktadır. 1. Seri Numaralı MSUGT'nde yapılan açıklamalara göre diğer alacaklar grubunda herhangi bir ticari nedene dayanmadan meydana gelmiş ve en çok bir yıl içinde tahsil edilmesi düşünülen senetli, senetsiz alacaklar ile bu gruba ait şüpheli alacak ve şüpheli alacak karşılığı izlenecektir. 136 Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabında ise Ticari olmayıp grup içerisinde sayılan hesaplardan herhangi birine dahil edilemeyen alacaklar izlenecektir.⁶³

Genel olarak uygulamada vergi dairesinden olan alacaklar bu hesap içerisinde takip edilmekte olup, ÖTV iadesi nedeniyle vergi dairesinden olan ÖTV alacakları da

⁶² a.g.m., <http://www.muhasabetr.com/yazarlarimiz/erdogan/003/>

⁶³ 1 Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

ana hesaba açılacak olan vergi dairesinden alacaklar ara hesabının altında ayrıntı hesabı olarak takip edilebilir.

2.2.2.2.2. 150 İlk Madde Malzeme Hesabı

İlk Madde Malzeme Hesabı TDHP içerisinde 15 Stoklar Grubunda yer almaktadır. Stoklar grubunda işletmenin satmak, üretimde kullanmak veya tüketmek amacıyla edindiği, ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, yan ürün, artık ve hurda gibi bir yıldan az bir sürede kullanılacak olan veya bir yıl içerisinde nakde çevrilebileceği düşünülen varlıklar takip edilir. Kapsam dahilindeki varlıklar alındıkları ya da üretildikleri maliyet bedelleri ile bu hesabın borcuna, üretime verildiğinde, tüketildiğinde, satıldığında veya devredildiğinde ise hesabın alacağına kaydedilirler.⁶⁴

ÖTV mükellefleri imalatta kullanacakları ilk madde malzemelerini bu hesap içerisinde takip ederlerken, ilk madde ve malzemelerin türlerine göre açılacak ara hesapların detayında, yurt içerisinden ÖTV ödeyerek satın aldıkları mallar ile ithal edilen ve tesliminde ÖTV hesaplanacak ithal malları ayrı olarak takip etmeleri doğru olacaktır. Bu şekilde ÖTV dönemleri itibariyle hesaplanacak ÖTV ile üretilen malın ÖTV'ye tabi olup olmamasındaki ayırım dikkate alınarak indirilecek ÖTV'nin de kontrolüne imkan verilecektir. ÖTV'ye tabi olan ithal hammaddelerin dönem sonu miktarı da gümrüklere verilen teminatların ne kadarının çözülmesi gerektiğinin belirlenmesi için önemlidir.

2.2.2.2.3. 151 Yarı Mamuller - Üretim Hesabı

Henüz tam mamul haline gelmemiş ancak direkt ilk madde ve malzeme ile direkt işçilik ve genel üretim giderlerinden belli oranlarda pay almış üretim aşamasındaki mamullerin izlendiği hesaptır.⁶⁵ Dönem sonlarında mamul hale gelmemiş,

⁶⁴ 1 Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

⁶⁵ 1 Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

fakat imalatı belirli bir aşamaya gelmiş mallar, aldıkları maliyet değerleri ile yarı mamuller hesabına alınır. Hesabın borç bakiyesi henüz işlemi tamamlanmamış, üretimi devam eden malları gösterir.⁶⁶

ÖTV mükellefleri, imalat aşamasında olup, imal edildiklerinde teslimi ÖTV'ye tabi olacak olan yarı mamulleri ile ÖTV'ye tabi olmayacak olan yarı mamullerini bu hesap altında ara hesap açarak ayırmak suretiyle takip etmeleri hesaplanacak ÖTV'nin kontrolü açısından önemlidir. Zira ÖTV'ye tabi olan ürünlerin ÖTV' tabi olmayan ürünlerin imalatında kullanılmaları ÖTVK'nun 2/3-a maddesine göre teslim sayıldığından, bu kapsama giren teslimler mevcut ise bu ayırım hesaplanması gereken ÖTV'nin takibini kolaylaştıracaktır. Ayrıca üretimi tamamlanan ÖTV'ye tabi veya tabi olmayan mamullerin de ilgili hesaba doğru olarak nakledilmesi sağlanacaktır.

2.2.2.2.4. 152 Mamuller Hesabı

Üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hale gelmiş bulunan mamullerin izlendiği hesaptır.⁶⁷ İşletmeler hesabın bölümlenmesini kendi ihtiyaçlarını göz önüne alarak belirleyebilirler. ÖTV mükelleflerinin 151 Yarı Mamuller-Üretim hesabındaki açıklamalara göre, bu hesaba ÖTV'ye tabi mamuller ve ÖTV'ye tabi olmayan mamuller şeklinde bir ayırım ile ara hesaplar açmaları halinde, teslimi ÖTV'ye tabi olan mamuller için ÖTV'nin hesaplanmasını kontrol altına alacaktır. Bu hesap aynı zamanda 150 İlk Madde Malzeme ve ileride açıklanacak olan 194 Ödenen ÖTV hesabıyla karşılaştırılarak, Ödenen ÖTV'nin maliyet, indirim veya iade olacak kısmının belirlenmesine yardımcı olacaktır.

2.2.2.2.5. 153 Ticari Mallar Hesabı

Herhangi bir değişikliğe tabi tutulmadan satmak amacı ile işletmeye alınan ticari mallar (emtia) ve benzeri kalemler bu hesapta yer alır. Satın alınan ticari mallar (emtia)

⁶⁶ Ahmet Demir, "Tek Düzen Muhasebe Sistemi" İstanbul, 1998, Çağdaş Yayınevi, 4. b., s.205

⁶⁷ 1 Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

maliyet bedeli ile bu hesaba borç, satılması veya herhangi bir nedenle ambardan çekilmesinde ise maliyet bedeli ile alacak kaydedilir.⁶⁸

Madeni yağ mükelleflerinin satmak amacıyla aldıkları ticari malları, ÖTV'li mallar ve İthal mallar olarak ara hesaplarda ayırmaları yerinde olacaktır. (I) sayılı listeye tabi olan malların ithalinde vergiyi doğuran olay gerçekleşmemekte, bu malların teslimi halinde ÖTV hesaplanmaktadır. Bu sebeple hesaplanacak ÖTV'nin takibi açısından, bu malları ayrı bir grupta izlemek gerekir. Ayrıca hesaptan yapılan çıkışlar, yani hesabın alacak tarafı çözülmesi gereken teminatlara isabet eden satılan mal miktarını gösterecektir. Diğer grup olan ÖTV'li malların satışında ise daha önce ödenen ÖTV'nin maliyet veya teslim şekline göre iadeye konu olması gerekir. Ödenen bu ÖTV'nin de doğru hesaplara gitmesinin sağlanması açısından ÖTV ödenerek satın alınan ticari mallar ana hesap altında ayrı bir ara hesapta takip edilmelidir.

2.2.2.2.6. 191 İndirilecek KDV/ÖTV Hesabı

Her türlü mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen KDV'nin kaydedildiği ve izlendiği hesaptır. Mal ve hizmet alımlarında indirilecek KDV bu hesaba borç, mevzuat gereği yapılabilecek indirimler ve hesaba yapılan düzeltmeler alacak kaydedilir.⁶⁹

ÖTV ödenerek satın alınan malların aynı listeye dahil olan başka bir malın imalinde kullanılması halinde, daha önce ödenen ÖTV, imal edilen malın satışında hesaplanan ÖTV'den indirim konusu yapılabilir. Satışın yapıldığı ÖTV döneminde indirime esas olan ÖTV, ödenen ÖTV hesabından bu hesaba alınır. Bundan başka, teslimi gerçekleştirilmiş taahhüde bağlı olmayan ÖTV'ye tabi malların farklı ÖTV döneminde iade edilmesi durumunda da düzeltilmesi gereken ÖTV bu hesapta takip edilerek ÖTV beyannamesinde indirim konusu yapılır. ÖTV beyannamesinin tahakkuku esnasında bu hesabın borç bakiyesi beyannamede indirilecek ÖTV satırına yazılır.

⁶⁸ 1 Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

⁶⁹ 1 Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

Bu hesap esas itibariyle sadece ödenmiş olan ve indirilebilecek KDV'ye tahsis edilmiş olmasına rağmen, indirilecek ÖTV'nin uygulama ve mahiyet olarak indirilecek KDV'ye benzemesi bakımından indirilecek ÖTV'nin de bu hesap içerisinde takip edilmesi doğru olacaktır. Maliye idaresinin bu konuda gerekli düzenlemeleri yapması gerekmektedir. Keza ÖTVK on yılı aşkın bir süredir yürürlükte olmasına rağmen ÖTV'nin hesap planı içerisinde takibi için herhangi bir düzenleme yapılmamıştır. Ayrıca indirilecek ÖTV'nin bu hesapta takip edilmesi gerekliliğinin diğer bir sebebi ise diğer dönen varlıklar hesap grubu içerisinde boş hesapların sadece 194 ve 195 hesaplar olmasıdır. 195 hesap TDHP içerisinde boş olarak görünmesine rağmen, genel kabul gören uygulamada personele verilen iş avanslarının takip edildiği hesap olarak kabul edilmiştir. Bu durumda geriye sadece 194 hesap kalmaktadır, Bu hesabın ise ÖTV açısından ödenen ÖTV hesabı olarak kullanılması daha doğrudur.

ÖTV mükellefleri içerisinde yapılan incelemelerde daha önce ödenmiş olan ÖTV'nin tek bir torba hesapta takip edildiği, bunun dışında genel olarak bu konu hakkında yazılmış olan makalelerin incelenmesi sonucunda da verilen muhasebeleştirme örneklerinde tek bir torba hesabın kullanıldığı görülmüştür. Oysa bu tür bir takip sistemi uygulamada karışıklıklara sebebiyet vermektedir. Özellikle işlemlerin çok yoğun ve karmaşık olduğu firmalarda bir süre sonra hesabın kontrolü içinden çıkılması çok güç bir hal almakta, bu yüzden indirim hakkına sahip olunan ÖTV'nin indirim konusu yapılmayarak mal maliyetlerine atılması sonucunu doğurmaktadır. Ayrıca ÖTV beyannamesinin formatı açısından da indirilecek ÖTV'nin ayrı bir hesapta takip edilmesi doğrudur. Çünkü beyanname üzerinde indirilecek ÖTV ayrı bir satırda yer almaktadır. Beyanname verildikten sonra yapılacak olan incelemelerde, indirilecek ÖTV'nin nasıl hesaplandığı, hangi malların satışı nedeniyle indirim hakkına sahip olduğu, hesabın muavin dökümü alınmak suretiyle kolayca tesbit edilebilecektir. Aksi halde torba hesaplardan yapılan çıkışlar sadece tek bir hedefe yönelik olmayacağından, bu tür bir tespitin yapılması oldukça güç olacaktır. Geçmişe dönük işlemlerin ileriki zamanlarda hatırlanmasının çok güç olduğu, hatta işlemi yapan kişilerin işletmede olmaması durumunun da olabileceği düşünüldüğünde, yapılan işlemlerin tespitinin yapılabilmesinin önemi ortaya çıkmaktadır.

2.2.2.2.7. 192 Diğer KDV/ÖTV Hesabı

Teşvikli yatırım mallarının ithalinde ödenmesi gerektiği halde ödenmeyip, fiilen indirilmesinin mümkün olacağı tarihe kadar ertelenen KDV'nin, erteleme bir yıl içinde olması halinde kaydedildiği ve izlendiği hesaptır.⁷⁰ Uygulamada daha çok tecil edilen ve iade edilecek olan KDV'ler takip edilmektedir.

ÖTV'deki tecil terkin ve iade sistemi kapsamında tecili gerçekleşen ve iade alınacak olan ÖTV'nin de bu hesap içerisinde takip edilmesi uygundur.

2.2.2.2.8. 194 Ödenen ÖTV Hesabı

Diğer dönen varlıklar grubu içerisinde fiilen boş olan tek hesap 194 hesaptır. 195 hesap da boş olmasına rağmen uygulamada iş avanslarının takip edildiği hesap olarak kabul görmüştür. ÖTV'ye tabi olan malların satın alınması sırasında ödenen ve mahiyeti ancak ÖTV'ye tabi malın satışında, imalata sarfında veya imalına sarf edildiği malın satışında belli olacak olan ÖTV'nin bu hesap içerisinde Ödenen ÖTV olarak takip edilmesi gerekmektedir.

Bu hesabın ara ve alt hesaplarda detaylandırılarak takip edilmesi çok önemlidir. Çünkü ÖTV ödenerek satın alınan her malın ÖTV oranı ve teslim şekli farklı olabilir. Satın alınan mallar kısım kısım imalata sarf edilebilir veya satılabilir. Bu hesabın detayının stok hesaplarındaki hesap detayları ile aynı olması, stoklar ile bunlara isabet eden ÖTV'nin takip ve kontrol edilmesi açısından çok önemlidir. Böyle bir detaylandırma ile her ÖTV beyannamesi dönemi itibarıyla hesapların karşılaştırılarak mutabakatının sağlanması, işlemlerin atlanmasına engel teşkil edeceği gibi, yanlış hesaplamalarında önüne geçecektir.

⁷⁰ 1 Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

2.2.2.2.9. 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı

İşletmenin ekonomik faaliyetlerde bulunmasının sonucu ilgili mali mevzuat uyarınca mükellef veya sorumlu sıfatıyla işletmenin kendisine, personeline ve üçüncü kişilere ilişkin olarak ödenmesi gereken vergi, resim, harç ve fonların izlendiği hesaptır.⁷¹

ÖTV mükelleflerinin her ÖTV döneminde ödemeleri gereken ÖTV miktarı bu hesapta izlenir. Dönem sonlarında ÖTV tahakkuk kaydı atılarak, bu hesap alacaklandırılır ve ödeme yapıldığında da kapatılır. Bu hesabın altında açılacak olan Ödenecek ÖTV ara hesabının altında her dönem ödenen ÖTV ayrı olarak takip edilebilir.

2.2.2.2.10. 391 İndirilecek KDV/ÖTV Hesabı

Bu hesap; teslim edilen mal veya ifa edilen hizmetler üzerinden hesaplanan KDV ile işlemi gerçekleşmeyen ya da işlemden vazgeçilen mal ve hizmetlere ilişkin KDV'nin izlendiği hesaptır.⁷²

ÖTV'ye tabi mal teslim edildiği zaman hesaplanan ÖTV bu hesaba alacak kaydedilerek alınır. ÖTVK 8/2 İhraç kayıtlı olarak mal teslim edilmesi durumunda da hesaplanan fakat tahsil edilmeyen ÖTV ilk önce bu hesaba kaydedilir. ÖTV beyanname çalışması yapılırken tecil edilen ÖTV bu hesaptan çıkarılarak Tecil Edilen KDV/ÖTV hesabına alınır. 1. Seri Numaralı MSUGT'nde yapılan açıklamalara göre bu hesapta sadece tahsil edilen KDV'nin takip edileceği bir hesap olmasına rağmen ÖTV'ye tabi malların satışı nedeniyle tahsil edilen ÖTV'nin de bu hesapta takip edilmesi hesabın mahiyeti açısından uygundur.

⁷¹ 1 Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

⁷² 1 Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

2.2.2.2.11. 392 Diğer KDV/ÖTV Hesabı

Bu hesap 192 Diğer KDV/ÖTV hesabıyla karşılıklı çalışan bir hesaptır. Tecil edilen ÖTV 391 Hesaplanan KDV/ÖTV hesabından çıkarılarak bu hesaba alacak kaydedilir. Tecil edilen verginin terkinin yapıldığı zaman 192 Diğer KDV/ÖTV hesabıyla karşılıklı olarak kapatılır. Esas itibariyle sadece KDV' ye tahsis edilmiş bir hesap olmasına rağmen, KDV ve ÖTV'deki tecil terkin sistemi uygulamaları aynı olduğundan ikisinde bu hesapta takip edilmesi uygun olacaktır.

2.2.2.2.12. 600 Yurtiçi Satışlar Hesabı

Yurt içindeki gerçek ve tüzel kişilere satılan mal ve hizmetler karşılığında alınan ya da tahakkuk ettirilen toplam değerlerin izlendiği hesaptır. Gereksinime göre bölümlenebilir.⁷³ Bu hesabın ÖTV'ye tabi olan ve ÖTV'ye tabi olmayan mamuller ve ticari mallar olarak bölümlendirilmesi gerekmektedir. Bu şekilde yapılacak olan bir ayırım dönem sonunda yapılacak olan ÖTV beyannamesi çalışmasına dayanak oluşturacaktır. ÖTV'ye tabi olan satışların her dönem için ayrı olarak hareketleri raporlanarak Hesaplanan ÖTV hesabı ile karşılıklı olarak kontrol edilecek ve beyannameye yazılması gereken satış miktarı ve tutarının tespiti doğru şekilde yapılacaktır.

İthal edilen (I) sayılı listeye tabi mallar için verilen teminatların çözümü aşamasında kolaylık sağlaması için bu hesaba birde "ÖTV girdili ÖTV'siz Mal Satışları" ara hesabı açılabilir. Bu şekilde, ÖTVK'nun 2/3-a maddesine göre ÖTV'li malların ÖTV'siz malların üretiminde kullanılması teslim sayılan hal kapsamında olduğundan, üretim aşamasında hesaplanan ÖTV'nin kontrolü yapılabilir. Aynı zamanda bu malların satışlarına ilişkin bilgiler de YMM üretim tasdik raporu veya Vergi Müfettişi raporunda istenmektedir. Yapılacak olan bu ayırım istenen bilgilerin tespitini ve raporlanmasını kolaylaştıracaktır.

⁷³ 1 Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

2.2.2.2.13. 601 Yurtdışı Satışlar Hesabı

Yurt dışında satılan mal ve hizmetler karşılığında alınan yada alınacak olan toplam değerlerin izlendiği hesaptır.⁷⁴ Yurtdışı satışlar hesabın direkt ihracatlar ve ihraç kayıtlı satışlar olarak iki ara hesaba göre düzenlemek gerekir. Direkt ihracat satışlarını da hammadde, mamul ve ticari mal ihracatları olarak kendi içerisinde bölümlendirilebilir. Bu tarz bir bölümlendirme ile istisna kapsamında yapılan satışlar ayrıntılı izlenebileceği gibi, yurtdışı satışa konu olan mallar için önceki safhada ödenen ÖTV'nin maliyet veya iade ÖTV şeklinde tespit edilmesini ve beyannameye doğru şekilde intikal etmesini kolaylaştırır. Aynı ayırım ihraç kayıtlı satışlar için de yapılabilir.

2.2.2.2.14. 620 Satılan Mamuller Maliyeti Hesabı

Dönem içinde alıcılara satılan ya da devredilen malların üretimi (imalatı) için yapılan tüm giderleri içerir. İşletmeler yükledikleri ÖTV maliyetini ayrıca görmek isterlerse bu hesabın altına "Mamul ÖTV Maliyeti" şeklinde bir ara hesap açabilirler. Eğer daha ayrıntılı bir maliyet hesabı istenirse açılan ara hesabın altına mamul bazında alt hesaplar açılarak ÖTV maliyetlerinin her mamul için ayrı ayrı izlenmesi sağlanabilir. İşletmeler bu şekilde bir ayırım ile satışları içerisindeki ÖTV maliyetinin oranını belirleyerek, hammadde tedarik stratejilerini bu kapsamda değerlendirebilir ve finansal verimlilik sağlayabilirler.

2.2.2.2.15. 621 Satılan Ticari Mallar Maliyeti Hesabı

Herhangi bir değişikliğe tabi olmadan satılmak amacıyla alınan ticari mallar (emtia) ve benzeri kalemlerin maliyetini kapsar.⁷⁵ Satılan mamuller maliyeti hesabı için yapılan açıklamalar bu hesap kalemi içinde geçerlidir. Satılan ticari mallar içerisindeki

⁷⁴ 1 Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

⁷⁵ 1 Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

ÖTV maliyetinin ayrı olarak görülebilmesi için bu hesabın altına “Ticari Mallar ÖTV maliyeti” ara hesabı açılarak burada takibi sağlanabilir.

2.2.2.2.16. Nazım Hesaplar

Bilançoda aktif ve pasif sınıfına girmeyen ve bilançoya not niteliğinde kayıt alan hesaplardır.⁷⁶ Nazım hesaplar gerçek aktif ve pasifi ifade etmediklerinden aynı anda hem borçlu ve hemde alacaklı olabilirler. Başka bir ifadeyle, muhasebe tekniği açısından her zaman çift taraflı olarak muhasebeleştirilirler. Söz konusu işlem sonuçlanınca da, yine ters kayıtla kapatılırlar. Bilançonun her iki tarafında, diğer kalemlerin en altında ve bilanço toplamından sonra gösterilirler.⁷⁷

ÖTV Mükellefleri, (I) sayılı listeye tabi malları ithal ettiklerinde, bu malların ithalatı vergiye tabi olmadığı için ithalatın yapıldığı gümrük idaresine teminat vermek zorundadırlar. Verilen bu teminatlar, ithal edilen mallar satıldığında veya ithal edilen malların imalatına sarf edildiği mamuller satıldığında YMM Üretim Tasdik Raporu veya Vergi Müfettişi Raporu ile çözülmektedir. Verilen bu teminatlar TDHP içerisinde nazım hesaplarda takip edilebilirler. Nazım hesaplar içerisinde ise borçlu nazım hesaplar teminatın verildiği gümrük idaresine göre ayrıştırılabilir. Gümrük idareleri içerisinde ise ithalatı yapılan mallar ayrı ayrı izlenebilir. Böylece çözümü yapılacak teminatların hangi gümrük idaresinden ve hangi ithal mallarına ilişkin olduğunun takibi yapılabilir.

Alacaklı nazım hesaplar ise verilen teminatın türüne göre; eğer teminat mektubu veriliyorsa, teminat mektubunu veren banka ve şube nezdinde bir ayırım ile takip edilebilir. Eğer nakit teminat veriliyor ise o zaman miktarsal olarak firma kendisini alacaklandırır.

Hesap planı içerisinde ÖTV'nin takibi amacıyla kullanılması gereken hesapların tamamında, açılacak olan ara ve bunlara bağlı alt hesapların kronolojisi, hesapların birbiri ile olan bağlantısı, ÖTV beyannamelerinin yapısı ve verilen teminatların çözümü

⁷⁶ Ali Rıza Kaymaz, Cemal Elitaş, Veysel Kula, “Nazım Hesaplar ve Muhasebeleştirilmesi” Mali Çözüm Dergisi, S.71, (Nisan Mayıs Haziran 2005), s.104

⁷⁷ a.g.m., 105

için gerekli olan bilgiler göz önüne alınmak suretiyle açılmalıdır. Böylece gerek ÖTV beyannamesi çalışmaları sırasında, gerek dönem sonlarında, gerekse teminatların çözülmesi için yapılan rapor çalışmalarında hesapların bakiyeleri çapraz kontrole tabi tutularak işlemlerin doğruluğu teyid edilebilir.

MADENİ YAĞ SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA

ÖTV'nin muhasebe bilgi sistemi içerisinde takip edilmesine yönelik olarak yapılmış olan bu çalışmada yer verilecek olan uygulamada madeni yağ üretimi sektörünün seçilmiş olmasının nedeni, gerek madeni yağların ÖTV'ye tabi olması, gerekse madeni yağ üretiminde kullanılan baz yağ ve katıkların da ÖTV'ye tabi olması nedeniyle ÖTVK bakımından özellik arz eden tüm uygulamaları bünyesinde barındıran bir sektör olmasıdır. Bu sektörde üretilen ürünlerin, içerisine konulan hammaddelerin oranına veya akışkanlığına (vizkositesine) göre GTİP numaraları değişmekte, dolayısıyla ÖTV kapsamı dışında kalabilmektedirler. Üretim esas olduğu için indirim, tecil terkin, iade mekanizmaları çalışmaktadır. Ürünlerde taşıma ve depolama fireleri ile üretimden kaynaklanan azalmalar (randıman) oluşmaktadır. Buna benzer olarak üretilen ürünlerin dahili kullanımı, numune olarak verilmesi gibi durumlar meydana gelmektedir.

Yapılacak olan uygulama kapsamında sektörde faaliyette bulunan ve sektörü yönlendiren bir firma incelenmiş, fakat firmanın sektörde çok önemli bir yere sahip olması ve çalışma kapsamında isminin verilmesini istememesi nedeniyle çalışmada firmanın ismine yer verilmemiştir. İnceleme sırasında firma tarafından yapılan uygulamaların güçlü ve zayıf yönleri değerlendirilerek oluşturulması gereken yapıya bu çalışmada yer verilmiştir. Bu kapsamda sektörde uygulanması gereken örnek bir hesap planı oluşturulmuştur. Uygulama bu hesap planı üzerinden yapılacaktır. Mamul hareketleri için ve yapılacak olan beyanname çalışması için muhasebe arka planında uygulanması gereken kodlama sistemi örneği çalışmanın 2.2.1.3. bölümünde aktarılmış bulunmaktadır. İşletmelerin kullanmış oldukları sistemin buna elverişli olmaması durumunda doldurulması gereken tablolar ise yine uygulama kapsamında verilmiş olup, çalışmanın eklerinde bulunmaktadır.

Uygulamaya başlamadan önce sektörün daha iyi anlaşılması için sektör ve madeni yağ imalatı hakkında genel bilgiler verilmiştir. Yapılacak olan uygulama

çalışması ise onbeş günlük iki ÖTV dönemini kapsayacaktır. Bu bağlamda ilk önce yapılacak olan işlemlere dayanak teşkil eden açıklamalar numara sırası dahilinde verilecektir. Daha sonra bu açıklamalara ilişkin yevmiye kayıtları aynı numara sırasıyla yapılacaktır. Yevmiye kayıtları yapıldıktan sonra ÖTV beyannamesinin doldurulmasına yönelik çalışmalar yapılacak, kullanılacak hesapların beyanname dönemlerindeki bakiyeleri belirlenerek kontrol edilecek ve I Numaralı ÖTV beyannamesi doldurulacaktır.

3.1. Madeni Yağ Üretimi ve Madeni Yağ Sanayi

3.1.1. Madeni Yağlar

Madeni Yağ; hareket eden metallerin arasında bir film oluşturarak hareketi kolaylaştıran, sürtünmeyi, korozyonu önleyen ve ham petrolün rafine edilmesi sonucunda elde edilen maddelere kimyasal katkı maddesi ilavesi ile elde edilen ürünlerdir. Madeni yağın yağlama görevini bünyesindeki (üretimde kullanılan) kimyasal katkı maddeleri sağlar. Madeni yağların özellikleri ve performans seviyeleri bu katkı maddeleri ile belirlenir.

3.1.1.1. Madeni Yağ Çeşitleri

Madeni yağlar, motor ve otomotiv dişli yağları, endüstriyel yağlar, gresler ve yağlama müstahzarları olarak sınıflandırılırlar.⁷⁸

⁷⁸ TOBB, **Kapasite Kriterleri: 3543 Madeni Yağ İmalatı**, (Çevrimiçi), <http://www.tobb.org.tr/Sanayi/Mudurlugu/Documents/Kapasite/Grup%203543%20Madeni%20Yag%20Imalati.pdf>, (Erişim Tarihi: 12.12.2012), s. 1

3.1.1.1.1. Motor ve Otomotiv Dişli Yağları

İçten yanmalı motorlarda ve dişli sistemlerinde kullanılmak amacıyla mineral, yarı sentetik ve sentetik bazlı yağların katıqlarla belirli standartları ve şartnameleri sağlayacak şekilde harmanlanması ile üretilen yağlardır.⁷⁹

3.1.1.1.2. Endüstriyel Yağlar

Hidrolik yağlar, türbin yağları, işleme yağları (metal, deri, tekstil, vb.), ısıl işlem yağları, kalıp ayırıcılar, proses yağları (kauçuk, lastik) vb. gibi endüstriyel uygulamalarda kullanılmak amacıyla mineral, yarı sentetik ve sentetik bazlı yağların katıqlar ve/veya müstahzarlar ile belirli standartları ve şartnameleri karşılayacak şekilde harmanlanması ile üretilen yağlardır.⁸⁰

3.1.1.1.3. Yağlama Müstahzarı

Yağlama müstahzarları; kesici aletleri yağlamaya mahsus, esası yağ olan yağlama müstahzarları, civata veya somun gevşetme müstahzarları, pas veya korozyonu önleyici müstahzarlar ve döküm kalıplarına mahsus yağlama müstahzarları, dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin katı ve sıvı yağlarla yağlanmasına mahsus müstahzarlar, akışkanlığı düzenleyici müstahzarlar ile viskozite geliştirici müstahzarlardır.⁸¹

3.1.1.1.4 Gresler

Gres; kalınlaştırıcı, katık ve baz yağdan oluşan yüksek sıcaklıkta özel prosesle üretilen katı veya yarı katı halde bulunan üründür.⁸²

⁷⁹ TOBB, a.g.e., s.1

⁸⁰ TOBB, a.g.e., s.1

⁸¹ TOBB, a.g.e., s.2

⁸² TOBB, a.g.e., s.2

3.1.1.2. Madeni Yağ Üretimi ve Üretimde Kullanılan Hammaddeler

Madeni yağlar, değişik viskozitedeki mineral veya petrol esaslı olmayan ve kimyasal sentez yöntemleriyle elde edilen sentetik esaslı baz yağların ve bu baz yağlara katılan, aşınmayı, paslanmayı, köpürmeyi ve oksitlenmeyi önleyici, viskozite ayarlayıcı, dispersiyon ve basınca dayanıklılık gibi fiziksel ve kimyasal özellikler kazandırıcı çeşitli katıklar ile harmanlaması ve muhtelif ambalajlara doldurulması işlemine tabi tutulmak suretiyle imal edilen mamullerdir.⁸³ Madeni yağlarda kullanılacak olan baz yağ ile madeni yağ katkı maddelerinin kullanılma oranları veya miktarları, üretilecek olan madeni yağın çeşit ve ağırlığına göre değişiklik göstermektedir. Madeni yağ üretiminde kullanılan hammaddelere ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: Hammadde Tablosu

Hammadde Grupları
Grup I Baz Yağlar*
* Grup 1 Baz yağlar genel olarak Spindle oil, Light Neutral, Heavy Neutral, Bright Stock, spindle ekstrakt baz yağlar veya bu baz yağlara muadil olarak üretilen başka isimli veya vasıflı baz yağlardır.
Grup II Baz Yağlar
Grup III Baz Yağlar
Grup IV Baz Yağlar
Grup V Baz Yağlar
Polialfa olefinler (PAO)
Ekstraktlar
Soğuk işlem yağları
Madeni Yağ Katkı Maddeleri**
**White sprit, bitkisel ve hayvansal yağlar ile toluen madeni yağ katkı maddesi değildir.
Ambalajlar (varil, bidon, şişe vb.) ve ambalaj malzemeleridir.

Kaynak: TOBB, Kapasite Kriterleri: 3543 Madeni Yağ İmalatı

⁸³ TOBB, a.g.e., s.1

3.1.1.2.1. Baz Yağlar

Baz yağ, bir yağlayıcıyı oluşturan temel yapı taşına verilen isim olup, bazen de "baz karışım" diye adlandırılır. Çok özel uygulamalar için bitkisel karışımlar da kullanılmakla beraber baz karışımlar genelde mineral (veya petrol) veya sentetik esastır. Bir yağlayıcı maddenin yağlama özelliklerini onu oluşturan baz yağ belirler. Baz yağ, motor yağının hayati fonksiyonunu yerine getirmesini, yani motorun yürüyen aksamını yağlayarak sürtünmeden doğan aşınma ve kırılmalara karşı korumasını sağlar.⁸⁴

Amerikan Petrol Enstitüsü "API" ve Avrupa Madeni Yağ Endüstrisi Teknik Birliği "ATIEL" tarafından yapılan sınıflandırmaya göre baz yağlar karakteristiğine ve üretim metoduna göre aşağıda verilen tabloda belirtildiği üzere 5 ana grupta incelenir.

Tablo 4: Baz Yağ Gruplandırma Tablosu

Grup	Viskozite Endeksi	Doymuş Hidrokarbon İçeriği (%Ağırlık)	Kükürt İçeriği (%Ağırlık)
I	80–120	< 90 %	> 0,03 %
II	80–120	≥ 90%	≤ 0,03 %
III	> 120	≥ 90%	≤ 0,03 %
IV	PoliAlfaOlefinler (PAO)		
V	Grup I,II, III, IV' de yer almayan naftanik esaslı olanlar dahil tüm baz yağlar.		

Kaynak: TOBB, **Kapasite Kriterleri: 3543 Madeni Yağ İmalatı**

3.1.1.2.2. Katıklar

Yağlara, istenen bazı özellikleri kazandırmak, mevcut özelliklerini geliştirmek, istenmeyen bazı özelliklerini minimuma indirmek veya yok etmek amacıyla katılan ve

⁸⁴ Solver Kimya Laboratuvarı, **Hammaddeler Ansiklopedisi**, (Çevrimiçi) <http://www.hammaddeler-ansiklopedisi.com/madeni-yaglar-makaleleri/baz-yag-nedirhammaddeler-ansiklopedisi.html>, (Erişim tarihi: 11.12.2012)

bu suretle elde edilen yağlayıcıların kimyasal yapısının ve fiziksel özelliklerinin, üründen istenen seviyeye gelmesini sağlayan maddelere, “katık” denir.⁸⁵

Baz yağ tek başına motoru yeterince korumak için yeterli değildir. Bir motor yağının çok çeşitli motor çalışma koşullarında çeşitli fonksiyonları yerine getirmesi gerekir. Bu nedenle formüle birçok katkı maddesi eklenmiştir.

Deterjan/dispersan katkıları motoru temiz tutmak için kullanılırlar ve çeşitli kirletici maddelerin motorun hayati parçalarına yerleşmesini önlerler. Pas ve korozyon önleyiciler motoru sudan ve yanma sonucunda oluşan asitlerden korumak için eklenirler. Antioksidanlar yağ kalınlaşması ve tortu oluşumuna neden olabilecek oksidasyon sürecini engellemek için eklenirler. Aşınma önleyici katkıları metalin metale temas etmesini önlemek için, metal yüzeyler üzerinde bir tabaka (film) oluştururlar. Vizkozite düzenleyiciler ve akma noktası depresanları motor yağının akışkanlık özelliğine katkıda bulunurlar.⁸⁶

3.1.1.3. Türkiye’de Madeni Yağ Sanayi Hakkında Genel Bilgi

3.1.1.3.1. Madeni Yağ Üretimi ve İthalatı

EPDK verilerine göre 2011 yılı sonu itibariyle Türkiye’de faaliyet gösteren 310 adet madeni yağ lisansı bulunmaktadır. Yıllar itibariyle madeni yağ lisans sahibi sayısı ve lisans sahiplerinin üretim kapasiteleri tablo 3 ve tablo 4’ de gösterilmiştir.

Tablo 5: Yıllar İtibariyle Madeni Yağ Lisans Adetleri

YILLAR	2009	2010	2011
Başvuru	52	129	72
Verilen Lisans	28	123	67
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	41	47	25
Yıl Sonu İtibariyle Güncel Lisans	192	268	310

Kaynak: EPDK, Petrol Piyasası Sektör Raporu 2011

⁸⁵ Solver Kimya Laboratuvarı, **Hammaddeler Ansiklopedisi**, <http://www.hammaddeleransiklopedisi.com/madeni-yaglar-makaleleri/madeni-yag-baz-yag-ve-katkilari.html>, (Erişim tarihi: 11.12.2012)

⁸⁶ Solver Kimya Laboratuvarı, **Hammaddeler Ansiklopedisi**, <http://www.hammaddeleransiklopedisi.com/madeni-yaglar-makaleleri/madeni-yag-baz-yag-ve-katkilari.html>, (Erişim tarihi: 11.12.2012)

Tablo 6: Yıllar İtibariyle Madeni Yağ Lisans Sahiplerinin Üretim Kapasiteleri

YILLAR	2009	2010	2011
Kapasite	3.506.919	4.370.000	5.163.046

Kaynak: EPDK, Petrol Piyasası Sektör Raporu 2011

2011 yılında sektörde gerçekleşen madeni yağ üretim, ithalat ve ihracat miktarları Tablo 3’de görülmektedir. Buna göre ithalat ve ihracat miktarları birbirine oldukça yakın gerçekleşmiş, madeni yağ üretimi ise 536.184 ton olmuştur.

Tablo 7: 2011 Yılı Madeni Yağ Faaliyetleri

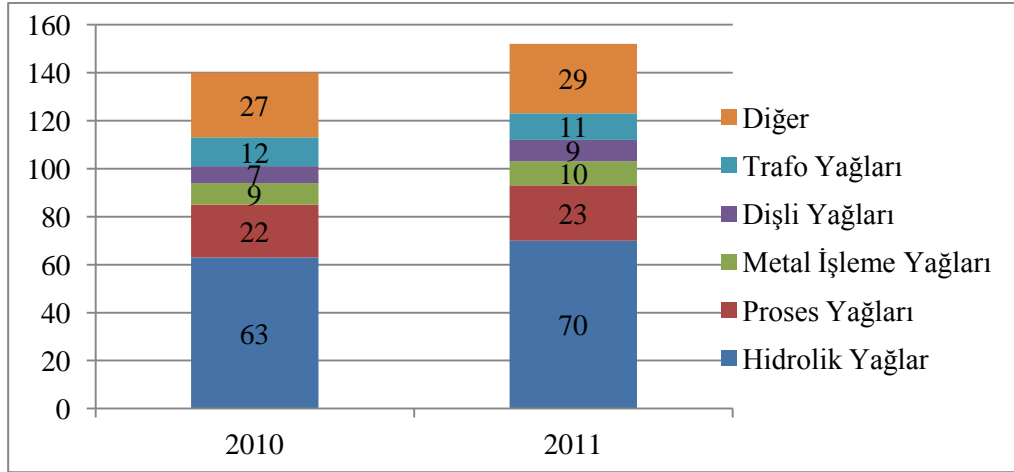
GTİP No.	Ürün Tanımı	Üretim (ton)	İthalat (ton)	İhracat (ton)
2710.19.81.00.00	Motor yağları, kompresör yağlama yağları, türbin yağlama yağları	42.758	20.969	100.933
2710.19.83.00.00	Hidrolik amaçlara mahsus sıvı yağlar	36.608	3.529	13.711
2710.19.85.00.00	Beyaz yağlar, sıvı parafin	494	22.929	1.416
2710.19.87.00.00	Dişli yağları ve redüktör yağları	33.402	5.280	8.468
2710.19.91.00.00	Metal işlemeye mahsus bileşikler, kalıp çıkarma yağları, aşınmayı önleyici yağlar	5.753	2.306	764
2710.19.93.00.00	Elektrik izolasyonuna mahsus yağlar	10.873	30.954	913
2710.19.99.00.25	Diğer madeni yağlar	30.757	20.592	12.698
3403.11.00.00.00	Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar	48.191	4.434	550
3403.19.10.00.00	Esas madde olarak kabul edilmemek şartıyla, ağırlık itibariyle % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler	222.960	1.411	1.628
3403.19.90.00.00	Diğerleri	58.464	15.918	2.170
3403.91.00.00.00	Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar	12.119	11.822	743
3403.99.00.00.00	Diğerleri	33.807	11.049	1.370
Genel Toplam		536.184	151.193	145.364

Kaynak: EPDK, Petrol Piyasası Sektör Raporu 2011

3.1.1.3.2. Madeni Yağ Tüketimi

Madeni yağ tüketiminin % 53'ünü taşıt yağları, % 37'sini endüstriyel yağlar, % 5'ini deniz yağları, % 5'ini ise gresler oluşturmaktadır. 2011 yılındaki tüketim miktarları bir önceki dönem ile kıyaslandığı zaman, taşıt yağları tüketimi bir önceki yıla göre % 6,1 oranında azalarak 217.000 ton olarak gerçekleştiği hesaplanmaktadır. Tüketilen taşıt yağlarının 34.000 tonu dişli ve transmisyon yağları, 183.000 tonunu ise motor yağları oluşturmuştur.

Toplam endüstriyel yağların tüketimi ise 2011 yılında % 7,8 oranında artarak yaklaşık 152.000 ton olarak gerçekleşmiştir. Endüstriyel yağlar tüketiminin ürün cinslerine göre değişimi karşılaştırmalı olarak aşağıda verilmiştir.⁸⁷

Şekil 1: 2010 ve 2011 yılları endüstriyel yağlar tüketim miktarları

3.1.1.3.3. Özel Ürünler

Madeni yağ üretim tesislerinde imalatı yapılan antifriz ve hidrolik fren sıvısı üretimi toplamı bir önceki yılın aynı dönemine oranla % 2,4 oranında artarak 54.000 ton olarak gerçekleşmiştir.⁸⁸

⁸⁷Petrol Sanayi Derneği, **Sektör Raporu 2011**, (Çevrimiçi), http://www.petder.org.tr/admin/my_documents/my_files/CC3_PETDERSectorRaporu2011.pdf, (Erişim Tarihi: 11.12.2012), s.33-34

⁸⁸Petrol Sanayi Derneği, a.g.e., s.35

3.2. Uygulama Örneği

3.2.1. 2013/1. Dönem ÖTV.li İşlemler

1. Tüpraş'tan, 02.01.2013 tarihli irsaliyeli fatura ile ÖTV'si ödenmek suretiyle 40.000 kg. Light Neutral baz yağ alımı yapılmıştır.

- ÖTV hariç mal bedeli	:	100.000,00 TL
- Normal birim ÖTV'si	:	1,3007 TL/kg
- Ödenen toplam ÖTV tutarı	:	52.028,00.TL
- Ödenen KDV tutarı	:	27.365,04 TL
[(100.000 + 52.028) x 0,18=]		

2. Tüpraş'tan, 02.01.2013 tarihli irsaliyeli fatura ile ÖTV'si ödenmek suretiyle 60.000 kg. Heavy Neutral baz yağ alımı yapılmıştır.

- ÖTV hariç mal bedeli	:	150.000,00 TL
- Normal birim ÖTV'si	:	1,3007 TL/kg
- Ödenen toplam ÖTV tutarı	:	78.042,00.TL
- Ödenen KDV tutarı	:	41.047,56 TL
[(100.000 + 78.042) x 0,18=]		

3. Tüpraş'tan 03.01.2013 tarihli irsaliyeli fatura ile ÖTV'si ödenmek suretiyle 50.000 kg. Bright Stock baz yağ alımı yapılmıştır.

- ÖTV hariç mal bedeli	:	125.000,00 TL
- Normal birim ÖTV'si	:	1,3007 TL/kg
- Ödenen toplam ÖTV tutarı	:	65.035,00.TL
- Ödenen KDV tutarı	:	34.206,30 TL
[(125.000 + 65.035) x 0,18=]		

4. Madeni yağ imalatlarında kullanılmak üzere, 04.01.2013 tescil tarihli Gümrük Beyannamesi ile aynı gün Halkalı Gümrük Müdürlüğünden 10.000 kg. (K) katığından ithal edilmiştir.

- Malın depoya kadar oluşan toplam maliyet bedeli : 100.000,00 TL
- Katık için yürürlükteki normal birim ÖTV tutarı : 2,2985 TL/kg
- Hesaplanıp teminata bağlanan toplam ÖTV tutarı : 22.985,00 TL
(10.000 x 2,2985)
- Gümrüklere ödenen toplam KDV tutarı : 22.137,30 TL
[(100.000 + 22.985,00) x 0,18]
- Verilmesi gereken banka teminat mektubu tutarı : 22.985,00 TL

5. Tüpraş'tan, 06.01.2013 tarihli irsaliyeli fatura ile ÖTV'si ödenmek suretiyle 20.000 kg. Light Neutral baz yağ alımı yapılmıştır.

- ÖTV hariç mal bedeli : 50.000,00 TL
- Normal birim ÖTV'si : 1,3007 TL/kg
- Ödenen toplam ÖTV tutarı : 26.014,00 TL
- Ödenen KDV tutarı : 13.682,52 TL
[(100.000 + 26.014,00) x 0,18=]

6. Madeni yağ imalatlarında kullanılmak üzere, 06.01.2013 tescil tarihli Gümrük Beyannamesi ile aynı gün Gebze Petro Kimya Gümrük Müdürlüğünden 21.000 kg. baz yağ (Core 150) ithal edilmiştir.

- Malın depoya kadar oluşan toplam maliyet bedeli : 40.000,00 TL
- Baz yağ için yürürlükteki normal birim ÖTV tutarı : 1.3007 TL/kg
- Hesaplanıp teminata bağlanan toplam ÖTV tutarı : 27.314,70 TL
(21.000 x 1,3007)
- Gümrüklere ödenen toplam KDV tutarı : 12.116,65 TL
[(40.000 + 27.314,70) x 0,18]
- Verilmesi gereken banka teminat mektubu tutarı : 27.314,70 TL

7. 06.01.2013 tarihinde 15.000 Kg. (F) madeni yağının üretimi tamamlanmıştır. Mamulün ürün ağacına göre üretimde, %75 Bright Stock, %10 Light Neutral, %15 (K) Katığı kullanılmaktadır.

8. Ticari amaçla, 06.01.2013 tescil tarihli Gümrük Beyannamesi ile aynı gün Gebze Petro Kimya Gümrük Müdürlüğünden 5.000 kg. “W Yüksek Basınç” yağı ithal edilmiştir.

- Malın depoya kadar oluşan toplam maliyet bedeli : 35.000,00 TL
- Baz yağ için yürürlükteki normal birim ÖTV tutarı : 1.3007 TL/kg
- Hesaplanıp teminata bağlanan toplam ÖTV tutarı : 6.503,50 TL
(5.000 x 1,3007)
- Gümrüklere ödenen toplam KDV tutarı : 7.470,63 TL
[(35.000 + 6.503,50) x 0,18]
- Verilmesi gereken banka teminat mektubu tutarı : 6.503,50 TL

9. 07.01.2013 tarihinde 10.000 Kg. (H) madeni yağının üretimi tamamlanmıştır. Mamulün ürün ağacına göre üretimde, %60 Heavy Neutral, %25 Core 150, %15 (K) Katığı kullanılmaktadır.

10. Madeni yağ imalatlarında kullanılmak üzere, 08.01.2013 tescil tarihli Gümrük Beyannamesi ile aynı gün Halkalı Gümrük Müdürlüğünden 12.000 kg. (M) katığından ithal edilmiştir.

- Malın depoya kadar oluşan toplam maliyet bedeli : 110.000,00 TL
- Katık için yürürlükteki normal birim ÖTV tutarı : 2,2985 TL/kg
- Hesaplanıp teminata bağlanan toplam ÖTV tutarı : 27.582,00 TL
(12.000 x 2,2985)
- Gümrüklere ödenen toplam KDV tutarı : 24.764,76 TL
[(110.000 + 27.582,00) x 0,18]
- Verilmesi gereken banka teminat mektubu tutarı : 27.582,00 TL

11. 09.01.2013 tarihli irsaliyeli fatura ile, EAB Dış Tic.A.Ş. firmasına, ÖTVK Madde 8/2 kapsamında (ihraç kayıtlı) 10.000 kg. (F) madeni yağı satılmıştır.

- ÖTV. ve KDV hariç mal bedeli : 70.000,00 TL
- Hesaplanıp tahsil edilmeyen (tecil edilen) ÖTV tutarı : 13.007,00 TL
(10.000 kg x 1,3007 TL/kg =)
- Hesaplanıp tahsil edilmeyen (tecil edilen) KDV tutarı : 14.941,26 TL

$$[(70.000 + 13.007) \times 0,18=]$$

12. 10.01.2013 tarihinde 9.000 Kg. (G) madeni yağının üretimi tamamlanmıştır. Mamulün ürün ağacına göre üretimde, %50 (H) Madeni Yağı, %30 Light Neutral, %10 Core 150, %10 (M) Katığı kullanılmaktadır.

13. Madeni yağ imalatlarında kullanılmak üzere, 10.01.2013 tescil tarihli Gümrük Beyannamesi ile aynı gün Erenköy Gümrük Müdürlüğünden 14.000 kg. baz yağ (SN 150) ithal edilmiştir.

- Malın depoya kadar oluşan toplam maliyet bedeli : 39.000,00 TL
- Baz yağ için yürürlükteki normal birim ÖTV tutarı : 1.3007 TL/kg
- Hesaplanıp teminata bağlanan toplam ÖTV tutarı : 18.209,80 TL
(14.000 x 1,3007)
- Gümrüklere ödenen toplam KDV tutarı : 10.297,76 TL
[(39.000 + 18.209,80) x 0,18]
- Verilmesi gereken banka teminat mektubu tutarı : 18.209,80 TL

14. Tüpraş'tan, 11.01.2013 tarihli irsaliyeli fatura ile ÖTV'si ödenmek suretiyle 15.000 kg. Heavy Neutral baz yağ alımı yapılmıştır.

- ÖTV hariç mal bedeli : 37.500,00 TL
- Normal birim ÖTV'si : 1,3007 TL/kg
- Ödenen toplam ÖTV tutarı : 19.510,50 TL
- Ödenen KDV tutarı : 10.261,89 TL
[(37.500 + 19.510,50) x 0,18=]

15. 11.01.2013 tarihli irsaliyeli fatura ile, madeni yağ toptancısı (Z) Ltd.Şti.'ne 6.000 kg. (G) madeni yağı satmıştır.

- ÖTV ve KDV hariç mal bedeli : 36.000,00 TL
- Hesaplanıp tahsil edilen ÖTV tutarı : 7.804,20 TL
(6.000 kg x 1,3007 TL/kg =)
- Hesaplanıp tahsil edilen KDV tutarı : 7.884,76 TL
[(36.000 + 7.804,20) x 0,18=]

16. 11.01.2013 tarihinde 13.000 Kg. (C) madeni yağının üretimi tamamlanmıştır. Mamulün ürün ağacına göre üretimde, %20 (G) Madeni Yağı, %40 Heavy Neutral, %30 SN 150, %10 (M) Katığı kullanılmaktadır.

17. KZ Kimyevi Maddeler İthalat Ltd.Şti.'ye 12.01.2013 tarihli irsaliyeli fatura ile, 3.000 kg. Heavy neutral baz yağı satışı yapılmıştır.

- ÖTV ve KDV hariç mal bedeli : 12.000,00 TL

- Hesaplanıp tahsil edilen KDV tutarı : 2.160,00 TL

18. Tüpraş'tan, 12.01.2013 tarihli irsaliyeli fatura ile ÖTV'si ödenmek suretiyle 50.000 kg. Spindle Oil baz yağ alımı yapılmıştır.

- ÖTV hariç mal bedeli : 125.000,00 TL

- Normal birim ÖTV'si : 1,3007 TL/kg

- Ödenen toplam ÖTV tutarı : 65.035,00.TL

- Ödenen KDV tutarı : 34.206,30 TL

[(125.000 + 65.035) x 0,18=]

19. 13.01.2013 tarihli ihracat faturası ile, Lübnan'a 10.000 kg. (C) madeni yağı ihraç edilmiştir.

- İhraç bedeli : 65.000,00 TL

- Normal birim ÖTV'si : 1,3007 TL/kg

- Hesaplanmayan ÖTV tutarı : 13.007,00 TL

(10.000 kg x 1,3007 TL/kg=)

- Hesaplanmayan KDV tutarı : 14.041,26 TL

[(65.000 + 13.007,00) x 0.18=]

20. 13.01.2013 tarihinde, yürürlükteki 1,3007 TL/kg. olan birim ÖTV'si ödenerek 02.01.2013 tarihinde Tüpraş'tan alınan Light Neutral baz yağın 100 kg.'si ile 03.01.2013 tarihinde yine Tüpraş'tan satın alınan Bright Stock baz yağının 150 kg.'si fabrika makinelerinin temizlenip yağlanmasında kullanılmıştır. Dahili kullanım belgesinin birer nüshası stok sorumlusu ve muhasebeye intikal ettirilmiştir.

21. 13.01.2013 tarihinde, 12.000 kg. I Sayılı Listede yer almayan (Teslimi ÖTV'ye tabi olmayan) (J) mamulünün üretimi tamamlanmıştır. Mamulün ürün ağacına göre üretimde, % 50 Light Neutral, % 40 SN 150, %10 (M) Katığı kullanılmaktadır.

22. 13.01.2013 tarihinde, ticari amaçla 06.01.2013 tarihinde ithal edilmiş olan “W Yüksek Basınç” yağının 20 kg.'si, numune olarak irsaliye ile Aydınli tüccar yağcı Hasan'a gönderilmiş, irsaliye üzerine “İşbu irsaliye konusu mal numune olarak gönderilmiştir.” şerhi düşülmüştür.

- Numune Bedeli	:	200,00 TL
- Numune Maliyet Bedeli	:	140,00 TL
- Hesaplanan ÖTV'si	:	26,01 TL
(20 x 1.3007)		

23. 14.01.2013 tarihinde, Tüpraş'tan 11.01.2013 tarihinde satın alınan Heavy Neutral baz yağın 500 kg.'si zayi olmuştur. Gününde olaya ilişkin tespit tutanağı tanzim edilmiş, birer nüshası stok sorumlusu ve muhasebeye intikal ettirilmiştir.

3.2.2. 2013/1. Dönem ÖTV'li İşlem Yevmiye Kayıtları

1 _____	02.01.2013 _____	
150.10.10- ÖTV.Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		100.000,00
003-Light Neutral(40.000 Kg)	100.000,00	
191.10- İNDİRİLECEK KDV(%18)		27.365,04
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV		52.028,00
003-Light Neutral(40.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	52.028,00	
320-SATICILAR		179.393,04
Tüpraş A.Ş.	179.393,04	

(40.000 Kg ÖTV.'li Yerli baz yağ alımı)

2 _____ 02.01.2013 _____

150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		150.000,00
002-Heavy Neutral(60.000 Kg)	150.000,00	
191.10- İNDİRİLECEK KDV(%18)		41.047,56
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV		78.042,00
002-Heavy Neutral(60.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	78.042,00	
320-SATICILAR		269.089,56
Tüpraş A.Ş.	269.089,56	

(60.000 Kg ÖTV.'li Yerli baz yağ alımı)

3 _____ 03.01.2013 _____

150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		125.000,00
001-Bright Stock(50.000 Kg)	125.000,00	
191.10- İNDİRİLECEK KDV(%18)		34.206,30
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV		65.035,00
001-Bright Stock(50.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	65.035,00	
320-SATICILAR		224.241,30
Tüpraş A.Ş.	224.241,30	

(50.000 Kg ÖTV.'li Yerli baz yağ alımı)

4 _____ 04.01.2013 _____

150.20.20- İTHAL KATIQLAR		100.000,00
001-(K) Katığı (10.000 Kg)	100.000,00	
191.10- İNDİRİLECEK KDV (%18)		22.137,30
950.10.20- HALKALI GÜM.MÜD.KATIK İTH.İÇİN VER.TMT.MEKDUPLARI		22.985,00
001-(K) Katığı	22.985,00	
159.20- VERİLEN İTHALAT SİPARİŞ AVANSLARI		100.000,00
001-(X) İthalatçı Firması	100.000,00	
195.20- VERİLEN İTHALAT İŞ AVANSLARI		22.137,30
001- GG Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti.	22.137,30	
951.10- HALKALI GÜM.MÜD.VER.TMT.MEKDUPLARI MUDİLERİ		22.985,00
001-YKB	22.985,00	

(10.000 Kg. (K) Katığı İthalı)

5 _____ 06.01.2013 _____

150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		50.000,00
003-Lıght Neutral(20.000 Kg)	50.000,00	
191.10- İNDİRİLECEK KDV (%18)		13.682,52
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV		26.014,00
003-Lıght Neutral(20.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	26.014,00	
320-SATICILAR		89.696,52
Tüpraş A.Ş.	89.696,52	
(20.000 Kg ÖTV.'li Yerli baz yağ alımı)		

6 _____ 06.01.2013 _____

150.10.20- ÖTV'Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR		40.000,00
006- Core 150 (21.000 Kg)	40.000,00	
191.10- İNDİRİLECEK KDV (%18)		12.116,65
950.20.10- GEBZE PET. GÜM.MÜD.BAZ YAĞ İTH.İÇİN VER.TMT.MEKT		27.314,70
006-Core 150(21.000 Kg * 1.3007 TL/Kg =)	27.314,70	
159.20- VERİLEN İTHALAT SİPARİŞ AVANSLARI		40.000,00
002-(Y) İthalatçı Firması	40.000,00	
195.20- VERİLEN İTHALAT İŞ AVANSLARI		12.116,65
001- GG Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti.	12.116,65	
951.20- GEBZE PET. GÜM.MÜD.VER.TMT.MKT MUDİLERİ		27.314,70
002-Garanti Bankası	27.314,70	
(21.000 Kg Baz Yağ İthalı)		

7 _____ 06.01.2013 _____

152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER		54.375,00
006-(F) Mamülü (15.000 Kg)	54.375,00	
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		31.875,00
001-Bright Stock(11.250 Kg)	28.125,00	
003-Lıght Neutral(1.500 Kg)	3.750,00	
150.20.20- İTHAL KATIKLAR		22.500,00
001-(K) Katığı (2.250 Kg)	22.500,00	
(15.000 Kg (F) Madeni Yağı İmalı)		

8	06.01.2013		
153.20- ÖTV'YE TABİ İTHAL TİC.MALLAR			35.000,00
003-W Yüksek Basınç Yağı (5.000 Kg)		35.000,00	
191.10- İNDİRİLECEK KDV (%18)			7.470,63
950.20.30- GEBZE PET. GÜM.MÜD.TİC.MAL İTH.İÇİN VER.TMT.MEKT			6.503,50
003-W.Yüksek Basınç Yağı (5.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)		6.503,50	
159.20- VERİLEN İTHALAT SİPARİŞ AVANSLARI			35.000,00
003-(Z) İthalatçı Firması		35.000,00	
195.20- VERİLEN İTHALAT İŞ AVANSLARI			7.470,63
001- GG Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti.		7.470,63	
951.20- GEBZE PET. GÜM.MÜD.VER.TMT.MKT MUDİLERİ			6.503,50
003-Akbank		6.503,50	
(5.000 Kg. Yüksek Basınç Yağı ÖTV.li Tic.Mal İthalatı)			
9	07.01.2013		
152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER			34.761,90
008-(H) Mamülü (10.000 Kg)		34.761,90	
150.10.10- ÖTV.Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR			15.000,00
002-Heavy Neutral (6.000 Kg)		15.000,00	
150.10.20- ÖTV.Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR			4.761,90
006- Core 150 (2.500 Kg)		4.761,90	
150.20.20- İTHAL KATIKLAR			15.000,00
001-(K) Katığı (1.500 Kg)		15.000,00	
(10.000 Kg (H) Madeni Yağı İmali)			
10	08.01.2013		
150.20.20- İTHAL KATIKLAR			110.000,00
002-(M) Katığı (12.000 Kg)		110.000,00	
191.10- İNDİRİLECEK KDV (%18)			24.764,76
950.10.20- HALKALI GÜM.MÜD.KATIK İTH.İÇİN VER.TMT.MEKTUPLARI			27.582,00
002-(M) Katığı (5.000 Kg. * 2.2985 TL/Kg)		27.582,00	
159.20- VERİLEN İTHALAT SİPARİŞ AVANSLARI			110.000,00
004-(XYZ) İthalatçı Firması		110.000,00	
195.20- VERİLEN İTHALAT İŞ AVANSLARI			24.764,76
001- GG Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti.		24.764,76	
951.10- HALKALI GÜM.MÜD.VER.TMT.MEKTUPLARI MUDİLERİ			27.582,00
001-YKB		27.582,00	
(12.000 Kg. (M) Katığı İthalı)			

11 _____ 09.01.2013 _____

120.10- YURTIÇİ ALICILAR		70.000,00
006-EAB Dış Tic. A.Ş	70.000,00	
192.10- TECİLİ GEREKEN KDV		14.941,26
192.20- MAD.8/2 KAPS.TESLİM TECİLİ GEREKEN ÖTV		13.007,00
006-EAB Dış Tic. A.Ş	13.007,00	
192.40- 2012/3792 BKK KAPS.İADESİ GEREKEN ÖTV		10.630,70
001- Bright Stock (7.500 Kg * 1,2507 TL/Kg =)	9.380,00	
003- Light Neutral (1.000 Kg * 1,2507 TL/Kg =)	1.250,70	
620.10-SATILAN MAMUL MALİYETLERİ		36.250,00
006-10.000 (F) Mamülü Maliyeti	36.250,00	
620.20- SATILAN MAMULLER ÖTV MALİYETİ		425,00
006- 10.000 Kg. (F) Mamülü	425,00	
601.20.10- İHRAÇ KAYITLI ÖTV'YE TABİ MAMÜL SAT.		70.000,00
006- (F) Mamülü (10.000 Kg)	70.000,00	
194.10-BAZ YAĞLAR ÖDENEN ÖTV		11.055,70
001- Bright Stock (7.500 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	9.755,00	
003- Light Neutral (1.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	1.300,70	
391.10 - HESAPLANAN KDV		14.941,26
391.20- HESAPLANAN MAMUL TESLİM ÖTV		13.007,00
006-(F) Mamülü (10.000Kg * 1,3007 TL/Kg =)	13.007,00	
152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER		36.250,00
006-(F) Mamülü (10.000 Kg)	36.250,00	
(8/2 Kapsamında 10.000 Kg. (F) Mamülü Teslimi)		

12 _____ 10.01.2013 _____

152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER		32.316,70
007-(G) Mamülü (9.000 Kg)	32.316,70	
152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER		15.602,40
008-(H) Mamülü (4.500 Kg)	15.602,40	
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		6.750,00
003-Light Neutral (2.700 Kg)	6.750,00	
150.10.20- ÖTV'Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR		1.714,30
006- Core 150 (900 Kg)	1.714,30	
150.20.20- İTHAL KATIKLAR		8.250,00
002-(M) Katığı (900 Kg)	8.250,00	

(9.000 Kg (G) Madeni Yağı İmali)

13	10.01.2013		
150.10.20- ÖTV'Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR			39.000,00
007- SN 150 (14.000 Kg)		39.000,00	
191.10- İNDİRİLECEK KDV (%18)			10.297,76
950.30.10- ERENKÖY GÜM.MÜD.BAZ YAĞ İTH.İÇİN VER.TMT.MEKT			18.209,80
007-SN 150(14.000 Kg * 1.3007 TL/Kg =)		18.209,80	
159.20- VERİLEN İTHALAT SİPARİŞ AVANSLARI			39.000,00
005-(ZZ) İthalatçı Firması		39.000,00	
195.20- VERİLEN İTHALAT İŞ AVANSLARI			10.297,76
001- GG Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti.		10.297,76	
951.30- ERENKÖY GÜM.MÜD.VER.TMT.MKT MUDİLERİ			18.209,80
003- Akbank		18.209,80	
(14.000 Kg SN 150 Baz Yağ İthali)			

14	11.01.2013		
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR			37.500,00
002-Heavy Neutral(15.000 Kg)		37.500,00	
191.10- İNDİRİLECEK KDV (%18)			10.261,89
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV			19.510,50
002-Heavy Neutral(15.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)		19.510,50	
320-SATICILAR			67.272,39
Tüpraş A.Ş.		67.272,39	
(ÖTV.'li 15.000 Kg. Heavy Neutral Yerli baz yağ alımı)			

15	11.01.2013		
120.10-YURTIÇİ ALICILAR			51.688,96
007-(Z) Ltd.Şti.		51.688,96	
620.10-SATILAN MAMUL MALİYETLERİ			21.544,47
007-6.000 (G) Mamülü Maliyeti		21.544,47	
191.20 ÖTV.Lİ MAMUL TESL.İNDİRİLECEK ÖTV			7.023,78
007- (G) Mamülü		7.023,78	
600.10.10- YURT İÇİ ÖTV'Lİ MAMÜL SATIŞLARI			36.000,00
007-(G) Mamülü Satışları (6.000Kg)		36.000,00	
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV			7.023,78
002-Heavy Neutral (2.700 Kg * 1,3007 TL/Kg =)		3.511,89	
003-Light Neutral (2.700 Kg * 1,3007 TL/Kg =)		3.511,89	

152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER		21.544,47
007-(G) Mamülü (6.000 Kg)	21.544,47	
391.10- HESAPLANAN KDV (%18)		7.884,76
394.20- HESAPLANAN MAMUL TESLİM ÖTV		7.804,20
007-(G) Mamülü (6.000Kg * 1,3007 TL/Kg =)	7.804,20	

(6.000 Kg. ÖTV.li (G) Mamülü Teslimi)

16 _____ 11.01.2013 _____

152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER		45.406,13
003-(C) Mamülü (13.000 Kg)	45.406,13	
152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER		9.624,83
007-(G) Mamülü (2.600 Kg)	9.624,83	
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		13.000,00
002-Heavy Neutral (5.200 Kg)	13.000,00	
150.10.20- ÖTV'Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR		10.864,30
007- SN 150 (3.900 Kg)	10.864,30	
150.20.20- İTHAL KATIKLAR		11.917,00
002-(M) Katığı (1.300 Kg)	11.917,00	

(13.000 Kg (C) Madeni Yağı İmali)

17 _____ 12.01.2013 _____

120.10-YURTIÇİ ALICILAR		14.160,00
009-(KZ) Ltd.Şti.	14.160,00	
621.10-SATILAN TİCARİ MAL MALİYETLERİ		7.500,00
002-Heavy Neutral Maliyeti (3.000Kg)	7.500,00	
621.20-SATILAN TİCARİ ÖTV MALİYETLERİ		3.902,10
002-Heavy Neutral ÖTV Maliyeti (3.000Kg)	3.902,10	
600.20.20- YURT İÇİ ÖTV.SİZ TİCARİ MAL SATIŞLARI		12.000,00
002-Heavy Neutral Satışları (3.000Kg)	12.000,00	
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV		3.902,10
002-Heavy Neutral (3.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	3.902,10	
150.10.10- ÖTV.Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		7.500,00
002-Heavy Neutral (3.000 Kg)	7.500,00	
391.10- HESAPLANAN KDV(%18)		2.160,00

(3.000 Kg. Heavy Neutral Baz yağ Teslimi)

18	12.01.2013		
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR			125.000,00
004-Spindle Oil(50.000 Kg)	125.000,00		
191.10- İNDİRİLECEK KDV (%18)			34.206,30
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV			65.035,00
004-Spindle Oil(50.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	65.035,00		
320-SATICILAR			224.241,30
Tüpraş A.Ş.	224.241,30		
ÖTV'li 50.000 Kg. Spindle Oil Yerli baz yağ alımı)			

19	13.01.2013		
120.20- YURTDIŞI ALICILAR			65.000,00
003-El Ahmet	65.000,00		
192.40- 2012/3792 BKK KAPS.İADESİ GEREKEN ÖTV			6.503,64
002-Heavy Neutral (4.600 Kg * 1,2507 TL/Kg =)	5.753,22		
003- Light Neutral (600 Kg * 1,2507 TL/Kg =)	750,42		
620.10-SATILAN MAMUL MALİYETLERİ			34.927,79
003-(C) Mamulü Maliyeti (10.000 Kg)	34.927,79		
620.20- SATILAN MAMULLER ÖTV MALİYETİ			260,00
003- 10.000 Kg. (C) Mamulü	260,00		
601.10.10 - ÖTV'YE TABİ MAMUL İHRACATLARI			65.000,00
003- (C) Mamulü (10.000 Kg)	65.000,00		
152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER			34.927,79
003-(C) Mamulü (10.000 Kg)	34.927,79		
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV			6.763,64
002-Heavy Neutral (4.600 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	5.983,22		
003-Light Neutral (600 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	780,42		
(Lübnana Direkt 10.000 kg (C) Mamulü İhracatı)			

20	13.01.2013		
730- GENEL ÜRETİM GİDERLERİ			889,00
- Fab.Mkn.Temizlik Gid.	889,00		
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR			250,00
003-Light Neutral (100 Kg)	250,00		
150.10.10-ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR			375,00
001-Bright Stock (150 Kg)	375,00		
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV			325,17
003-Light Neutral (100 Kg * 1,3007 TL/Kg)	130,07		
001-Bright Stock (150 Kg * 1,3007 TL/Kg)	195,10		
(ÖTV'li Yerli Baz Yağlar İle Fabrika Makina Temizliği)			

21 _____ 13.01.2013 _____

152.20-ÖTV'YE TABİ OLMAYAN MAMULLER	56.577,60	
010-(J) Mamulü (12.000 Kg)	56.577,60	
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		15.000,00
003-Light Neutral (6.000 Kg)	15.000,00	
150.10.20- ÖTV'Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR		13.771,84
007- SN 150 (4.800 Kg)	13.771,84	
150.20.20- İTHAL KATIKLAR		11.000,00
002-(M) Katığı (1.200 Kg)	11.000,00	
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV		7.804,20
003-Light Neutral(6.000 Kg * 1,3007 TL/Kg)	7.804,20	
391.40.10 LİSTE DIŞI ÜRETİM BAZYAĞLAR HESAPLANAN ÖTV		6.243,36
007-SN 150 (4.800 Kg * 1,3007 TL/Kg)	6.243,36	
391.40.20 LİSTE DIŞI ÜRETİM KATIKLAR HESAPLANAN ÖTV		2.758,20
002-(M) Katığı (1.200 Kg * 2.2985 TL/Kg)	2.758,20	

(12.000 Kg (J) Madeni Yağı İmali)

22 _____ 13.01.2013 _____

760- PAZARLAMA SATIŞ DAĞITIM GİDERLERİ	166,01	
- Numune Giderleri	166,01	
153.20- ÖTV'YE TABİ İTHAL TİCARİ MALLAR		140,00
003-Yüksek Basınç Yağı (20 Kg)	140,00	
391.50.20- HES.DAHİLİ KULLANIM,ZAYİ VE NUMUNE TESLİM ÖTV		26,01
003- W.Yüksek Basınç Yağı (20Kg*1.3007 TL/Kg)	26,01	

(20 Kg. ÖTV'li İthal Ticari Mal Numune Giderleri)

23 _____ 13.01.2013 _____

689- DİĞER OLAĞANDIŞI GİDERLER HESABI	1.900,35	
-K.K.E. Zayi Mal Giderleri	1.900,35	
150.10.10-ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		1.250,00
002-Heavy Neutral(500 Kg)	1.250,00	
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV		650,35
002-Heavy Neutral (500 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	650,35	

(ÖTV.li 500 Kg Heavy Neutral Yerli Baz Yağ.Zayi)

3.2.3. 2013/1.Dönem ÖTV Beyannamesi Çalışması

Beyanname çalışmasında ilgili ÖTV hesap bakiyeleri alınarak teslimlerden başlanılmak suretiyle aşağıdaki yol izlenebilir.

ÖTV'ye Tabi Mal Toplam Teslim Miktar ve Bedelleri :

ÖTVK' ya göre teslim ve teslim sayılan haller kapsamında ÖTV hesaplanması gereken miktar ve tutarların tespiti yapılır.

<u>Kodu</u>	<u>İlgili Hesap Adı</u>	<u>Toplam Teslim Miktarı</u>	<u>Toplam Teslim Bedeli</u>
600.10.10	Yurtiçi ÖTV'li Mamul Teslimi	6.000,00 Kg.	36.000,00 TL.
600.20.10	Yurtiçi ÖTV'li Ticari Mal Teslimi	-	-
601.10.10	Yurtdışı ÖTV'li Mamul İhracatı	10.000,00 Kg	65.000,00 TL.
601.10.20	Yurtdışı ÖTV'li Tic.Mal İhracatı	-	-
601.20.10	İhr.Kayıtlı ÖTV'ye Tabi Mamul Tes.	10.000,00 Kg	70.000,00 TL.
601.20.20	İhr.Kayıtlı ÖTV'ye Tabi Tic. Mal Tes.	-	-
150.10.20	İthal Baz Yağlar	4.800,00 Kg.	13.771,84 TL.
150.20.20	İthal Katıklar	1.200,00 Kg.	11.000,00 TL.
TOPLAM		32.000,00 Kg.	195.771,84 TL.

Teslimlerde Hesaplanan, Tecili ve Tahsili Gereken ÖTV'ler :

Dönem içerisinde teslim ve teslim sayılan haller kapsamında devri gerçekleşen miktar ve tutar belirlendikten sonra bunlara ilişkin olarak hesaplanması ve hesaplandıktan sonra tecili gereken ÖTV'lerin tespiti yapılır.

<u>İlgili Hesap</u>		<u>Hesaplanan</u>	<u>Tecili Gereken</u>	<u>Tahsili Gereken</u>
<u>Kodu</u>	<u>Adı</u>	<u>ÖTV Tutarı</u>	<u>ÖTV Tutarı</u>	<u>ÖTV Tutarı</u>
391.20	Hesaplanan Mamul Teslim ÖTV	20.811,20	13.007,00	7.804,20
391.40.10	Hesaplanan Liste Dışı Üretim Teslim ÖTV-Bazyağ	6.243,36	-	6.243,36
391.40.20	Hesaplanan Liste Dışı Üretim Teslim ÖTV-Katık	2.758,20	-	2.758,20
394.50.20	Hesaplanan Dahili Kullanım Zayi ve Numune Teslim-ÖTV	26,01	-	26,01
TOPLAM		29.838,77	13.007,00	16.831,77

Beyannamede İndirilecek ÖTV'ler :

Beyanname üzerinde, ÖTV'li teslim edilen mamullerin (600.10.10) bünyesine fiziken giren ÖTV'li girdilerin ÖTV yükleri ile satış iade ve iptalleri dolayısıyla alıcılara geri ödenen ÖTV'ler indirim konusu yapılabilmektedir. Bunun için de, teslim edilen mamullerin bünyesine giren ÖTV'li girdilerin fiili veya yasal bileşen oranlarının bilinmesi gerekmektedir. Yasal bileşen oranından kasıt, mahalli sanayi odalarının kapasite veya ekspertiz raporlarında kabul edilen bileşen oranlarıdır.

Bu çalışmada, sözkonusu bileşen oranları dikkate alınmamış, her bir teslimle ilgili satış yevmiye kaydı yapılırken teslim edilen mamulün bünyesine giren ÖTV'li girdilerin 194.10 Ödenen ÖTV Hesabı'nda takip edilen ÖTV yükleri, 191.20 İndirilecek ÖTV Hesabı'na aktarılmıştır. Mamul bünyesine giren bileşenlerin hesaplanmasına ilişkin kullanım oranları tablosu EK. 5' dendir.

Buna göre, beyannamede indirim konusu yapılacak ÖTV yükleri EK.6 da bulunan "İndirilecek ÖTV Hesap ve Kontrol Tablosunda" görüldüğü gibi tespit edilir.

İhraç Edilen ve/veya İhraç Kayıtlı Teslim Edilen ÖTV'ye Tabi Mamuller İle Teslimi ÖTV'ye Tabi Olmayan Mamullerin İmalinde Kullanılan ÖTV'li İlk Madde Malzeme :

ÖTVK, bu kanun kapsamında çıkartılan 2012/3792 sayılı BKK ve karara ilişkin açıklamaların yapıldığı 25. Seri Numaralı ÖTV Genel Tebliğine göre direkt ihracat ve ihraç kayıtlı teslim konuları olan mamuller ile teslimi ÖTV'ye tabi olmayan mamullerin üretiminde kullanılan ÖTV'li girdilere ait ÖTV yükleri ,beyannamede indirim konusu yapılmamakta, İhraç ve ihraç kayıtlı teslimlere ilişkin olanlar için 2012/3792 sayılı BKK'da belirlenen oranlar dahilinde iade edilmekte kalan kısım ise mamullerin maliyetine intikal etmektedir. Liste dışı ürünlerin bünyesinde yer alan ÖTV'li hammaddelerin ÖTV yüklerinin tamamı ise mamullerin maliyetine intikal ettirilmektedir. Yapılan bu uygulamada yer alan bu tür teslim ve kullanımlara ait ÖTV'ler, ilgili teslim ve kullanımlara ait yevmiye maddeleriyle iade alınacak ÖTV hesabı ile ilgili mamul maliyetlerine intikal ettirilmiş olup, bunların tespitinin yapıldığı “İhraç Edilen ve/veya İhraç Kayıtlı Teslim Edilen ÖTV' ye Tabi Mamullerin İmalinde Kullanılan ÖTV' si Ödenmiş İlk Madde Malzemeler Dolayısıyla İade Alınacak ve Maliyetlere İntikal Ettirilecek ÖTV Hesaplama/Kontrol Tablosu” EK.7 de, “Teslimi ÖTV' ye Tabi Olmayan Mamullerin İmalinde Kullanılan ÖTV' li İlk Madde Malzemeler İle Direkt Satışı Yapılan İlk Madde Malzemeler Dolayısıyla Maliyetlere İntikal Ettirilecek ÖTV Hesaplama/Kontrol Tablosu” ise EK. 8' dedir. Bu tür kayıtlar söz konusu teslim ve kullanımlara ait yevmiye kayıtları ile birlikte yapılmıyorsa, mutlaka her bir döneme ait beyanname çalışmalarında konu edilip, iadeye konu olan ve maliyetlere intikali gereken ÖTV'lerin hesap ve tespiti yapılmalıdır.

ÖTV'ye Tabi Malların Dahili Sarfı, Zayi Olması ve Numune Olarak Teslimlerinde Giderlere İntikali Gereken ÖTV'ler :

Teslimi ÖTV' ye tabi olan malların dahili sarf malzemesi olarak kullanımları, (temizlik malzemesi, fabrika yakıtı olarak,vb.) bunların zayi olması, numune olarak değerlendirilmesi vb. şekillerdeki kullanımlar ÖTVK' nın 2/3-a maddesi kapsamında teslim sayılarak yürürlükteki birim ÖTV tutarları üzerinden ÖTV hesaplanmaktadır.

Söz konusu kullanımlar, ÖTV ödenerek satın alınan mallardan ise, ödenen ÖTV tutarı olduğu gibi ilgili gider hesaplarına intikal ettirmek suretiyle yetinilir. Eğer söz konusu kullanımlar gümrüklere ÖTV teminatı verilerek ithal edilen mallardan (İlk madde-malzeme ve/veya ticari mal) ise, ilgili mal için yürürlükteki birim ÖTV tutarı üzerinden ÖTV tahakuku yapılarak beyan edilir. Hesaplanan ÖTV tutarının ilgili gider hesabına intikali gereklidir.

Yine söz konusu kullanımlar, teslimi ÖTV' ye tabi satışa hazır mamullerden ise, ilgili mamul için yürürlükteki birim ÖTV tutarı üzerinden ÖTV tahakuku yapılarak, ÖTV' li mamul teslimi kapsamında beyan edilmeli ve mamulün bünyesine giren ÖTV'li girdilere ait ÖTV tutarları da indirim konusu yapılmalıdır. Yapılan bu uygulamada yer alan bu tür kullanımlara ait ÖTV'ler ilgili yevmiye maddeleri ile ilgili giderlere intikal ettirilmiş olup, bunların tespitine ilişkin "Teslimi ÖTV'ye Tabi Malların Dahili Sarfı, Zayi Olması ve Numune Olarak Teslimlerinde Giderlere İntikali Gereken ÖTV Hesaplama Tablosu" EK. 9' dadır.

Beyannameye İstinaden Yapılması Gerekli Yevmiye Kayıtları :

Yukarıdaki açıklamalara göre yapılan tespitlerden sonra I numaralı ÖTV beyannamesi E Beyanname sistemi üzerinden düzenlenir. Daha sonra beyannameye ilişkin aşağıdaki kayıt yapılır.

25.01.2013	
391.10- HESAPLANAN MAMUL TESLİM ÖTV	20.811,20
006-(F) Mamulü	13.007,00
007-(G) Mamulü	7.804,20
391.40.10 LİSTE DIŞI ÜRETİM BAZYAĞLAR HESAPLANAN ÖTV	6.243,36
007-SN 150 (4.800 Kg * 1,3007 TL/Kg)	6.243,36
391.40.20 LİSTE DIŞI ÜRETİM KATIKLAR HESAPLANAN ÖTV	2.758,20
002-(M) Katığı (1.200 Kg * 2.2985 TL/Kg)	2.758,20
391.50.20- HES.DAHİLİ KULLANIM,ZAYİ VE NUMUNE TESLİM ÖTV	26,01
003- W.Yüksek Basınç Yağı (20Kg*1.3007 TL/Kg)	26,01
191.20 ÖTV'Lİ MAMÜL TESL.İNDİRİLECEK ÖTV	7.023,78
007- (G) Mamulü	7.023,78
392.20 MD. 8/2 KAPSAMINDA TECİL EDİLEN ÖTV HES	13.007,00

001- V.D.	13.007,00	
360.10 ÖDENECEK ÖTV HESABI		9.807,99
001-2013/1. Dönem	9.807,99	

(2013/1.Dönemi beyanname çalışmasına istinaden ÖTV denkleştirilmesi, tecil edilen ve ödenecek ÖTV tahakkuk kaydı)

Beyannameye Ekleri:

Bunlar dönem beyannamesinde yer alan teslimlere ilişkin bilgi ve belgeler olup, varsa, doğrudan ihraç edilen mallara ilişkin gümrük beyannameleri vergi dairesine teslim edilirler ve bunlara ilişkin ihracata ait gümrük beyanname numaraları, satış faturası tarih ve numaraları, ihraç ülkesi kodu, ihraç edilen malın cinsi ve döviz miktarı bilgileri beyannameye girilir. İthal edilen mallara ilişkin ise gümrük beyannamesi bilgileri beyannameye girilir.

3.2.4 2013/1. Dönem Hesap Bakiyeleri

2013/1. Dönem ÖTV Beyannamesine Müstenit İlgili Hesap Bakiyeleri

	<u>İLGİLİ ÖTV HESAP ADI</u>	<u>BORÇ</u>	<u>ALACAK</u>	<u>BAKİYE</u>
191.20	- <u>ÖTV'Lİ MAMUL TESLİMLERİNDE</u> <u>İNDİRİLECEK ÖTV</u>	7.023,78		7.023,78
192.20	- <u>MAD. 8/2 KAPSAMINDA TECİLİ</u> <u>GEREKEN ÖTV</u> 006 EAB A.Ş.	13.007,00 13.007,00		13.007,00 13.007,00
192.40	- <u>2012/3792 BKK KAPSAMINDA İADESİ</u> <u>GEREKEN ÖTV</u> 001 Brigt Stock (7.500 Kg.) 002 Heavy Neutral (4.600 Kg.) 003 Light Neutral (1.600 Kg.)	18.134,34 9.380,00 5.753,22 3.001,12		18.134,34 9.380,00 5.753,22 3.001,12
194.10	- <u>BAZ YAĞLAR ÖDENEN ÖTV</u> 001 Brigt Stock (42.350 Kg.) 002 Heavy Neutral (64.200 Kg.) 003 Light Neutral (55.600 Kg.) 004 Spindle Oil (50.000 Kg.)	305.664,50 65.035,00 97.552,50 78.042,00 65.035,00	29.720,74 9.950,10 14.047,56 5.723,08	275.943,76 55.084,90 83.504,94 72.318,92 65.035,00

	<u>İLGİLİ ÖTV HESAP ADI</u>	<u>BORÇ</u>	<u>ALACAK</u>	<u>BAKİYE</u>
391.20	- <u>HESAPLANAN MAMUL TESLİM ÖTV</u>		20.811,20	20.811,20
	006 (F) Mamulü (10.000 Kg.)		13.007,00	13.007,00
	007 (G) Mamulü (6.000 Kg.)		7.804,20	7.804,20
	<u>LİSTE DIŞI ÜRETİM İTHAL BAZ YAĞ</u>			
391.40.10	- <u>HESAPLANAN ÖTV</u>		6.243,36	6.243,36
	007 SN 150 (4.800 Kg.)		6.243,36	
	<u>LİSTE DIŞI ÜRETİM İTHAL KATIK</u>			
391.40.20	- <u>HESAPLANAN ÖTV</u>		2.758,20	2.758,20
	002 (M) Katığı (1.200 Kg.)		2.758,20	2.758,20
	<u>HESAPLANAN TİCARİ MAL NUMUNE</u>			
391.50.20	- <u>TESLİM ÖTV</u>		26,01	26,01
	003 W Yüksek Basınç Yağı (20 Kg.)		26,01	26,01
600.10.10	- <u>YURT İÇİ ÖTV'Lİ MAMUL SATIŞLARI</u>		36.000,00	36.000,00
	007 (G) Mamulü (6.000 Kg.)		36.000,00	36.000,00
	<u>YURTIÇİ ÖTV'SİZ TİCARİ MAL</u>			
600.20.20	- <u>SATIŞLARI</u>		12.000,00	12.000,00
	002 Heavy Neutral (3.000 Kg.)		12.000,00	12.000,00
601.10.10	- <u>ÖTV'YE TABİ MAMUL İHRACATI</u>		65.000,00	65.000,00
	003 (C) Mamulü (10.000 Kg.)		65.000,00	65.000,00
	<u>İHRAÇ KAYITLI ÖTV'YE TABİ</u>			
601.20.10	- <u>MAMUL SATIŞLARI</u>		70.000,00	70.000,00
	006 (F) Mamulü (10.000 Kg.)		70.000,00	
	<u>HALKALI GÜM.MÜD. KATIK</u>			
	<u>İTHALATLARI İÇİN VERİLEN</u>			
950.10.20	- <u>TEMİNATLAR</u>	50.567,00		49.567,00
	001 (K) Katığı	22.985,00		21.985,00
	002 (M) Katığı	27.582,00		27.582,00
	<u>GEBZE PERTOKİMYA GÜM.MÜD.</u>			
	<u>BAZ YAĞ İTH. VER TEMİNATLAR</u>			
950.20.10	- <u>BAZ YAĞ İTH. VER TEMİNATLAR</u>	27.314,70		27.314,70
	006 Core 150	27.314,70		27.314,70
	<u>GEBZE PERTOKİMYA GÜM.MÜD.</u>			
	<u>TİC.MAL İTH. VER TEMİNATLAR</u>			
950.20.30	- <u>TİC.MAL İTH. VER TEMİNATLAR</u>	6.503,50		6.503,50
	003 W Yüksek Basınç Yağı	6.503,50		6.503,50
	<u>ERENKÖY GÜM.MÜD. BAZ YAĞ İTH.</u>			
	<u>VERİLEN TEMİNATLAR</u>			
950.30.10	- <u>VERİLEN TEMİNATLAR</u>	18.209,80		18.209,80
	007 SN 150	18.209,80		18.209,80

İLGİLİ ÖTV HESAP ADI		BORÇ	ALACAK	BAKİYE
951.10	- <u>HALKALI GÜM. MÜD. VERİLEN</u> <u>TEMİNAT MEKTUBU MUDİLERİ</u> 001 Yapı Kredi Bankası		50.567,00 50.567,00	50.567,00
951.20	- <u>GEBZE PERTOKİMYA GÜM. MÜD.</u> <u>VERİLEN TEMİNAT MEKTUBU</u> <u>MUDİLERİ</u> 002 Garanti bankası 003 Akbank		33.818,20 27.314,70 6.503,50	33.818,20 27.314,70 6.503,50
951.30	- <u>ERENKÖY GÜM. MÜD. VERİLEN</u> <u>TEMİNAT MEKTUBU MUDİLERİ</u> 003 Akbank		18.209,80 18.209,80	18.209,80 18.209,80

2013/1. Dönem Stok Hesap Bakiyeleri

İLGİLİ ÖTV HESAP ADI		BORÇ	ALACAK	BAKİYE
150.10.10	- <u>ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞ</u> 001 Brig Stock (38.600 Kg.) 002 Heavy Neutral (50.300 Kg.) 003 Light Neutral (49.700 Kg.) 004 Spindle Oil (50.000 Kg.)	587.500,00 125.000,00 187.500,00 150.000,00 125.000,00	91.000,00 28.500,00 36.750,00 25.750,00	496.500,00 96.500,00 150.750,00 124.250,00 125.000,00
150.10.20	- <u>İTHAL BAZ YAĞLAR</u> 006 Core 150 (17.600 Kg.) 007 SN 150 (5.300 Kg.)	79.000,00 40.000,00 39.000,00	31.213,34 6.476,20 24.737,14	47.786,66 33.523,80 14.262,86
150.20.20	- <u>İTHAL KATIKLAR</u> 001 (K) Katığı (6.250 Kg.) 002 (M) Katığı (8.600 Kg.)	210.000,00 100.000,00 110.000,00	68.667,00 37.500,00 31.167,00	141.333,00 62.500,00 78.833,00
152.10	- <u>ÖTV'YE TABİ MAMULLER</u> 003 (C) Mamulü (3.000 Kg.) 006 (F) Mamulü (5.000 Kg.) 007 (G) Mamulü (400 Kg.) 008 (H) Mamulü (5.500 Kg.)	167.359,73 45.406,13 54.875,00 32.316,70 34.761,90	117.949,49 34.927,79 36.250,00 31.169,30 15.602,40	49.410,24 10.478,34 18.625,00 1.147,40 19.159,50
152.20	- <u>ÖTV'YE TABİ OLMAYAN MAMUL</u> 010 (J) Mamulü (12.000 Kg.)	56.577,60 56.577,60		56.577,60 56.577,60
153.20	- <u>İTHAL TİCARİ MALLAR</u> 003 W Yüksek Basınç Yağı (4.980 Kg.)	35.000,00 35.000,00	3.775,20 3.775,20	34.860,00 34.860,00

3.2.5. 2013/2. Dönem ÖTV'li İşlemler

24. 16.01.2013 tarihinde, (I) Sayılı Listeye dahil olmayan 18.000 Kg. (I) madeni yağının üretimi tamamlanmıştır. Mamulün ürün ağacına göre üretimde, %30 (H) Madeni Yağı, %50 Spindle Oil, %10 SN 150, %10 (M) Katığı kullanılmaktadır.

25. Tüpraş'tan, 16.01.2013 tarihli irsaliyeli fatura ile ÖTV'si ödenmek suretiyle 20.000 kg. Light Neutral baz yağ alımı yapılmıştır.

- ÖTV hariç mal bedeli	:	50.000,00 TL
- Normal birim ÖTV'si	:	1,3007 TL/kg
- Ödenen toplam ÖTV tutarı	:	26.014,00 TL
- Ödenen KDV tutarı	:	13.682,52 TL
[(50.000 + 26.014) x 0,18=]		

26. Tüpraş'tan, 18.01.2013 tarihli irsaliyeli fatura ile ÖTV'si ödenmek suretiyle 30.000 kg. Bright Stock baz yağ alımı yapılmıştır.

- ÖTV hariç mal bedeli	:	75.000,00 TL
- Normal birim ÖTV'si	:	1,3007 TL/kg
- Ödenen toplam ÖTV tutarı	:	39.021,00 TL
- Ödenen KDV tutarı	:	20.523,78 TL
[(75.000 + 39.021) x 0,18=]		

27. 19.01.2013 tarihinde, 40.000 Kg. (D) madeni yağının üretimi tamamlanmıştır. Mamulün ürün ağacına göre üretimde, %70 Bright Stock, %20 Light Neutral, %10 (K) Katığı kullanılmaktadır.

28. Ticari amaçla, 19.01.2013 tescil tarihli Gümrük Beyannamesi ile aynı gün Halkalı Gümrük Müdürlüğünden 10.000 kg. "W Karter Yıkayıcı" yağı ithal edilmiştir.

- Malın depoya kadar oluşan toplam maliyet bedeli	:	80.000,00 TL
- Baz yağ için yürürlükteki birim ÖTV tutarı	:	1.3007 TL/kg

- Hesaplanıp teminata bağlanan toplam ÖTV tutarı : 13.007,00 TL
(10.000 x 1,3007)
- Gümrüklere ödenen toplam KDV tutarı : 16.741,26 TL
[(80.000 + 13.007) x 0,18]
- Verilmesi gereken banka teminat mektubu tutarı : 13.007,00 TL

29. 20.01.2013 tarihli ihracat faturası ile, İran'a 20.000 kg. Heavy Neutral ve 8.000 kg. Core 150 Baz yağı ihraç edilmiştir.

- Heavy Neutral İhraç bedeli : 70.000,00 TL
- Core 150 İhraç bedeli : 20.000,00 TL
- Normal birim ÖTV'leri : 1,3007 TL/kg
- Hesaplanmayan ÖTV tutarı : 36.419,60 TL
(28.000 kg x 1,3007 TL/kg=)
- Hesaplanmayan KDV tutarı : 22.755,55 TL
[(90.000 + 36.419,60) x 0.18=]
- İadesi Gereken ÖTV tutarı : 26.014,00 TL
(20.000 kg x 1,3007 TL/kg=)

30. 20.01.2013 tarihinde, 30.000 Kg. (F) madeni yağının üretimi tamamlanmıştır. Mamulün ürün ağacına göre üretimde, %20 (D) Madeni Yağı, %65 Spindle Oil, %10 Light Neutral, %5 (K) Katığı kullanılmaktadır.

31. Madeni yağ imalatlarında kullanılmak üzere, 20.01.2013 tescil tarihli Gümrük Beyannamesi ile aynı gün Erenköy Gümrük Müdürlüğünden 40.000 kg. baz yağ (SN 150) ithal edilmiştir.

- Malın depoya kadar oluşan toplam maliyet bedeli : 80.000,00 TL
- Baz yağ için yürürlükteki normal birim ÖTV tutarı : 1.3007 TL/kg
- Hesaplanıp teminata bağlanan toplam ÖTV tutarı : 52.028,00 TL
(40.000 x 1,3007)
- Gümrüklere ödenen toplam KDV tutarı : 23.765,04 TL
[(80.000 + 52.028) x 0,18]
- Verilmesi gereken banka teminat mektubu tutarı : 52.028,00 TL

32. 23.01.2013 tarihinde, 30.000 Kg. (B) madeni yağının üretimi tamamlanmıştır. Mamulün ürün ağacına göre üretimde, %70 Light Neutral, %20 (D) Madeni Yağı, %5 SN 150, , %5 (M) Katığı kullanılmaktadır.

33. 23.01.2013 tescil tarihli Gümrük Beyannamesi ile aynı gün Gebze Petro Kimya Gümrük Müdürlüğünden 15.000 kg. (K) Katığı ithal edilmiştir.

- Malın depoya kadar oluşan toplam maliyet bedeli : 160.000,00 TL
- Katık için yürürlükteki normal birim ÖTV tutarı : 2.2985 TL/kg
- Hesaplanıp teminata bağlanan toplam ÖTV tutarı : 34.477,50 TL
(15.000 x 2,2985)
- Gümrüklere ödenen toplam KDV tutarı : 35.005,95 TL
[(160.000 + 34.477,50) x 0,18]
- Verilmesi gereken banka teminat mektubu tutarı : 34.477,50 TL

34. 24.01.2013 tarihli irsaliyeli fatura ile, SB Dış Tic.A.Ş. firmasına, ÖTVK 8/2 Maddesi kapsamında (ihraç kayıtlı) 20.000 kg. (D) madeni yağı satılmıştır.

- ÖTV ve KDV hariç mal bedeli : 125.000,00 TL
- Hesaplanıp tahsil edilmeyen (tecil edilen) ÖTV tutarı : 26.014,00 TL
(20.000 kg x 1,3007 TL/kg =)
- Hesaplanıp tahsil edilmeyen (tecil edilen) KDV tutarı : 27.182,52 TL
[(125.000 + 26.014,00) x 0,18=]

35. 25.01.2013 tarihinde, 30.000 Kg. (A) madeni yağının üretimi tamamlanmıştır. Mamulün ürün ağacına göre üretimde, %60 Bright Stock, %20 Light Neutral, %15 (K) Katığı, %5 (M) Katığı kullanılmaktadır.

25.01.2013 tarihinde, 2013/1. Dönem için ödenecek 9.808,19 TL. ÖTV tutarı Vergi Dairesi'ne ödenmiştir.

36. 26.01.2013 tarihli ihracat faturası ile, Yunanistan'da MSC Şirketine 13.000 kg. (F) madeni yağı ihraç edilmiştir.

- İhraç bedeli	:	78.000,00 TL
- Normal birim ÖTV'si	:	1,3007 TL/kg
- Hesaplanmayan ÖTV tutarı (13.000 kg x 1,3007 TL/kg=)	:	16.909,10 TL
- Hesaplanmayan KDV tutarı [(78.000 + 16.909,10) x 0.18=]	:	17.083,64 TL

37. 27.01.2013 tarihinde, 23.01.2013 tarihinde "W Karter Yıkayıcı" isimli ticari maldan 1.000 kg.'nin dökülerek zayi olduğu görülmüştür. Gününde olaya ilişkin tespit tutanağı tanzim edilmiş, birer nüshası stok sorumlusu ve muhasebeye intikal ettirilmiştir.

38. 27.01.2013 tarihinde, ticari amaçla 06.01.2013 tarihinde birim teminat verilerek ithal edilmiş olan "W Yüksek Basınç" yağının 2.500 kg.'si, ÖTV'li olarak, irsaliyeli fatura ile Aydın'lı tüccar yağcı Hasan'a satılmıştır.

- ÖTV ve KDV hariç mal bedeli	:	25.000,00 TL
- Hesaplanan ÖTV tutarı (2.500 kg x 1,3007 TL/kg =)	:	3.251,75 TL
- Hesaplanıp tahsil edilen KDV tutarı [(25.000 + 3.251,75) x 0,18=]	:	5.085,32 TL

39. EAB Dış Ticaret A.Ş. 30.01.2013 tarihinde, 09.01.2013 tarihli irsaliyeli faturaya atıfta bulunarak 3.000 kg. (F) madeni yağını iade etmiş, aynı gün mal depoya girmiştir. 19. Seri numaralı ÖTV Genel Tebliğine göre, söz konusu iade dolayısıyla Tecil-Terkin şartları ihlal edilmiş olup, EAB Dış Ticaret A.Ş. iade faturasında sadece 21.000,00 TL. mal bedeli ve bunun 3.780,00 TL. KDV'sini göstermelidir. Ayrıca, iade miktarına tekabül eden tecil edilmiş ÖTV tutarı olan (3.000 Kg x 1,3007 TL/kg=) 3.902,10 TL.'nin de EAB Dış Ticaret A.Ş. tarafından satışı yapan firma vergi dairesi'ne ödenmesi sağlanmalıdır. İade gelen mamul de, bir defa ÖTV'ye tabi tutulduğu için, artık teslimi ÖTV'siz stok mamuller hesabına alınıp, tekrar satışında ÖTV hesaplanmamalıdır.

- İade Mal bedeli : 21.000,00 TL
- İade miktarına tekabül eden tecil ÖTV Tutarı : 3.902,10 TL
(3.000 x 1,3007=)
- İade KDV tutarı (21.000 x 0,18=) : 3.780,00 TL

40. 30.01.2013 tarihinde, toptancı (Y) Anonim Şirketine ÖTV'li olarak 25.000 kg. (B) madeni yağı satılmıştır.

- ÖTV ve KDV hariç mal bedeli : 150.000,00 TL
- Hesaplanan ÖTV tutarı : 32.517,50 TL
(2.500 kg x 1,3007 TL/kg =)
- Hesaplanıp tahsil edilen KDV tutarı : 32.853,15 TL
[(150.000 + 32.517,50) x 0,18=]

41. 31.01.2013 tarihinde NVB Madeni Yağ A.Ş.'ye 30.000 kg. (A) madeni yağı, ihraç kayıtlı olarak (ÖTVK Md. 8/2) satılmıştır.

- ÖTV ve KDV hariç mal bedeli : 180.000,00 TL
- Hesaplanıp tahsil edilmeyen (tecil edilen) ÖTV tutarı : 39.021,00 TL
(30.000 kg x 1,3007 TL/kg =)
- Hesaplanıp tahsil edilmeyen (tecil edilen) KDV tutarı : 39.423,78 TL
[(180.000 + 39.021) x 0,18=]

42. 31.01.2013 tarihinde (Z) Ltd.Şti. 11.01.2013 tarihinde ÖTV ödeyerek aldığı (G) madeni yağın 3.000 Kg.'sini iade etmiş, mal depoya girmiş, iade faturası gelmiştir. (İade, şartlı satıştan gelmediği için 14 Seri Numaralı ÖTV Genel Tebliğine göre işlem yapılacak olup, 19 Seri Numaralı ÖTV Genel Tebliği kapsamına girmemektedir. İade faturalarındaki ÖTV tutarının tamamı iade dönemine ait beyannamede indirim konusu yapılmalıdır. Ancak, bu halde bu mal tekrar ÖTV'li olarak satıldığında bünyesine giren ve daha önce indirim konusu yapılmış olan girdilere ait ÖTV'ler dolayısıyla tekrar bir ÖTV indirimi yapılmamalı, tekrar satıştaki hesaplanan ÖTV'nin tamamı vergi dairesine ödenmelidir.)

- İade Mal bedeli : 18.000,00 TL
- İade miktarına tekabül eden tecil ÖTV. Tutarı : 3.902,10 TL
(3.000 x 1,3007=)
- İade KDV tutarı [(18.000 + 3.902,10) x 0,18=] : 3.942,38 TL

43. 31.01.2013 akşamı yapılan fiili sayım sonucunda, bilinen zayiler dışında, muhasebe kayıtlarına göre olması gereken miktarlara nazaran;

- Yerli, ÖTV'li alım Bright Stock'da : 100 kg.
- Yerli, ÖTV'li alım Light Neutral'da : 110 kg.
- Yerli, ÖTV'li alım Heavy Neutral'da : 60 kg.
- İthal, "Core150" baz yağında : 50 kg.
- İthal, "W Karter Yıkayıcı Yağı" isimli ticari malda : 30 kg.

noksanlık olduğu görülmüş; sorgulandığında buların zayi değil normal tahmil-tahliye fireleri kapsamında olduğu anlaşılmıştır. (Özellikle ÖTV teminatlı ithal baz yağ ve katıklar için verilen teminatların çözümünde kolaylık sağlamaya dönük olarak "Core 150" ve "w Karter Yıkayıcı Yağı" için normal birim ÖTV tutarları üzerinden dahili kullanım – zayi gibi ÖTV hesaplanmıştır.)

3.2.6. 2013/2. Dönem ÖTV'li İşlem Yevmiye Kayıtları

24	16.01.2013	
152.20-ÖTV'YE TABİ OLMAYAN MAMÜLLER		88.753,99
009-(I) Mamüü (18.000 Kg)	88.753,99	
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		22.500,00
004-Spindle Oil (9.000 Kg)	22.500,00	
150.10.20- ÖTV'Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR		5.014,29
007- SN 150 (1.800 Kg)	5.014,29	
150.20.20- İTHAL KATIKLAR		16.500,00
002-(M) Katığı (1.800 Kg)	16.500,00	
152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER		18.722,83
008-(H) Mamülü (5.400 Kg)	18.722,83	

194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV		15.920,57
002-Heavy Neutral(3.240 Kg * 1,3007 TL/Kg)	4.214,27	
004-Spindle Oil(9.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	11.706,30	
391.40.10 LİSTE DIŞI ÜRETİM BAZYAĞLAR HESAPLANAN ÖTV		4.097,21
006-Core 150 (1.350 Kg * 1,3007 TL/Kg)	1.755,95	
007-SN 150 (1.800 Kg * 1,3007 TL/Kg)	2.341,26	
391.40.20 LİSTE DIŞI ÜRETİM KATIKLAR HESAPLANAN ÖTV		5.999,09
001-(K) Katığı (810 Kg * 2.2985 TL/Kg)	1.861,79	
002-(M) Katığı (1.800 Kg * 2.2985 TL/Kg)	4.137,30	
(18.000 Kg Liste Dışı (I) Madeni Yağı İmali)		
25 _____	16.01.2013 _____	
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		50.000,00
003-Light Neutral (20.000 Kg)	50.000,00	
191.10- İNDİRİLECEK KDV (%18)		13.682,52
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV		26.014,00
003-Light Neutral (20.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	26.014,00	
320-SATICILAR		89.696,52
Tüpraş A.Ş.	89.696,52	
(20.000 Kg ÖTV'li Yerli baz yağ alımı)		
26 _____	18.01.2013 _____	
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		75.000,00
001-Bright Stock (30.000 Kg)	75.000,00	
191.10- İNDİRİLECEK KDV (%18)		20.523,78
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV		39.021,00
001-Bright Stock (30.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	39.021,00	
320-SATICILAR		134.544,78
Tüpraş A.Ş.	134.544,78	
(30.000 Kg ÖTV'li Yerli baz yağ alımı)		
27 _____	19.01.2013 _____	
152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER		130.000,00
004-(D) Mamulü (40.000 Kg)	130.000,00	
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		90.000,00
001-Bright Stock(28.000 Kg)	70.000,00	
003-Light Neutral(8.000 Kg)	20.000,00	
150.20.20- İTHAL KATIKLAR		40.000,00
001-(K) Katığı (4.000 Kg)	40.000,00	
(40.000 Kg (D) Madeni Yağı İmali)		

28 _____ 19.01.2013 _____

153.20- ÖTV'YE TABİ İTHAL TİC.MALLAR	80.000,00
005-W Karter Yıkayıcı Yağı (10.000 Kg)	80.000,00
191.10- İNDİRİLECEK KDV (%18)	16.741,26
950.10.30- HALKALI GÜM.MÜD.TİC. MAL İTH.İÇİN VER.TMT.MEKTUPLARI	13.007,00
005-W Karter Yıkayıcı Yağı (5.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	13.007,00
159.20- VERİLEN İTHALAT SİPARİŞ AVANSLARI	80.000,00
006-(ZW) İthalatçı Firması	35.000,00
195.20- VERİLEN İTHALAT İŞ AVANSLARI	16.741,26
001- GG Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti.	7.470,63
951.10- HALKALI GÜM.MÜD.VER.TMT.MEKTUPLARI MUDİLERİ	13.007,00
003-Akbank	13.007,00

(10.000 Kg. Karter Yıkayıcı Yağı ÖTV'li Tic.Mal İthalatı)

29 _____ 20.01.2013 _____

120.20-YURTDIŞI ALICILAR	90.000,00
004-Sadabat Şirketi	90.000,00
192.30.10-BAZYAĞ İHRACI İADE ALINACAK ÖTV	26.014,00
002-Heavy Neutral (20.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	26.014,00
621.20.10-SATILAN HAMMADELER MALİYETLERİ	65.238,10
002-Heavy Neutral Maliyeti (20.000Kg)	50.000,00
006- Core 150 Maliyeti (8.000 Kg.)	15.238,10
601.10.30- HAMMADDE İHRAÇLARI	90.000,00
002-Heavy Neutral Satışları (20.000 Kg.)	70.000,00
006- Core 150 Satışları (8.000 Kg.)	20.000,00
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV	26.014,00
002-Heavy Neutral (20.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	26.014,00
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR	50.000,00
002-Heavy Neutral(20.000 Kg)	50.000,00
150.10.20- ÖTV'Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR	15.238,10
006- Core 150 (8.000 Kg.)	15.238,10

(20.000 Kg. Heavy Neutral ve 8.000 Kg Core 150 Baz Yağ İhracı)

30 _____ 20.01.2013 _____

152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER		96.750,00
006-(F) Mamulü (30.000 Kg)	96.750,00	
152.10-ÖTV'YE TABİ MAMÜLLER		25.500,00
004-(D) Mamulü (6.000 Kg)	25.500,00	
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		56.250,00
003-Light Neutral (3.000 Kg.)	7.500,00	
004-Spindle Oil (19.500 Kg)	48.750,00	
150.20.20- İTHAL KATIKLAR		15.000,00
001-(K) Katığı (1.500 Kg)	15.000,00	
(30.000 Kg (F) Madeni Yağı İmalı)		

31 _____ 20.01.2013 _____

150.10.20- ÖTV'Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR		80.000,00
007- SN 150 (40.000 Kg)	80.000,00	
191.10- İNDİRİLECEK KDV (%18)		23.765,04
950.30.10- ERENKÖY GÜM.MÜD.BAZ YAĞ İTH.İÇİN VER.TMT.MEKT		52.028,00
007-SN 150 (40.000 Kg * 1.3007 TL/Kg =)	52.028,00	
159.20- VERİLEN İTHALAT SİPARİŞ AVANSLARI		80.000,00
008-(YY) İthalatçı Firması	80.000,00	
195.20- VERİLEN İTHALAT İŞ AVANSLARI		23.765,04
001- GG Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti.	23.765,04	
951.30- ERENKÖY GÜM.MÜD.VER.TMT.MKT MUDİLERİ		52.028,00
003- Akbank	52.028,00	
(40.000 Kg SN 150 Baz Yağ İthalı)		

32 _____ 23.01.2013 _____

152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER		95.195,24
002-(B) Mamulü (30.000 Kg)	95.195,24	
152.10-ÖTV'YE TABİ MAMÜLLER		25.500,00
004-(D) Mamulü (6.000 Kg)	25.500,00	
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		52.500,00
003-Light Neutral (21.000 Kg.)	52.500,00	
150.10.20- ÖTV'Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR		3.445,24
007- SN 150 (1.500 Kg)	3.445,24	
150.20.20- İTHAL KATIKLAR		13.750,00
002-(M) Katığı (1.500 Kg)	13.750,00	
(30.000 Kg (B) Madeni Yağı İmalı)		

33	23.01.2013
150.20.20- İTHAL KATIQLAR	160.000,00
001-(K) Katığı (15.000 Kg)	160.000,00
191.10- İNDİRİLECEK KDV (%18)	35.005,95
950.20.20- GEBZE PET.GÜM.MÜD.KATIK İTH.İÇİN VER.TMT.MEKT	34.477,50
001-(K) Katığı (15.000 Kg. * 2.2985 TL/Kg)	34.477,50
159.20- VERİLEN İTHALAT SİPARİŞ AVANSLARI	160.000,00
009-(VV) İthalatçı Firması	160.000,00
195.20- VERİLEN İTHALAT İŞ AVANSLARI	35.005,95
001- GG Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti.	35.005,95
951.20- GEBZE PET.GÜM.MÜD.VER.TMT.MKT MUDİLERİ	34.477,50
002-Garanti Bankası	34.477,50
(15.000 Kg. (K) Katığı İthalı)	
34	24.01.2013
120.10- YURTİÇİ ALICILAR	125.000,00
007-SB Dış Tic. A.Ş	125.000,00
192.10- TECİLİ GEREKEN KDV	27.182,52
007-SB Dış Tic. A.Ş	27.182,52
192.20- MAD.8/2 KAPS.TESLİM TECİLİ GEREKEN ÖTV	26.014,00
007-SB Dış Tic. A.Ş	26.014,00
192.40- 2012/3792 BKK KAPS.İADESİ GEREKEN ÖTV	22.512,60
001- Bright Stock (14.000 Kg * 1,2507 TL/Kg =)	17.509,80
003- Light Neutral (4.000 Kg * 1,2507 TL/Kg =)	5.002,80
620.10-SATILAN MAMUL MALİYETLERİ	65.000,00
004-20.000 (D) Mamulü Maliyeti	65.000,00
620.20- SATILAN MAMULLER ÖTV MALİYETİ	900,00
004-20.000 (D) Mamulü ÖTV Maliyeti	900,00
601.20.10- İHRAÇ KAYITLI ÖTV'YE TABİ MAMÜL SAT.	125.000,00
004- (D) Mamulü (20.000 Kg)	125.000,00
194.10-BAZ YAĞLAR ÖDENEN ÖTV	23.412,60
001- Bright Stock (14.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	18.209,80
003- Light Neutral (4.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	5.202,80
391.10 - HESAPLANAN KDV	27.182,52
391.20- HESAPLANAN MAMUL TESLİM ÖTV	26.014,00
004-(D) Mamulü (20.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	26.014,00
152.10-ÖTV'YE TABİ MAMÜLLER	65.000,00
004-(D) Mamulü (20.000 Kg)	65.000,00
(8/2 Kapsamında 20.000 Kg. (D) Mamulu Teslimi)	

35 _____ 25.01.2013 _____

152.10-ÖTV'YE TABİ MAMULLER		120.000,06
001-(A) Mamulü (30.000 Kg)	120.000,06	
150.10.10- ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		60.000,00
001-Bright Stock (18.000 Kg)	45.000,00	
003-Light Neutral (6.000 Kg)	15.000,00	
150.20.20- İTHAL KATIKLAR		60.000,06
001-(K) Katığı (4.500 Kg)	46.250,06	
002-(M) Katığı (1.500 Kg)	13.750,00	
(30.000 Kg (A) Madeni Yağı İmali)		

_____ 25.01.2013 _____

360.10 ÖDENECEK ÖTV HESABI		9.808,19
001-2013/1. Dönem	9.808,19	
102 BANKALAR		9.808,19
(2013/1.Dönem ÖTV Ödeme Kayıtları)		

36 _____ 26.01.2013 _____

120.20- YURTDIŞI ALICILAR		78.000,00
009-MSK Şirketi	78.000,00	
192.40- 2012/3792 BKK KAPS.İADESİ GEREKEN ÖTV		14.620,68
001-Bright Stock (4.870 Kg * 1,2507 TL/Kg =)	6.090,91	
003-Light Neutral (1.620 Kg * 1,2507 TL/Kg =)	2.026,13	
004-Spindle Oil (5.200 Kg * 1,2507 TL/Kg =)	6.503,64	
620.10-SATILAN MAMUL MALİYETLERİ		43.925,00
006-(F) Mamulu Maliyeti (13.000 Kg)	43.925,00	
620.20- SATILAN MAMULLER ÖTV MALİYETİ		584,50
006-(F) Mamulü ÖTV Maliyeti (13.000 Kg)	584,50	
601.10.10 - ÖTV'YE TABİ MAMUL İHRACATLARI		78.000,00
006- (F) Mamulü (13.000 Kg)	78.000,00	
194.10-BAZ YAĞLAR ÖDENEN ÖTV		15.205,18
001-Bright Stock (4.870 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	6.334,41	
003-Light Neutral (1.620 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	2.107,13	
004-Spindle Oil (5.200 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	6.763,64	
152.10-ÖTV'YE TABİ MAMÜLLER		43.925,00
006-(F) Mamulü (13.000 Kg)	43.925,00	

(Yunanistan'a Direkt 13.000 kg (F) Mamulü İhracatı)

37 _____ 27.01.2013 _____

689- DİĞER OLAĞANDIŞI GİDERLER HESABI	10.974,82
-K.K.E. Zayi Mal Giderleri	10.974,82
153.10- ÖTV'YE TABİ İTHAL TİCARİ MALLAR	8.000,00
005-W Karter Yıkayıcı Yağı (1.000 Kg)	8.000,00
391.10-HESAPLANAN KDV (%18)	1.674,12
391.50.20- HES.DAHİLİ KULLANIM,ZAYİ VE NUMUNE TESLİM ÖTV	1.300,70
005-W Karter Yıkayıcı Yağı (1.000 Kg*1.3007 TL/Kg)	1.300,70

(1.000 Kg İthal W Karter Yıkayıcı Ticari Malın Zayii)

38 _____ 27.01.2013 _____

120.10-YURTIÇİ ALICILAR	33.337,07
010-Yağcı Hasan	33.337,07
621.10.10-SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETLERİ	17.500,00
003-Yüksek Basınç Yağı Maliyeti (2.500 Kg)	17.500,00
600.20.10- YURT İÇİ ÖTV'Lİ TİCARİ MAL SATIŞLARI	25.000,00
003-Yüksek Basınç Yağı Satışları (2.500 Kg)	25.000,00
153.20- ÖTV'YE TABİ İTHAL TİCARİ MALLAR	17.500,00
003-Yüksek Basınç Yağı (2.500 Kg)	17.500,00
391.10- HESAPLANAN KDV(%18)	5.085,32
391.30- HESAPLANAN TİCARİ MAL TESLİM ÖTV	3.251,75
003-Yüksek Basınç Yağı (2.500 Kg * 1,3007 TL/Kg)	3.251,75

(2.500 Kg. ÖTV'li Yüksek Basınç Yağı Teslimi)

39 _____ 30.01.2013 _____

610.30-MAD.8/2 KAPSAMINDA SATIŞ İADELERİ	21.000,00
006- (F) Mamulü iadesi (3.000 Kg)	21.000,00
191.10- İND.KDV.(%18)	3.780,00
Satış İade-İptal Kdv.	3.780,00
152.20- ÖTV'YE TABİ OLMAYAN MAMÜLLER HES.	18.692,46
006-(F) Mamulü (3.000 Kg)	18.692,46
392.20 MD. 8/2 KAPSAMINDA TECİL EDİLEN ÖTV HES. (x)	3.902,10
001- V.D.	3.902,10
120.10- YURTIÇİ ALICILAR	24.780,00
006-EAB Dış Tic. A.Ş	24.780,00
192.20- MAD.8/2 KAPS.TESLİM TECİLİ GEREKEN ÖTV	3.902,10
006-EAB Dış Tic. A.Ş	3.902,10
620.10-SATILAN MAMUL MALİYETLERİ	15.375,00
006-3.000 (F) Mamulü Maliyeti	15.375,00
620.20- SATILAN MAMULLER ÖTV MALİYETİ	127,50

006- 3.000 Kg. (F) Mamulü	127,50	
192.40- 2012/3792 BKK KAPS.İADESİ GEREKEN ÖTV		3.189,96
001- Bright Stock (2.250 Kg * 1,2507 TL/Kg =)	2.814,75	
003- Light Neutral (300 Kg * 1,2507 TL/Kg =)	375,21	
(EAB Dış Ticaret A.Ş.'nin 8/2 Kapsamında Aldığı Mamul İadesi) (19 No.lu tebliğe uygun kayıt)		
(x) V. Dairesi'ne ödeme yapıldığında da yapılabilir.		
40 _____	30.01.2013 _____	
120.10-YURTIÇİ ALICILAR		215.370,65
011-(Y) A.Ş.	215.370,65	
620.10-SATILAN MAMUL MALİYETLERİ		79.329,37
002-25.000 (B) Mamulü Maliyeti	79.329,37	
191.20 ÖTV'Lİ MAMÜL TESL. İNDİRİLECEK ÖTV		28.615,40
002- (B) Mamulü	28.615,40	
600.10.10- YURT İÇİ ÖTV'Lİ MAMÜL SATIŞLARI		150.000,00
002-(B) Mamulü Satışları (25.000Kg)	150.000,00	
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV		28.615,40
001- Bright Stock (3.300 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	4.292,31	
003-Light Neutral (18.700 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	24.323,09	
152.10-ÖTV'YE TABİ MAMÜLLER		79.329,37
002-(B) Mamulü (25.000 Kg)	79.329,37	
391.10- HESAPLANAN KDV (%18)		32.853,15
391.20- HESAPLANAN MAMUL TESLİM ÖTV		32.517,50
002-(B) Mamulü (25.000Kg * 1,3007 TL/Kg =)	32.517,50	
(25.000 Kg. ÖTV'li (B) Mamulü Teslimi)		
41 _____	31.01.2013 _____	
120.10- YURTIÇİ ALICILAR		180.000,00
012-NVB Dış Tic. A.Ş	180.000,00	
192.10- TECİLİ GEREKEN KDV		39.423,78
012-NVB Dış Tic. A.Ş	39.423,78	
192.20- MAD.8/2 KAPS.TESLİM TECİLİ GEREKEN ÖTV		39.021,00
012-NVB Dış Tic. A.Ş	39.021,00	
192.40- 2012/3792 BKK KAPS.İADESİ GEREKEN ÖTV		30.016,80
001- Bright Stock (18.000 Kg * 1,2507 TL/Kg =)	22.512,60	
003- Light Neutral (6.000 Kg * 1,2507 TL/Kg =)	7.504,20	
620.10-SATILAN MAMUL MALİYETLERİ		120.000,06
001-30.000 (A) Mamulü Maliyeti	120.000,06	
620.20- SATILAN MAMULLER ÖTV MALİYETİ		1.200,00
001- 30.000 Kg. (A) Mamulü	1.200,00	
601.20.10- İHRAÇ KAYITLI ÖTV'YE TABİ MAMUL SAT.		180.000,00

001- (A) Mamulü (30.000 Kg)	180.000,00	
194.10-BAZ YAĞLAR ÖDENEN ÖTV		31.216,80
001- Bright Stock (18.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	23.412,60	
003- Light Neutral (6.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	7.804,20	
391.10 - HESAPLANAN KDV		39.423,78
391.20- HESAPLANAN MAMUL TESLİM ÖTV		39.021,00
001-(A) Mamulü (30.000Kg * 1,3007 TL/Kg =)	39.021,00	
152.10-ÖTV'YE TABİ MAMÜLLER		120.000,06
001-(A) Mamulü (30.000 Kg)	120.000,06	
(8/2 Kapsamında 30.000 Kg. (A) Mamulü Teslimi)		
42 _____	31.01.2013 _____	
610.10- ÖTV.Lİ MAMUL SATIŞ İADELERİ		18.000,00
007-3.000 Kg (G) Mamulü İadesi	18.000,00	
191.10- İND.KDV.(%18)		3.942,38
Satış İade-İptal Kdv.	3.942,38	
191.30- MAD.15 KAPS.İŞLEMLERDE İNDİRİLECEK ÖTV		3.902,10
001- Satış İade ve İptalinde Ödenen ÖTV (3.000 Kg *1,3007 TL/Kg)	3.902,10	
152.20-ÖTV'YE TABİ OLMAYAN MAMÜLLER		10.772,24
007-(G) Mamulü (3.000 Kg)	10.772,24	
120.10-YURTIÇI ALICILAR		25.844,48
007-(Z) Ltd.Şti.	25.844,48	
620.10-SATILAN MAMUL MALİYETLERİ		10.772,24
007-3.000 (G) Mamulü Maliyeti	10.772,24	
(3.000 Kg ÖTV'li (G) Mamulü İadesi)		
43 _____	31.01.2013 _____	
730 - GENEL ÜRETİM GİDERLERİ		1.365,53
150.10.10- ÖTV.Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR		575,00
001-Bright Stock (100 Kg)	250,00	
002-Heavy Neutral (60 Kg)	150,00	
003-Light Neutral (110 Kg)	175,00	
150.10.20- ÖTV.Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR		95,29
006- Core 150 (50 Kg)	95,29	
153.10- ÖTV.'YE TABİ İTHAL TİC.MALLAR		240,00
005-W Karter Yıkayıcı Yağı (30 Kg)	240,00	
194.10-BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV		351,18
001-Bright Stock (100 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	130,07	
002-Heavy Neutral (60 Kg * 1,3007 TL/Kg=)	78,04	
003-Light Neutral (110 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	143,07	

391.50.10- HES.DAHİLİ KULLANIM,ZAYİ VE NUMUNE TESLİM ÖTV	65,04
006- Core 150 (50 Kg * 1,3007)	65,04
391.50.20- HES.DAHİLİ KULLANIM,ZAYİ VE NUMUNE TESLİM ÖTV	39,02
005-W Karter Yıkayıcı Yağı (30 Kg * 1,3007)	39,02

(İlk Madde - Malzeme Stoklarında oluşan firelere ait ÖTV Kayıtları)

3.2.7. 2013/2.Dönem ÖTV Beyannamesi Çalışması

2013/1. Döneme ilişkin yapılan beyanname çalışmasına ilişkin süreç burada da geçerliliğini sürdürmektedir. Bu sebeple birinci dönem beyanname çalışması kapsamında yapılan açıklamalar burada tekrarlanmayacaktır.

ÖTV'ye Tabi Mal Toplam Teslim Miktar ve Bedelleri :

ÖTVK' na göre teslim ve teslim sayılan haller kapsamında ÖTV hesaplanması gereken miktar ve tutarların tespiti.

<u>Kodu</u>	<u>İlgili Hesap Adı</u>	<u>Toplam Teslim Miktarı</u>	<u>Toplam Teslim Bedeli</u>
600.10.10	Yurtiçi ÖTV'li Mamul Teslimi	25.000,00 Kg.	150.000,00 TL.
600.20.10	Yurtiçi ÖTV'li Ticari Mal Teslimi	2.500,00 Kg.	25.000,00 TL.
601.10.10	Yurtdışı ÖTV'li Mamul İhracatı	13.000,00 Kg.	78.000,00 TL.
601.10.30	Yurtdışı ÖTV'li Hammadde İhracatı	28.000,00 Kg.	90.000,00 TL.
601.20.10	İhr.Kayıtlı ÖTV'ye Tabi Mamul Tes.	50.000,00 Kg.	305.000,00 TL.
150.10.20	İthal Baz Yağlar	3.150,00 Kg.	7.585,72 TL.
150.20.20	İthal Katıklar	2.610,00 Kg.	24.600,00 TL.
TOPLAM		124.260,00 Kg.	680.185,72 TL.

Teslimlerde Hesaplanan, Tecili ve Tahsili Gereken ÖTV'ler :

Dönem içerisinde teslim ve teslim sayılan haller kapsamında devri gerçekleşen miktar ve tutar belirlendikten sonra bunlara ilişkin olarak hesaplanması ve hesaplandıktan sonra tecili gereken ÖTV'lerin tespiti yapılır.

<u>İlgili Hesap Kodu</u>	<u>Adı</u>	<u>Hesaplanan ÖTV Tutarı</u>	<u>Tecili Gereken ÖTV Tutarı</u>	<u>Tahsili Gereken ÖTV Tutarı</u>
391.20	Hesaplanan Mamul Teslim ÖTV	97.552,50	65.035,00	32.517,50
391.30	Hesaplanan Ticari Mal Teslim ÖTV	3.251,75	-	3.251,75
391.40.10	Hesaplanan Liste Dışı Üretim Teslim ÖTV-Bazyağ	4.097,21	-	4.097,21
391.40.20	Hesaplanan Liste Dışı Üretim Teslim ÖTV-Katık	5.999,09	-	5.999,09
391.50.10	Hesaplanan Dahili Kullanım Baz Yağ ÖTV	65,04	-	65,04
394.50.20	Hesaplanan Dahili Kullanım Zayı ve Numune Teslim-ÖTV	1.339,72	-	1.339,72
TOPLAM		112.305,31	65.035,00	47.270,31

Beyanname İndirilecek ÖTV'ler :

Beyanname indirim konusu yapılacak ÖTV yükleri EK.11' de bulunan "İndirilecek ÖTV Hesap ve Kontrol Tablosunda" görüldüğü gibi tespit edilir.

İhraç Edilen ve/veya İhraç Kayıtlı Teslim Edilen ÖTV'ye Tabi Mamuller İle Teslimi ÖTV'ye Tabi Olmayan Mamullerin İmalinde Kullanılan ÖTV'li İlk Madde Malzeme :

"İhraç Edilen ve/veya İhraç Kayıtlı Teslim Edilen ÖTV' ye Tabi Mamullerin İmalinde Kullanılan ÖTV' si Ödenmiş İlk Madde Malzemeler Dolayısıyla İade Alınacak ve Maliyetlere İntikal Ettirilecek ÖTV Hesaplama/Kontrol Tablosu" EK. 12' de, "Teslimi ÖTV' ye Tabi Olmayan Mamullerin İmalinde Kullanılan ÖTV' li İlk Madde Malzemeler İle Direkt Satışı Yapılan İlk Madde Malzemeler Dolayısıyla Maliyetlere İntikal Ettirilecek ÖTV Hesaplama/Kontrol Tablosu" ise EK. 13' dedir.

ÖTV' ye Tabi Malların Dahili Sarfı, Zayi Olması ve Numune Olarak Teslimlerinde Giderlere İntikali Gereken ÖTV'ler :

Bunların tespitine ilişkin “Teslimi ÖTV’ye Tabi Malların Dahili Sarfı, Zayi Olması ve Numune Olarak Teslimlerinde Giderlere İntikali Gereken ÖTV Hesaplama Tablosu” EK. 14’ dendir.

Beyannameye İstinaden Yapılması Gerekli Yevmiye Kayıtları :

Yukarıdaki açıklamalara göre yapılan tespitlerden sonra I numaralı ÖTV beyannamesi E Beyanname sistemi üzerinden düzenlenir. Daha sonra beyannameye ilişkin aşağıdaki kayıt yapılır.

10.02.2013	
391.20- HESAPLANAN MAMUL TESLİM ÖTV	97.552,50
001-(A) Mamulü (30.000Kg * 1,3007 TL/Kg =)	39.021,00
002-(B) Mamulü (25.000Kg * 1,3007 TL/Kg =)	26.014,00
004-(D) Mamulü (20.000 Kg * 1,3007 TL/Kg =)	32.517,50
391.30- HESAPLANAN TİCARİ MAL TESLİM ÖTV	3.251,75
003-Yüksek Basınç Yağı (2.500 Kg * 1,3007 TL/Kg)	3.251,75
391.40.10 LİSTE DIŞI ÜRETİM BAZYAĞLAR HESAPLANAN ÖTV	4.097,21
006-Core 150 (1.350 Kg * 1,3007 TL/Kg)	1.755,95
007-SN 150 (1.800 Kg * 1,3007 TL/Kg)	2.341,26
391.40.20 LİSTE DIŞI ÜRETİM KATIĞLAR HESAPLANAN ÖTV	5.999,09
001-(K) Katığı (810 Kg * 2.2985 TL/Kg)	1.861,79
002-(M) Katığı (1.800 Kg * 2.2985 TL/Kg)	4.137,30
391.50.10- HES.DAHİLİ KULLANIM,ZAYİ VE NUMUNE TESLİM ÖTV	65,04
006- Core 150 (50 Kg * 1,3007)	65,04
391.50.20- HES.DAHİLİ KULLANIM,ZAYİ VE NUMUNE TESLİM ÖTV	1.339,72
005-W Karter Yıkayıcı Yağı (1.030 Kg*1.3007 TL/Kg)	1.339,72
191.20 ÖTV'Lİ MAMÛL TESL.İNDİRİLECEK ÖTV	28.615,40
002- (B) Mamulü	28.615,40
191.30- MAD.15 KAPS.İŞLEMLERDE İNDİRİLECEK ÖTV	3.902,10
001- Satış İade ve İptal Ödenen ÖTV (3.000 Kg*1,3007 TL/Kg)	3.902,10
392.20 MD. 8/2 KAPSAMINDA TECİL EDİLEN ÖTV HES	65.035,00
001- V.D.	65.035,00
360.10 ÖDENECEK ÖTV HESABI	14.752,82
002-2013/2. Dönem	14.752,82

(2013/2.Dönemi beyanname çalışmasına istinaden ÖTV denkleştirmesi, tecil edilen ve ödenecek ÖTV tahakkuk kaydı)

3.2.8. 2013/2. Dönem Hesap Bakiyeleri

2013/2. Dönem ÖTV Beyannamesine Müstenit Hesap Bakiyeleri

	<u>İLGİLİ ÖTV HESAP ADI</u>	<u>BORÇ</u>	<u>ALACAK</u>	<u>BAKIYE</u>
191.20	- <u>ÖTV'Lİ MAMUL TESLİMLERİNDE</u> <u>İNDİRİLECEK ÖTV</u>	28.615,40		28.615,40
191.30	- <u>MADDE 15 KAPSAMINDA</u> <u>İNDİRİLECEK ÖTV</u> Satış İade İptal ÖTV	3.902,10 3.902,10		3.902,10
192.20	- <u>MAD. 8/2 KAPSAMINDA TECİLİ</u> <u>GEREKEN ÖTV</u> 006 EAB A.Ş. 007 SB A.Ş. 012 NVB A.Ş.	65.437,78 26.014,00 39.423,78	3.902,10 3.902,10	61.535,68
192.30	- <u>MAD. 5/1 KAPSAMINDA İADESİ</u> <u>GEREKEN ÖTV</u> Heavy neutral (20.000 Kg.)	26.014,00 26.014,00		26.014,00
192.40	- <u>2012/3792 BKK KAPSAMINDA İADESİ</u> <u>GEREKEN ÖTV</u> 001 Brigt Stock (34.620 Kg.) 003 Light Neutral (11.320 Kg.) 004 Spindle Oil (5.200 Kg.)	60.646,44 46.113,31 14.533,13 6.503,64	2.814,75 375,21	60.646,44 43.298,56 14.157,92 6.503,64
194.10	- <u>BAZ YAĞLAR ÖDENEN ÖTV</u> 001 Brigt Stock (32.080 Kg.) 002 Heavy Neutral (60.900 Kg.) 003 Light Neutral (45.170 Kg.) 004 Spindle Oil (35.800 Kg.)	340.958,76 94.085,90 83.504,94 98.332,92 65.035,00	114.701,73 52.359,19 4.292,31 39.580,29 18.469,94	226.257,03 41.726,71 79.212,63 58.752,63 46.565,06
391.20	- <u>HESAPLANAN MAMUL TESLİM ÖTV</u> 001 (A) Mamulü (30.000 Kg.) 002 (B) Mamulü (25.000 Kg.) 004 (D) Mamulü (20.000 Kg.)		97.552,50 39.021,00 32.517,50 26.014,00	97.552,50
391.30	- <u>HESAPLANAN TİCARİ MAL TESLİM</u> <u>ÖTV</u> 003 W Yüksek Basınç Yağı (2.500 Kg.)		3.251,75 3.251,75	3.251,75
391.40.10	- <u>LİSTE DIŞI ÜRETİM İTHAL BAZ YAĞ</u> <u>HESAPLANAN ÖTV</u> 006 Core 150 (1.350 Kg.) 007 SN 150 (1.800 Kg.)		4.097,21 1.755,95 2.341,26	4.097,21

	<u>İLGİLİ ÖTV HESAP ADI</u>	<u>BORÇ</u>	<u>ALACAK</u>	<u>BAKİYE</u>
391.40.20	- <u>LİSTE DIŞI ÜRETİM İTHAL KATIK</u> <u>HESAPLANAN ÖTV</u> 001 (K) Katığı (810 Kg.) 002 (M) Katığı (1.800 Kg.)		5.999,09 1.861,79 4.137,30	5.999,09
391.50.10	- <u>HESAPLANAN DAHİLİ KULLANIM</u> <u>BAZ YAĞ ÖTV</u> 006 Core 150 (50 kg.)		65,04 65,04	65,04
391.50.20	- <u>HESAPLANAN TİCARİ MAL NUMUNE</u> <u>TESLİM ÖTV</u> 005 W Karter Yıkayıcı (1.030 Kg.)		1.339,72 1.339,72	1.339,72
600.10.10	- <u>YURT İÇİ ÖTV'Lİ MAMUL SATIŞLARI</u> 002(B) Mamulü (25.000 Kg.)		150.000,00 150.000,00	150.000,00
600.20.10	- <u>YURTIÇİ ÖTV'Lİ TİCARİ MAL</u> <u>SATIŞLARI</u> 003 W Yüksek Basınç Yağı (2.500 Kg.)		25.000,00 25.000,00	25.000,00
601.10.10	- <u>ÖTV'YE TABİ MAMUL İHRACATI</u> 006 (F) Mamulü (13.000 Kg.)		78.000,00 78.000,00	78.000,00
601.10.30	- <u>DİREKT HAMMADDE İHRAÇLARI</u> 002 Heavy Neutral (20.000 Kg.) 006 Core 150 (8.000 Kg.)		90.000,00 70.000,00 20.000,00	90.000,00
601.20.10	- <u>İHRAÇ KAYITLI ÖTV'YE TABİ</u> <u>MAMUL SATIŞLARI</u> 001 (A) Mamulü (30.000 Kg.) 004 (D) Mamulü (20.000 Kg.)		305.000,00 180.000,00 125.000,00	305.000,00
950.10.20	- <u>HALKALI GÜM.MÜD. KATIK</u> <u>İTHALATLARI İÇİN VERİLEN</u> <u>TEMİNATLAR</u> 001 (K) Katığı 002 (M) Katığı	50.567,00 22.985,00 27.582,00		50.567,00
950.10.30	- <u>HALKALI GÜM.MÜD. TİC. MAL</u> <u>İTHALATLARI İÇİN VERİLEN</u> <u>TEMİNATLAR</u> 005 W Karter Yıkayıcı	13.007,00 13.007,00		13.007,00
950.20.10	- <u>GEBZE PERTOKİMYA GÜM.MÜD. BAZ</u> <u>YAĞ İTH. VER TEMİNATLAR</u> 006 Core 150	27.314,70 27.314,70		27.314,70

<u>İLGİLİ ÖTV HESAP ADI</u>		<u>BORÇ</u>	<u>ALACAK</u>	<u>BAKİYE</u>
950.20.10	- <u>GEBZE PERTOKİMYA GÜM.MÜD.</u> <u>KATIK İTH. VER TEMİNATLAR</u> 001 (K) Katığı	34.477,50 34.477,50		34.477,50
950.20.30	- <u>GEBZE PERTOKİMYA GÜM.MÜD.</u> <u>TİC.MAL İTH. VER TEMİNATLAR</u> 003 W Yüksek Basınç Yağı	6.503,50 6.503,50		6.503,50
950.30.10	- <u>ERENKÖY GÜM.MÜD. BAZ YAĞ İTH.</u> <u>VERİLEN TEMİNATLAR</u> 007 SN 150	70.237,80 70.237,80		70.237,80
951.10	- <u>HALKALI GÜM. MÜD. VERİLEN</u> <u>TEMİNAT MEKTUBU MUDİLERİ</u> 001 Yapı Kredi Bankası 003 Akbank		63.574,00 50.567,00 13.007,00	63.574,00
951.20	- <u>GEBZE PERTOKİMYA GÜM. MÜD.</u> <u>VERİLEN TEMİNAT MEKTUBU</u> <u>MUDİLERİ</u> 002 Garanti bankası 003 Akbank		68.295,70 61.792,20 6.503,50	68.295,70
951.30	- <u>ERENKÖY GÜM. MÜD. VERİLEN</u> <u>TEMİNAT MEKTUBU MUDİLERİ</u> 001 Yapı Kredi Bankası 003 Akbank		70.237,80 52.028,00 18.209,80	70.237,80

2013/2. Dönem Stok Hesap Bakiyeleri

<u>İLGİLİ ÖTV HESAP ADI</u>		<u>BORÇ</u>	<u>ALACAK</u>	<u>BAKİYE</u>
150.10.10	- <u>ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ</u> <u>YAĞLAR</u> 001 Brigt Stock (22.500 Kg.) 002 Heavy Neutral (30.240 Kg.) 003 Light Neutral (31.590 Kg.) 004 Spindle Oil (21.500 Kg.)	621.500,00 171.500,00 150.750,00 174.250,00 125.000,00	260.575,00 115.250,00 50.150,00 95.175,00 71.250,00	360.925,00 56.250,00 100.600,00 79.075,00 53.750,00
150.10.20	- <u>İTHAL BAZ YAĞLAR</u> 006 Core 150 (9.550 Kg.) 007 SN 150 (39.000 Kg.)	127.887,66 33.523,80 94.363,86	23.792,92 15.333,39 8.459,53	104.094,74 18.190,41 85.904,33
150.20.20	- <u>İTHAL KATIKLAR</u> 001 (K) Katığı (11.250 Kg.) 002 (M) Katığı (800 Kg.)	301.333,00 222.500,00 78.833,00	172.750,06 101.250,06 71.500,00	128.582,94 121.249,94 7.333,00

<u>İLGİLİ ÖTV HESAP ADI</u>		<u>BORÇ</u>	<u>ALACAK</u>	<u>BAKİYE</u>
152.10	- <u>ÖTV'YE TABİ MAMULLER</u>	381.627,72	258.477,20	123.150,52
	002 (B) Mamulü (5.000 Kg.)	95.195,24	79.329,37	15.865,87
	003 (C) Mamulü (3.000 Kg.)	10.478,34		10.478,34
	00D (D) Mamulü (8.000 Kg.)	130.000,00	116.500,00	13.500,00
	006 (F) Mamulü (22.000 Kg.)	114.875,00	43.925,00	70.950,00
	007 (G) Mamulü (3.400 Kg.)	11.919,64		11.919,64
	008 (H) Mamulü (100 Kg.)	19.159,50	18.722,83	436,67
	<u>ÖTV'YE TABİ OLMAYAN</u>			
152.20	- <u>MAMULLER</u>	164.024,05		164.024,05
	001 (I) Mamulü (18.000 Kg.)	88.753,99		
	002 (J) Mamulü (12.000 Kg.)	56.577,60		
	006 (F) Mamulü (3.000 Kg.)	18.692,46		
153.20	<u>İTHAL TİCARİ MALLAR</u>	114.860,00	25.740,00	89.120,00
	003 W Yüksek Basınç Yağı (2.480 Kg.)	34.860,00	17.500,00	17.360,00
	005 W Karter Yıkayıcı (8.970 Kg.)	80.000,00	8.240,00	71.760,00

3.2.9. Madeni Yağ Üretim İşletmelerinde ÖTV'den Finansal Verimlilik Sağlanması

Yurtdışında ÖTV mükelleflerinden satın alınan (I) sayılı listeye tabi bazyag ve katıklar için yürürlükteki ÖTV oranları üzerinden hesaplanan vergi tutarları satıcı firmaya ödenmektedir. Aynı malların ithalinde ise, (I) sayılı listeye tabi malların ithalatı verginin konusuna girmediği için ithalat aşamasında ÖTV ödenmemekte fakat gümrüğe teminat verilmektedir.

Yurtdışından satın alınan bazyag ve katıklar için ödenen ÖTV'ler;

- Bu malların kullanımlarıyla üretilen madeni yağların ÖTV'li satışlarında tahsil edilen ÖTV'lerden indirilmekte,
- Üretilen madeni yağların ihraç edilmesi veya ihraç kayıtlı satılması halinde, 2012/3792 sayılı BKK ile belirlenen kısmı iade edilmekte kalanı satılan madeni yağların maliyetine atılmakta,
- Yada bu mallar, teslimi ÖTV'ye tabi olmayan bir mamul imalatında kullanılmış ise, bu mamulün maliyetine, gitmektedir.

Gümrüklere teminat verilerek ithal edilen baz yağ ve katıkların kullanımıyla üretilen madeni yağlar da, ÖTV tahsil edilerek iç piyasaya satılmakta, ihracata ve ihraç kayıtlı satışlara konu olabilmektedir. Keza, ithal bazyağ ve katıklar, teslimi ÖTV'ye tabi olmayan sair mamul üretimlerinde de kullanılmakta, kullanım döneminde ÖTV tahakkuk ettirilerek vergi dairesine ödenmektedir. İthal baz yağ ve katık kullanılarak üretilip, ÖTV'li olarak satılan madeni yağlar nedeniyle tahsil edilen ÖTV'lerden herhangi bir indirim yapılamamakta, teslim döneminde tamamı vergi dairesine ödenmektedir. Gümrüklere verilen teminatlar da, ithal baz yağ ve katık ihtiva eden madeni yağ teslimleri ile teslimi ÖTV'ye tabi olmayan sair mamul teslimlerini konu edinen YMM üretim tasdik raporu veya vergi müfettişi raporu ile çözülmektedir.

Bu durumda, ÖTV'li olarak satılan madeni yağların imalinde, yurtiçinden ÖTV ödenerek satın alınan baz yağ ve katıklar kullanıldığı takdirde, tahsil edilen ÖTV'den ödenen ÖTV indirilebilir, böylece işletmelerin katlandığı ÖTV maliyeti azalmış olur. İhracata veya ihraç kayıtlı satışlara konu olan madeni yağların imalinde ise ithal baz yağ ve katıklar kullanıldığı takdirde, tahsil edilen ve ödenen ÖTV bulunmadığı için sadece gümrüklere verilen teminat yüküne katlanılmış olur.

SONUÇ

İşletme yönetimi rekabet avantajı sağlamak ve faaliyetlerini iyi organize etmek için alacakları kararlarda kendilerine yol gösterecek bilgilere ihtiyaç duyar. Bu bilgilerin en önemli kaynağını hiç şüphesiz muhasebe bilgi sistemi oluşturur. Yönetimin ihtiyaç duyduğu finansal bilgileri, işletmenin faaliyet konusunu oluştural mal ve ve hizmetlere yönelik maliyet bilgileri ve buna benzer mali nitelikteki diğer bilgileri muhasebe bilgi sistemi sunar. Sistemin sunduğu bilgilerin doğru ve güvenilir bilgiler olması da işletmenin rekabet gücünü yükseltir.

Muhasebe sistemi içerisinde alınan bilgiler aynı zamanda işletmenin devlete karşı olan mali yükümlülüklerinin yerine getirilmesi için yapılan bildirimlere de kaynak oluşturur. Bu bakımdan, muhasebe sistemi içerisinde oluşturulacak olan yapı, yönetimin ve devletin bilgi ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak gerekli ihtiyaçlara cevap verebilecek şekilde dizayn edilmelidir. Bunun için sistemden çıktısı istenilen bilgiler tespit edilmeli ve planlama bu bilgiler ışığında yapılmalıdır. Planlama sonrası yapılacak olan çalışma neticesinde oluşturulacak yapı ise ister muhasebe arka planı ister hesap planı olsun, bilgiyi açık ve detaylı, süreklilik arz edecek bir şekilde, kişilere bağımlı olmadan, basitçe verebilmelidir. Böyle bir yapı muhasebe sisteminin ana hedefi olan raporlama ve raporlamaya ilişkin kontrol işlevlerinin yerine getirilmesini sağlayacaktır.

Bu çalışma kapsamında, ÖTV mükellefi madeni yağ imalatçısı firma ve diğer farklı sektörlerdeki firmalarda yapılan incelemelerde ÖTV'ye tabi mal hareketlerinin muhasebe arka planında takibinin yapılması için uygun sistemlerin kurulduğu, fakat TDHP içerisinde yeterli düzeyde bir takibin yapılmadığı görülmüştür. İşletmeler ÖTV'yi detaylı olmayan tek bir "Ödenen ÖTV" hesabında takip etmekte, bunun karşılığında hesaplanan ÖTV de "Ödenecek Vergiler" içerisinde takip edilmektedir. Ayrıca yapılan literatür araştırmalarında da işlemlerin yalnızca 194 Ödenen ÖTV hesabında takibi yönünde örnekler verildiği görülmüştür.

Muhasebe sistemi içerisinde ÖTV'nin takibi için tek bir hesap kullanılması ve kullanılan hesaba raporlama ve kontrol işlevlerini sağlayan alt hesapların oluşturulmaması ÖTV'ye tabi olan ürünler üzerinde bulunan ÖTV yüklerinin takip edilmesine izin vermemektedir. Ayrıca böyle bir yapı ÖTV beyannamesinin içeriğine de uygun değildir. Ödenmiş olan ÖTV'nin mahiyeti ilgili olduğu malların ÖTV'ye tabi olan veya tabi olmayan mamullerin imalatında kullanılmaları, ÖTV'ye tabi mamullerin ihracı veya ihraç kayıtlı teslim edilmesi, yada direkt ihraç edilmesi ile fire, zayi oluşması durumlarına göre indirim, iade veya maliyet olarak değişmektedir. Dolayısıyla mahiyeti değişen ve ÖTV beyannamesinde hesaplanan ÖTV'den indirimi istenen veya iadesi talep edilen ÖTV ayrı hesaplarda takip edilmelidir.

Burada ortaya çıkan sorun ise bunların TDHP içerisinde hangi hesaplarda takip edileceğidir. Çünkü TDHP'de ÖTV'nin takip edilmesi için tahsis edilmiş hesaplar bulunmamaktadır. Bunun sebebi ise TDHP'nin yasal dayanağını oluşturan 1. Seri Numaralı MSUGT'nin ÖTVK'nın yürürlük tarihi olan 2002 yılından yaklaşık on yıl önce yayımlanarak yürürlüğe girmesidir. Günümüze kadar ise bu konuda herhangi bir çalışma yapılmamış, ÖTV'ye ilişkin hesap kullanımları düzenlenmemiştir. Bu şekilde bir düzenleme olmamasına rağmen TDHP incelendiğinde KDV'nin takip edilmesi için tahsis edilmiş olan 191 İndirilecek KDV, 192 Diğer KDV ve 391 Hesaplanan KDV hesaplarının indirilecek ÖTV, İade edilecek ÖTV ve Hesaplanan ÖTV'nin takibi açısından en uygun hesaplar olduğu görülmektedir.

KDV ve ÖTV'de indirim mekanizması (ÖTV'de indirim kısıtlı olmasına rağmen KDV ile aynı mantıktadır.), verginin tecil ve terkinin uygulamaları, verginin iadesi ve teslimler nedeniyle verginin hesaplanması birbirine benzer uygulamalar olup, mahiyetleri aynıdır. Ayrıca TDHP içerisinde dönen varlıklara ilişkin gruplar incelendiğinde ÖTV'nin diğer dönen varlık grubunda takip edilmesi gerektiği fakat bu grup içerisinde serbest kullanımda olan hesapların sadece 194 ve 195 hesaplar olduğu, 195 hesabın da genel uygulamada işletme personeline verilen iş avanslarının takip edilmesi için kullanıldığı görülmektedir. Dolayısıyla Ödenen ÖTV'nin 194 hesapta takip edileceği düşünüldüğünde grup içerisinde başka boş hesap bulunmamaktadır. Bu da KDV ile ÖTV'nin aynı hesaplarda fakat ayrı ara hesaplarda takip edilmesinin gerekliliğini ortaya koymakta olup, vergi idaresinin konuya ilişkin bir düzenleme yapması gerekmektedir.

TDHP içerisinde ÖTV'nin takibi için kullanılacak olan hesapların altında açılacak olan, ara ve alt hesapların, hesaplar arasında çapraz kontrol yapılmasına elverişli olması gerekmektedir. Örneğin, ÖTV'li ve ÖTV'siz hammaddeler 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabının altında ayrı ara hesaplarda takip edilirler. ÖTV'li hammaddeler ise kendi içerisinde çeşitlerine göre ayrılırlar. ÖTV'li hammaddeler içerisindeki ÖTV'li baz yağ grubunun stok miktarı ile mamul ve yarı mamul stoklarının içerisindeki ÖTV'li hammadde yükü, 194 Ödenen ÖTV hesabının altındaki Baz yağlar Ödenen ÖTV hesabının bakiyesi birim ÖTV tutarları dikkate alındığında birbiri ile uyumlu olmalıdır. Bu şekilde ÖTV'li stokların cinsleri itibariyle de takibi yapılabilir. Böylece, ÖTV ödenerek alınmış olan mallar üzerindeki ÖTV yükleri belirlendiği gibi, stoklarda ayrı olarak takip edilen ithal mallar için gümrüklere verilen teminatların çözülmesi gereken kısımlarının belirlenmesinde de ayrı olarak hesapların dönem sonu stokları belirleyici olacaktır.

Teminat çözümleri ve ÖTV beyannamesi için meydana getirilmiş olan kontrol tablolarının doldurulması indirilecek ÖTV, iade edilecek ÖTV ve maliyete intikal ettirilecek ÖTV miktarlarının, stoklar üzerinde ve mamuller içerisinde bulunan ÖTV yüklerinin tespitinin yapılması açısından son derece önemlidir. Böylece her döneme ilişkin ÖTV beyannamesi kontrol edilmekte ve teminat çözümüne ilişkin olarak istenilen YMM üretim raporunda veya vergi müfettişi raporunda istenilen bilgilere dayanak teşkil etmektedirler. Ayrıca üç aylık kontrol tabloları ile bütün döneme yaygın bir kontrol sağlanmaktadır. Çalışma kapsamında İncelenen firma içerisinde yapılan gözlemlerde, oluşturulan kontrol tabloları veya buna benzer tabloların kullanılmadığı görülmüştür.

İncelenen işletmede gümrüklerde verilen teminatların nazım hesaplar içerisinde takip edildiği görülmüştür. Fakat verilen teminat mektupları için yeterli detay bulunmamaktadır. Teminat mektuplarının borçlu nazım hesaplarda gümrükler ve ithal edilen mallara göre detaylandırılması, alacaklı nazım hesaplarda ise teminat mektubunun alındığı bankaya göre sınıflandırılması gerekmektedir.

Sonuç olarak, ÖTV'nin işletmeler tarafından muhasebe bilgi sistemi içerisinde takibinin yeterli ölçüde yapılmadığı görülmüştür. Konuya ilişkin mevcut sorunlar tespit edilerek çözüm önerileri örnek bir uygulama ile anlatılmıştır. Bu uygulama kapsamında,

örnek bir hesap planı ve kodlama sistemi oluşturulmuş, doldurulması gereken kontrol tabloları düzenlenmiştir. Oluşturulan hesap planı ve tablolar çerçevesinde 15 günlük iki ÖTV döneminde örnek işlemler üzerinden gidilerek, ÖTV beyannameleri düzenlenmiştir. Son aşamada ise ÖTV nedeniyle mamuller üzerinde oluşan maliyet için finansal verimlilik önerileri sunulmuştur.

EKLER

EK 1: Madeni Yağ Üretim İşletmelerinde Kullanılması Önerilen TDHP'ye Uygun
Olarak Düzenlenmiş Hesaplar

136 – DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI

20- VERGİ DAİRESİNDEN ALACAKLAR

20- ÖTV ALACAKLARI

001 İhracat Nedeniyle İade Alınacak ÖTV

002 2012/3792 BKK kapsamında İade Alınacak ÖTV

150 – İLK MADDE VE MALZEME HESABI

10- BAZ YAĞLAR

10 – ÖTV'Lİ ALINAN YERLİ BAZ YAĞLAR

001. Bright Stock

002. Heavy Neutral

003. Light Neutral

004. Spindle Oil

005.

006.

007.

013. Yağlama Yağı

.....

20 – İTHAL BAZ YAĞLAR

001. Bright Stock

002. Heavy Neutral

003. Light Neutral

004. Spindle Oil

005.

006. Core 150
007. SN 150
013. Yağlama Yağı
.....

20- KATIKLAR

10- YERLİ KATIKLAR

001. (K) Katığı
002. (M) Katığı
003.

20 –İTHAL KATIKLAR

001. (K) Katığı
002. (M) Katığı
003.

151 – YARI MAMUL/ÜRETİM HESABI

10 – ÖTV’Lİ GİRDİLİ YARI MAMULLER

001.
002.
003.

20 – ÖTV’SİZ GİRDİLİ YARI MAMULLER

001.
002.
003.

152 – MAMULLER HESABI

10 – ÖTV’YE TABİ MAMULLER

001. (A)
002. (B)
003. (C)
004. (D)
005. (E)
006. (F)

- 007. (G)
- 008. (H)

20 – ÖTV'YE TABİ OLMAYAN MAMULLER

- 001. (I)
- 002. (J)
- 003. (K)

153 – TİCARİ MALLAR HESABI

10 - YERLİ TİCARİ MALLAR

- 001.
- 002.
- 003.W.Yüksek Basınç Yağı
- 004.
- 005.W Karter Yıkayıcı

20 - İTHAL TİCARİ MALLAR

- 001.
- 002.
- 003.W.Yüksek Basınç Yağı
- 004.
- 005.W Karter Yıkayıcı

191- İNDİRİLECEK KDV/ÖTV

20- ÖTV'Lİ MAMÜL TESLİMLERİNDE İNDİRİLECEK ÖTV

- 001. (A) Mamülü
- 002. (B) “
- 003. (C) “
- 004. (D) “
- 005. (E) “
- 006. (F) “
- 007. (G) “
- 008. (H) “

30-MAD.15 KAPS. İŞLEMLERDE İNDİRİLECEK ÖTV

001- SATIŞ İADE VE İPTALİNDE ÖDENEN İNDİRİLECEK ÖTV

002- FAZLA VE YERSİZ ÖDENEN İNDİRİLECEK ÖTV

003-.....

192 – TECİLİ/İADESİ GEREKEN KDV/ÖTV

20-MAD. 8/2 KAPSAMINDA TESLİM TECİLİ GEREKEN ÖTV

001-İhracatçı, A.Ş.

002-İhracatçı, A.Ş.

003-İhracatçı, A.Ş.

30-MAD. 5/1 KAPSAMINDA İADESİ GEREKEN ÖTV

10- BAZYAĞLAR

001. Bright Stock

002. Heavy Neutral

003. Light Neutral

004. Spindle Oil

005.

006.

007.

013.Yağlama Yağı

20- KATIKLAR

001. (K) Katığı

002. (M) Katığı

003.

30- TİCARİ MALLAR

001.

002.

003.W.Yüksek Basınç Yağı

004.

005.W Karter Yıkayıcı

40-2012/3792 BKK KAPSAMINDA İADESİ GEREKEN ÖTV

- 001. Bright Stock
- 002. Heavy Neutral
- 003. Light Neutral
- 004. Spindle Oil
- 005.
- 006.
- 007.
- 013.Yağlama Yağı

194- ÖDENEN ÖTV HESABI

10- BAZYAĞLAR ÖDENEN ÖTV

- 001. Bright Stock
- 002. Heavy Neutral
- 003. Light Neutral
- 004. Spindle Oil
- 005.
- 006.
- 007.
- 013.Yağlama Yağı

20- KATIKLAR ÖDENEN ÖTV

- 001. (K) Katığı
- 002. (M) Katığı
- 003.

30 - TİCARİ MALLAR ÖDENEN ÖTV

- 001.
- 002.
- 003.W.Yüksek Basınç Yağı
- 004.
- 005.W Karter Yıkayıcı

360- ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI

10 - ÖDENECEK ÖTV HESABI

- 001-2013/1.Dönem
- 002-2013/2.Dönem

391 – HESAPLANAN KDV/ÖTV HESABI

20- HESAPLANAN MAMUL TESLİM ÖTV

- 001. (A) Mamulü
- 002. (B) “
- 003. (C) “
- 004. (D) “
- 005. (E) “
- 006. (F) “
- 007. (G) “
- 008. (H) “

30- HESAPLANAN TİCARİ MAL TESLİM ÖTV

- 001.
- 002.
- 003.W.Yüksek Basınç Yağı
- 004.
- 005.W Karter Yıkayıcı

40- LİSTE DIŞI ÜRETİM HESAPLANAN ÖTV

10- İthal Baz Yağlardan

- 001. Bright Stock
- 002. Heavy Neutral
- 003. Light Neutral
- 004. Spindle Oil
- 005. SN 150
- 006. Core 150
- 007.
- 013.Yağlama Yağı

20- İthal Katıklardan

- 001. (K) Katığı
- 002. (M) Katığı
- 003.

50-HESAPLANAN DAHİLİ KULLANIM, ZAYİ VE NUMUNE TESLİM
ÖTV

10-İthal Baz Yağlardan

- 001. Bright Stock
- 002. Heavy Neutral
- 003. Light Neutral
- 004. Spindle Oil
- 005. SN 150
- 006. Core 150
- 007.
- 013.Yağlama Yağı
-

20- İthal Ticari Mallardan

- 001.
- 002.
- 003. W.Yüksek Basınç Yağı
- 004.
- 005. W.Karter Yıkayıcı

30- İthal Katıklardan

- 001.
- 002.
- 003. (K) Katığı

392 – TECİL EDİLEN ÖTV/KDV HESABI

20- MAD.8/2 KAPS.TESLİMLERDE TECİL EDİLEN ÖTV

- 001- Vergi Dairesi

600 – YURTIÇİ SATIŞLAR

10- MAMUL SATIŞLARI

10- YURT İÇİ ÖTV'Lİ MAMUL SATIŞLARI

- 001. (A) Mamulü
- 002. (B) “
- 003. (C) “

- 004. (D) “
- 005. (E) “
- 006. (F) “
- 007. (G) “
- 008. (H) “

20- YURT İÇİ ÖTV GİRDİLİ ÖTV’SİZ MAMUL SATIŞLARI

- 001. (I) Mamulü
- 002. (j) Mamulü
- 003.

20- YURT İÇİ TİCARİ MAL SATIŞLARI

10- YURT İÇİ ÖTV’Lİ TİC.MAL SATIŞLARI

- 001.
- 002.
- 003. W.Yüksek basınç Yağı

20- YURT İÇİ ÖTV’SİZ TİC.MAL SATIŞLARI

- 001.
- 002.
- 003.

601 – YURTDIŞI SATIŞLAR

10- DİREKT İHRACATLAR

10- ÖTV’YE TABİ MAMUL İHR.

- 001. (A) Mamulü
- 002. (B) “
- 003. (C) “
- 004. (D) “
- 005. (E) “
- 006. (F) “
- 007. (G) “
- 008. (H) “

20- ÖTV'YE TABİ İTHALTİCARİ MAL İHRACI

- 001.
- 002.
- 003. W.Yüksek Basınç Yağı
- 004.
- 005. W.Karter Yağlayıcı

30- HAMMADDE İHRACI

- 001.
- 002.
- 003.
- 004.
- 005.

20- İHRAÇ KAYITLI SATIŞLAR

10- İHR. KAYITLI ÖTV'YE TABİ MAMUL SATIŞLARI

- 001. (A) Mamulü
- 002. (B) “
- 003. (C) “
- 004. (D) “
- 005. (E) “
- 006. (F) “
- 007. (G) “
- 008. (H) “

20- İHR. KAYITLI ÖTV'YE TABİ İTH.TİCARİ MAL SATIŞLARI

- 001.
- 002.
- 003. W.Yüksek Basınç Yağı
- 004.
- 005. W.Karter Yıkayıcı

620 – SATILAN MAMULLER MALİYETİ

10- SATILAN MAMULLER MALİYETİ

- 001. (A) Mamulü
- 002. (B) “
- 003. (C) “

- 004. (D) “
- 005. (E) “
- 006. (F) “
- 007. (G) “
- 008. (H) “

20– SATILAN MAMULLER ÖTV MALİYETİ

- 001. (A) Mamulü
- 002. (B) “
- 003. (C) “
- 004. (D) “
- 005. (E) “
- 006. (F) “
- 007. (G) “
- 008. (H) “

621 – SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ

10- TİCARİ MALLAR

10– SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ

- 001.
- 002.
- 003. W.Yüksek Basınç Yağı
- 004.
- 005. W.Karter Yağlayıcı

20– SATILAN TİCARİ MALLAR ÖTV MALİYETİ

- 001.
- 002.
- 003. W.Yüksek Basınç Yağı
- 004.
- 005. W.Karter Yağlayıcı

20- HAMMADDELER

10– SATILAN HAMMADDELER MALİYETİ

- 001. Bright Stock
- 002. Heavy Neutral
- 003. Light Neutral

- 004. Spindle Oil
- 005.
- 006. Core 150
- 007. SN 150
- 013. Yağlama Yağı

20- SATILAN HAMMADDELER ÖTV MALİYETİ

- 001. Bright Stock
- 002. Heavy Neutral
- 003. Light Neutral
- 004. Spindle Oil
- 005.
- 006. Core 150
- 007. SN 150
- 013. Yağlama Yağı

BORÇLU NAZIM HESAP

950- VERİLEN ÖTV TEMİNAT MEKTUPLARI

10 – HALKALI GÜMRÜK MÜD. VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI

10- BAZ YAĞ İTHALATLARI İÇİN VERİLEN TEMİNAT MKT.

- 001. Bright Stock
- 002. Heavy Neutral
- 003. Light Neutral
- 004. Spindle Oil
- 005.
- 006. Core 150
- 007. SN 150
- 013. Yağlama Yağı

.....

20- KATIK İTHALATLARI İÇİN VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI

- 001. (K) Katığı
- 002. (M) Katığı
- 003.

30-TİCARİ MAL İTHALATLARI İÇİN VERİLEN TEMİNAT MKT.

- 001.
- 002.
- 003. W.Yüksek Basınç Yağı
- 004.
- 005. W.Karter Yıkayıcı

20 – GÜM.MÜD. VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI

10- BAZ YAĞ İTHALATLARI İÇİN VERİLEN TEMİNAT MKT.

- 001. Bright Stock
- 002. Heavy Neutral
- 003. Light Neutral
- 004. Spindle Oil
- 005.
- 006. Core 150
- 007. SN 150
- 013.Yağlama Yağı

20- KATIK İTHALATLARI İÇİN VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI

- 0001. (K) Katığı
- 0002. (M) Katığı
- 0003.

30 – TİCARİ MAL İTHALATLARI İÇİN VERİLEN TEMİNAT MKT.

- 001.
- 002.
- 003. W.Yüksek Basınç Yağı
- 004.
- 005. W.Karter Yıkayıcı

30 –

ALACAKLI NAZIM HESAP

951-ÖTV TEMİNAT MEKTUBU MUDİLERİ

10 - HALKALI GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜNE VERİLEN TEMİNAT
MEKTUBU MUDİLERİ

001 -Bankası

002 -Bankası

20 - GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜNE VERİLEN TEMİNAT
MEKTUBU MUDİLERİ

001 -Bankası

002 -Bankası

30 -

EK. 2

Parti No :

.../...../2013

MAMUL REÇETESİ				
Üretilen Mamulün		Üretim		
İsmi	Kodu	Yeri	Tarihi	Miktarı (Kg)
(A) Mamulü	152.10.10.001	1. Nolu Ür.Hattı	11.01.2013	17.500,00 Kg
Üretimde Kullanılan Hammadde/Malzemenin				
Kodu	İsmi	Miktarı		
150.10.10.001	Bright Stock	10.000,00 Kg		
150.10.10.003	Light Neutral	2.000,00 Kg		
150.10.20.005	Core 150	1.000,00 Kg		
150.20.20.001	(K) Katığı	1.000,00 Kg		
150.20.20.002	(M) Katığı	1.500,00 Kg		
150.50.10.001	Kapak	1.450,00 Ad.		
150.50.20.001	Etiket	1.450,00 Ad.		
150.50.30.001	10. Lt. Teneke	1.450,00 Ad.		
150.50.50.001	Palet	25 Ad.		

Hazırlayan

Onaylayan

EK. 3**ÖTV'YE TABİ MAL ALIM KAYIT FORMU**

TARİH :/...../2013

PARTİ NO.

SATIN ALINAN MALIN		
MENŞEİ	YERLİ	
	İTHAL	
ALIŞ FATURASI	TARİHİ	
	NUMARASI	
GÜMRÜK BEYANNAMESİ	TARİHİ	
	NUMARASI	
ADI		
GTİP NUMARASI		
İLGİLİ STOK HESAP KODU		
MİKTARI		Kg.
		Litre
		Adet
BİRİM FİYATI		TL
		Ş
		EUR
		GBP
İŞLEM KURU		TL/Ş
		TL/EUR
		TL/GBP
TL TUTARI (ÖTV ve KDV HARİÇ)		
MAKTU BİRİM ÖTV.Sİ		
HESAPLANAN ÖTV. TUTARI		
ÖDENEN ÖTV. TUTARI		
TEMİNATA BAĞLANAN İTHALAT ÖTV TUTARI		
HESAPLANAN KDV. TUTARI		
VERİLEN TEMİNAT MEKTUBUNUN	MUHATABIGüm.Mdl.
	Vergi Dairesi
	MUDİSİBankası
	TUTARITL
SATICI FİRMANIN	ADI/UNVANI	
	VER. DAİRESİVergi Dairesi
	VER. KİMLİK NUMARASI	
	CARİ HESAP KODU	320.....

DÜZENLEYEN

ONAYLAYAN

EK. 4**ÖTV'YE TABİ MAL SATIM KAYIT FORMU**

TARİH :/...../2013

SATILAN MALIN			
CİNSİ	MADENİ YAĞ		
	İTHAL TİC. MAL		
	İTHAL BAZ YAĞ		
	İTHAL KATIK		
SATIŞ FATURASI	TARİHİ		
	NUMARASI		
GÜMRÜK BEYANNAMESİ	TARİHİ		
	NUMARASI		
ADI			
GTİP NUMARASI			
TESLİMİ İLE İLGİLİ ÖTV. KANUN MADDESİ	NORMAL ÖTV.Lİ		
	5/1		
	8/2		
İLGİLİ STOK HESAP KODU			
MİKTARI		Kg.	
		Litre	
		Adet	
BİRİM FİYATI		TL	
		₺	
		EUR	
		GBP	
İŞLEM KURU		TL/₺	
		TL/EUR	
		TL/GBP	
TL TUTARI (ÖTV ve KDV HARIÇ)			
MAKTU BİRİM ÖTV.Sİ			
HESAPLANAN ÖTV. TUTARI			
TAHSİL EDİLEN ÖTV. TUTARI			
HESAPLANAN KDV. TUTARI			
ALICI FİRMANIN	ADI/UNVANI		
	VER. DAİRESİ	Vergi Dairesi
	VER. KİMLİK NUMARASI		
	CARİ HESAP KODU	120.....	

DÜZENLEYEN

ONAYLAYAN

EK. 5

..... A.Ş. KAPASİTE/EKSPERTİZ RAPORLARINA GÖRE

MADENİ YAĞ FABRİKASINDA ÜRETİLEN İ SAYILI LİSTE B CETVELİNDE YER ALAN VE ALMAYAN MAMUL ÜRETİMLERİNDE KULLANILAN AZAMİ BAZ YAĞ ve KATIK KULLANIM ORANLARI TABLOSU

SIRA NO	ÜRETİLEN MAMULUN				Bright Stock (%)	Heavy Neutral (%)	Light Neutral (%)	Spindle Oil (%)	Soğutma Yağı (%)	Core 150 (%)	SN 150 (%)	Katık "K" (%)	Katık "M" (%)
	Kodu	İsmi	Grubu	GTİP. No.su									
A - B CETVELİNDE YER ALAN MAMULLER													
1	152.10.001	A Mamulü	Madeni Yağ		60		20					10	10
2	152.10.002	B Mamulü	Madeni Yağ		14		74				5	2	5
3	152.10.003	C Mamulü	Madeni Yağ			52	12			9	10		17
4	152.10.004	D Mamulü	Madeni Yağ		70		20					10	
5		E Mamulü											
6	152.10.006	F Mamulü	Madeni Yağ		35		11	43				11	
7	152.10.007	G Mamulü	Madeni Yağ			30	30			22,5			17,5
8	152.10.006	H Mamulü	Madeni Yağ			60				25		15	
B - B CETVELİNDE YER ALMAYAN MAMULLER													
1	152.20.009	I Mamulü	Madeni Yağ			18		50		7,5	10	4,5	10
2	152.20.010	J Mamulü	Madeni Yağ				50				40	10	

EK. 6

ÖTV. BEYANNAMESİNDE İNDİRİLECEK ÖTV. HESAPLAMA/KONTROL TABLOSU

DÖNEMİ : 2013/1

SIRA NO	TESLİM EDİLEN / İADE GELEN MAMÜLÜN					TESLİM EDİLEN MAMÜLÜN BÜNYESİNE GİREN ÖTV.Lİ GİRİDİ İSİMLERİ, KULLANIM ORAN VE MİKTARLARI İLE ÖTV. YÜKLERİ																İNDİRİLECEK TOPLAM ÖTV YÜKÜ	
						ÖTV ÖDENEREK SATIN ALINAN İLK MADDE-MALZEMELER																	
	Bright Stock				Heavy Neutral				Light Neutral				Spindle Oil										
	Kodu	İsmi	GTİP Numarası	Miktarı (kg.)	Teslim Şekli	Kullanım				Kullanım				Kullanım				Kullanım					
%						Miktarı	Birim ÖTV	ÖTV. Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	ÖTV Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	ÖTV Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	ÖTV Yüğü			
A	ÖTV.Lİ TESLİMLERİN ÖTV. YÜKLERİ :																						
1		A			Nrm.			1,3007				1,3007				1,3007				1,3007			0,00
2		B			"			1,3007				1,3007				1,3007				1,3007			0,00
3		C			"			1,3007				1,3007				1,3007				1,3007			0,00
4		D			"			1,3007				1,3007				1,3007				1,3007			0,00
5		E			"			1,3007				1,3007				1,3007				1,3007			0,00
6		F			"			1,3007				1,3007				1,3007				1,3007			0,00
7	152.10.007	G		6.000,00	"			1,3007		45	2.700	1,3007	3.511,89	45	2700	1,3007	3.511,89			1,3007			7.023,78
8		H			"			1,3007				1,3007				1,3007				1,3007			0,00
	ARA TOPLAM			6.000,00																			
C	SATIŞ İADE VE İPTALİNDE ÖDENEK ÖTV.LER :																						
1		A			İade																		
2		B			"																		
3		C			"																		
4		D			"																		
5		E			"																		
6		F			"																		
7		G			"																		
8		H			"																		
	ARA TOPLAM				İade																		
	GENEL TOPLAM																						

Not : Bu tablo, mamüllerin teslim şekillerine göre ve/veya baz yağ ve katıklar için ayrı ayrı olacak şekilde ya da daha başka şekillerde düzenlenebilir.

EK. 7

İHRAÇ EDİLEN VE/VEYA İHRAÇ KAYITLI TESLİM EDİLEN ÖTV'YE TABİ MAMÜLLERİN İMALİNDE KULLANILAN ÖTV.Sİ ÖDENMİŞ İLK MADDE MALZEMELER DOLAYISIYLA İADE ALINACAK VE MALİYETLERE İNTİKAL ETTİRİLECEK ÖTV. HESAPLAMA/ KONTROL TABLOSU

DÖNEMİ : 2013/1

SIRA NO	TESLİM EDİLEN MAMÜLÜN					MAMÜLÜN BÜNYESİNE GİREN ÖTV.Lİ GİRDİ İSİMLERİ, KULLANIM ORAN VE MİKTARLARI İLE ÖTV. YÜKLERİ																				İADE ALINACA K TOPLAM ÖTV	MALİYETE GİDECEK TOPLAM ÖTV YÜKÜ
						ÖTV ÖDENEREK SATIN ALINAN İLK MADDE-MALZEMELER																					
						Bright Stock				Heavy Neutral				Light Neutral				Spindle Oil									
						Kullanım				Kullanım				Kullanım				Kullanım									
Kodu	İsmi	GTİP Numarası	Miktarı (kg.)	Teslim Şekli	%	Miktarı	Birim ÖTV	İade Alınacak	ÖTV Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	İade Alınacak	ÖTV Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	İade Alınacak	ÖTV Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	İade Alınacak	ÖTV Yüğü			
A	İHRACAT ÖTV. YÜKLERİ :																										
1	A			5/1																							
2	B			5/1																							
3	152.10.003	C	10.000	5/1					46	4.600	1,3007	5.753,22	230,00	6	600	1,3007	750,42	30,00							6.503,64	260,00	
4	D			5/1																							
5	E			5/1																							
6	F			5/1																							
7	G			5/1																							
8	H			5/1																							
	ARA TOPLAM		10.000							4.600		5.753,22	230,00		600		750,42	30,00							6.503,64	260,00	
B	İHRAÇ KAYITLI TESLİM ÖTV. YÜKLERİ :																										
1	A			8/2																							
2	B			8/2																							
3	C			8/2																							
4	D			8/2																							
5	E			8/2																							
6	152.10.006	F	10.000	8/2	75	7.500	1,3007	9.380,00	375,00					10	1.000	1,3007	1.250,70	50,00							10.630,70	425,00	
7	G			8/2																							
8	H			8/2																							
	ARA TOPLAM		10.000			7.500		9.380,00	375,00						1.000		1.250,70	50,00							10.630,70	425,00	
	GENEL TOPLAM		20.000			7.500		9.380,00	375,00		4.600		5.753,22	230,00		1.600		2.001,12	80,00						17.134,34	685,00	

Not : Bu tablo, mamüllerin teslim şekillerine göre ve/veya baz yağ ve katıklar için ayrı ayrı olacak şekilde ya da daha başka şekillerde düzenlenebilir.

EK. 8

TESLİMİ ÖTV'YE TABİ OLMAYAN MAMÜLLERİN İMALİNDE KULLANILAN ÖTV.Lİ İLK MADDE MALZEMELER İLE DİREK SATIŞI YAPILAN İLK MADDE MALZEMELER

DOLAYISIYLA MALİYETLERE İNTİKAL ETTİRİLECEK ÖTV. HESAPLAMA/ KONTROL TABLOSU

DÖNEMİ : 2013/1

SIRA NO	İMAL EDİLEN MAMÜLÜN/SATIŞI YAPILAN HAMMADDENİN					TESLİMİ ÖTV'YE TABİ OLMAYAN MAMÜLÜN BÜNYESİNE GİREN ÖTV.Lİ GİRDİ İSİMLERİ, KULLANIM ORAN VE MİKTARLARI İLE ÖTV. YÜKLERİ																							TOPLAM KULLANIM		
						ÖTV ÖDENEREK SATIN ALINAN İLK MADDE-MALZEMELER												İTHAL İLK MADDE-MALZEMELER													
	Bright Stock			Heavy Neutral			Light Neutral			Spindle Oil		Soğutma Yağı		SN 150			Katık "K"			Katık "M"			TOPLAM KULLANIM								
	Kullanım	Kullanım		Kullanım		Kullanım		Kullanım		Kullanım		Kullanım		Kullanım		Kullanım		Kullanım		Kullanım		Miktarı	%	Maliyete Gidecek ÖTV Yüğü							
Kodu	İsmi	GTİP Numarası	Miktarı (kg.)	Teslim Şekli	%	Miktarı	Birim ÖTV	ÖTV Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	ÖTV. Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	ÖTV Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	ÖTV Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	ÖTV Yüğü	Miktarı	%	Maliyete Gidecek ÖTV Yüğü				
1																															
2		J		12.000	Nrm					50	6.000	1,3007	7.804,20																		
3	150.10.10.00	Heavy Neutral	3.000	Nrm		100	3.000	1,3007	3.902,10																				3.902,10		
4																															
5																															
6																															
7																															
8																															
			TOPLAM	15.000							3.000		3.902		6.000		7.804,20														

Not : Bu tablo, baz yağ ve katkıları için ayrı ayrı olacak şekilde ya da daha başka şekillerde düzenlenebilir.

EK.9

TESLİMİ ÖTV.YE TABİ MALLARIN DAHİLİ SARFI,ZAYİ OLMASI VE NUMUNE OLARAK TESLİMLERİNDE GİDERLERE İNTİKALİ GEREKEN ÖTV HESAPLAMA TABLOSU

DÖNEMİ : 2013/1

Sıra No	Kodu	İsmi	GTİP Numarası	Birim ÖTV	TESLİMİ ÖTV.'YE TABİ MALLARIN /MAMÜLLERİN										
					DAHİLİ SARFI			ZAYİ			NUMUNE			TOPLAM TESLİM	
					Miktarı	Ödenecek ÖTV	Gidere Gidecek ÖTV	Miktarı	Ödenecek ÖTV	Gidere Gidecek ÖTV	Miktarı	Ödenecek ÖTV	Gidere Gidecek ÖTV	Miktarı	Gidere Gidecek ÖTV
A-		<u>NORMAL ÖTV.Lİ YERLİ BAZYAĞLAR :</u>													
1	150.10.10.001	Bright Stock		1,3007	150		195,10							150	195,10
2	150.10.10.002	Heavy Neutral						500		650,35				500	650,35
3	150.10.10.003	Light Neutral		1,3007	100		130,07							100	130,07
4		Spindle Oil													
B-		<u>NORMAL ÖTV.Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR :</u>													
1		Bright Stock													
2		Heavy Neutral													
3		Light Neutral													
4		Spindle Oil													
6		Core 150													
7		SN 150													
8		Yağlama Yağı													
C-		<u>NORMAL ÖTV.Lİ İTHAL KATIKLAR :</u>													
1		(K) Katığı													
2		(M) Katığı													
D-		<u>ÖTV.YE TABİ MAMÜLLER</u>													
1		(A)													
2		(B)													
3		(C)													
4		(D)													
5		(E)													
6		(F)													
E-		<u>ÖTV.YE TABİ İTHAL TİCARİ MALLAR</u>													
3	153.10.003	W.Yüksek Basınç Yağı									20	26,01	26,01	20	26,01
5		W.Karter Yıkayıcı													
		TOPLAM			250,00	0,00	325,17	500,00	0,00	650,35	20,00	26,01	26,01	770,00	1.001,53

EK.10

Maliye Bakanlığı
GELİRLER
Genel Müdürlüğü

ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ BEYANNAMESİ

(I SAYILI LİSTE: PETROL ÜRÜNLERİ VE DOĞALGAZ İLE DİĞER MALLARIN TESLİMLERİ İÇİN)

□□□□□□
V.D. KODU

(Vergi Dairesince Doldurulacaktır.)

1
VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜNE

2
İL-İLÇE

MÜKELLEFİN

3 VERGİ KİMLİK NO.

5 TELEFON NO.

7 E-POSTA ADRESİ

8 SOYADI (UNVANI)

9 ADI

YILI		OCA		ŞUB		MAR		NİS		MAY		HAZ	
1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
2	0	1	3	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
ÖZEL HALLERDE VERGİLENDİRME DÖNEMİ													

1

4 T.C. KİMLİK NO.

6 FAKS NO.

VERGİ BİLDİRİMİ

		(Yeni Türk Lirası)	(YKr)	
10	TOPLAM TESLİM BEDELİ (ÖTV ve KDV hariç)	195.771,84		
11	LİTRE (lt)			
12	ÖZEL TÜKETİM VERGİSİNE TABİ MİKTAR KİLOGRAM (kg)	32.000,00		
13	METREKÜP (m ³)			
TESLİM EDİLEN MAL MİKTARI	Ölçü(*) Birimi	Maktu Vergi Tutarı (YTL)	TESLİM BEDELİ (ÖTV ve KDV hariç)	HESAPLANAN VERGİ TUTARI

(A) CETVELİNDE YER ALAN MALLARA İLİŞKİN VERGİNİN HESAPLANMASI

	(Yeni Türk Lirası)	(Ykr)	(Yeni Türk Lirası)	(Ykr)
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				

Deniz Araçları İçin Vergisi İndirilmiş Yakıt Teslimi (**)

33				
34				

(B) CETVELİNDE YER ALAN MALLARA İLİŞKİN VERGİNİN HESAPLANMASI

35	20.820,00	Kg.	1,3007	119.911	84	27.080	57
36	1.200,00	Kg.	2,2985	11.000	0	2.758	20
37							
38							
39							
40							

8. Maddenin 1 No.lu Fikrası Uyarınca Tecil-Terkin Kapsamında Yapılan Teslimler

41							
42							
43							

TESLİM EDİLEN MAL MİKTARI	Ölçü(*) Birimi	Maktu Vergi Tutarı (YTL)	TESLİM BEDELİ (ÖTV ve KDV hariç)	HESAPLANAN VERGİ TUTARI
---------------------------	-------------------	-----------------------------	----------------------------------	-------------------------

(B) Cetvelinde Yer Alan Malların, Aynı Cetveldeki Malların İmalinde Kullanılmak Üzere Teslimi (***)

	(Yeni Türk Lirası)	(Ykr)	(Yeni Türk Lirası)	(Ykr)
44				
45				
46	Madeni Yağ İmalinde Kullanılacak Baz Yağ Teslimleri (****)			
47	HESAPLANAN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ (14+15+...+45+46)			29.838 , 77

İNDİRİLECEK ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ

48	9. Madde Kapsamında İndirilecek Özel Tüketim Vergisi	6.000,00	Kg.	1,3007	36.000	0	7.023	78
49	Diplomatik İstisna Kapsamında Doğalgaz Teslimleri İle İlgili Olarak İndirilecek Özel Tüketim Vergisi							
50	15. Madde Kapsamında İndirilecek Özel Tüketim Vergisi							
51	İNDİRİLECEK ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ TOPLAM (48+49+50)						7.023	78
52	ÖDENMESİ GEREKEN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ (47-51)						22.814	99
53	8.MADDENİN 1 NO.LU FIKRASI KAPSAMINDA TECİL EDİLMESİ GEREKEN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ							
54	8. MADDENİN 2 NO.LU FIKRASI KAPSAMINDA İHRAÇ KAYDIYLA SATILAN MALLARA AIT TECİL EDİLMESİ GEREKEN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ						13.007	0
55	ÖDENECEK ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ (52-(53+54))						9.807	99

İSTİSNALAR

	ÖLÇÜ BİRİMİ	TESLİM MİKTARI	TESLİM BEDELİ (ÖTV ve KDV hariç)	(Yeni Türk Lirası)	(Ykr)
56	İHRACAT İSTİSNASI	lt			
57		kg	10.000,00	65.000	0
58		m³			
59	DİPLOMATİK İSTİSNA	lt			
60		kg			
61		m³			
62	ASKERİ AMAÇLI İSTİSNA	lt			
63		kg			
64		m³			
65	PETROL ARAMA VE İSTİHSAL FAALİYETLERİ İSTİSNASI	lt			
66		kg			
67		m³			
68	DİĞER İSTİSNALAR	lt			
69		kg			
70		m³			

BEYANNAMEYE EKLENECEK BELGELER

☒	ADET	
☒	İHRAÇ EDİLEN MALLARA AIT GÜMRÜK BEYANNAMESİ (ASLI VEYA GÜMRÜK İDARESİ, NOTER YA DA YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR TARAFINDAN ONAYLANMIŞ ÖRNEĞİ)	
☐	DİPLOMATİK İSTİSNA KAPSAMINDA YAPILAN TESLİMLERE AIT DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI YAZISI, EMANET MAL ÇEKİ VE BU ÇEKE İLİŞKİN FATURALARIN ONAYLI FOTOKOPILERİ	
☐	ASKERİ AMAÇLI İSTİSNA KAPSAMINDA YAPILAN TESLİMLERE AIT LİSTE	
☐	PETROL ARAMA VE İSTİHSAL FAALİYETLERİNDE BULUNANLARA YAPILAN TESLİMLERE AIT PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE ONAYLI LİSTENİN FOTOKOPISİ	
☐	(B) CETVELİNDEKİ MALLARIN ALICISI TARAFINDAN VERİLEN TALEP VE TAAHHÜTNAME İLE SANAYİ SİGİL BELGESİNİN FOTOKOPISİ	
☒	İTHAL EDİLEN PETROL ÜRÜNLERİNE AIT BİLGİ FORMU	
☒	2003/6467 SAYILI BKK VE BU KONUYA İLİŞKİN ÇIKABİLECEK DİĞER BKK KAPSAMINDA VERİLEN TALEP VE TAAHHÜTNAMENİN ASLI İLE SANAYİ SİGİL BELGESİNİN ONAYLI ÖRNEĞİ	
☐	DENİZ ARAÇLARI İÇİN VERGİSİZ İNDİRİLMİŞ YAKIT TESLİMLERİYLE İLGİLİ DAĞITIM İZİN BELGESİNİN FOTOKOPISİ VE DÜZENLENEN FATURALARA İLİŞKİN BİLGİLERİ GÖSTEREN ONAYLI LİST	
☐	DİĞER	

BEYANNAMENİN HANGİ SIFATLA VERİLDİĞİ	
Mükellef ☐	Mirasçı ☐
Kanuni Temsilci (Velî, vasi, kayyum) ☐	Vergi Sorumlusu ☐
Adı Soyadı (Unvanı)	
İmza	
Tarih	

BEYANNAMEYİ DÜZENLEYEN S.M. VEYA S.M.M.M	
Adı Soyadı (Unvanı)	
Vergi Kimlik No.	
T.C. Kimlik No.	
E-Posta Adresi	
İmza	
Tarih	

EK.11

ÖTV. BEYANNAMESİNDE İNDİRİLECEK ÖTV. HESAPLAMA/KONTROL TABLOSU

DÖNEMİ : 2013/2

SIRA NO	TESLİM EDİLEN / İADE GELEN MAMÜLÜN					TESLİM EDİLEN MAMÜLÜN BÜNYESİNE GİREN ÖTV.Lİ GİRDİ İSİMLERİ, KULLANIM ORAN VE MİKTARLARI İLE ÖTV. YÜKLERİ																İNDİRİLECEK TOPLAM ÖTV YÜKÜ
						ÖTV ÖDENEREK SATIN ALINAN İLK MADDE-MALZEMELER																
	Bright Stock				Heavy Neutral				Light Neutral				Spindle Oil									
	Kodu	İsmi	GTİP Numarası	Miktarı (kg.)	Teslim Şekli	Kullanım				Kullanım				Kullanım				Kullanım				
					%	Miktarı	Birim ÖTV	ÖTV. Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	ÖTV Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	ÖTV Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	ÖTV Yüğü		
A	ÖTV.Lİ TESLİMLERİN ÖTV. YÜKLERİ :																					
1		A		Nrm.			1,3007				1,3007				1,3007				1,3007		0,00	
2	152.10.002	B		25.000,00	"	3300	1,3007	4292,31			1,3007			18700	1,3007	24323,09			1,3007		28.615,40	
3		C			"		1,3007				1,3007				1,3007				1,3007		0,00	
4		D			"		1,3007				1,3007				1,3007				1,3007		0,00	
5		E			"		1,3007				1,3007				1,3007				1,3007		0,00	
6		F			"		1,3007				1,3007				1,3007				1,3007		0,00	
7	152.10.007	G		6.000,00	"		1,3007		45	2.700	1,3007	3.511,89	45	2700	1,3007	3.511,89			1,3007		7.023,78	
8		H			"		1,3007				1,3007				1,3007				1,3007		0,00	
	ARA TOPLAM			31.000,00			3.300			4.292,31		2.700			3.511,89		21.400			27.834,98	35.639,18	
C	SATIŞ İADE VE İPTALİNDE ÖDENEN ÖTV.LER :																					
1		A			İade																	
2		B			"																	
3		C			"																	
4		D			"																	
5		E			"																	
6		F			"																	
7	152.10.007	G		3.000,00	"																3.902,10	
8		H			"																	
	ARA TOPLAM			3.000,00	İade																3.902,10	
	GENEL TOPLAM			34.000,00																	39.541,28	

Not : Bu tablo, mamüllerin teslim şekillerine göre ve/veya baz yağ ve katıklar için ayrı ayrı olacak şekilde ya da daha başka şekillerde düzenlenebilir.

EK.12

İHRAÇ EDİLEN VE/VEYA İHRAÇ KAYITLI TESLİM EDİLEN ÖTV'YE TABİ MAMÜLLERİN İMALİNDE KULLANILAN ÖTV.Sİ ÖDENMİŞ İLK MADDE MALZEMELER DOLAYISIYLA İADE ALINACAK VE MALİYETLERE İNTİKAL ETTİRİLECEK ÖTV. HESAPLAMA/ KONTROL TABLOSU

DÖNEMİ : 2013/2

SIRA NO	TESLİM EDİLEN MAMÜLÜN					MAMÜLÜN BÜNYESİNE GİREN ÖTV.Lİ GİRDİ İSİMLERİ, KULLANIM ORAN VE MİKTARLARI İLE ÖTV. YÜKLERİ																				İADE ALINACAK TOPLAM ÖTV	MALİYETE GİDECEK TOPLAM ÖTV YÜKÜ	
						ÖTV ÖDENEREK SATIN ALINAN İLK MADDE-MALZEMELER																						
	Bright Stock					Heavy Neutral					Light Neutral					Spindle Oil												
	Kodu	İsmi	GTİP Numarası	Miktarı (kg.)	Teslim Şekli	Kullanım					Kullanım					Kullanım					Kullanım							
					%	Miktarı	Birim ÖTV	İade Alınacak	ÖTV Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	İade Alınacak	ÖTV Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	İade Alınacak	ÖTV Yüğü	%	Miktarı	Birim ÖTV	İade Alınacak	ÖTV Yüğü				
A	İHRAÇAT ÖTV. YÜKLERİ :																											
1	A			5/1																								
2	B			5/1																								
3	C			5/1																								
4	D			5/1																								
5	E			5/1																								
6	152.10.006	F	13.000	5/1	37	4.870	1,3007	6.090,91	243,50					13	1.620	1,3007	2.026,13	81,00	40	5.200	#####	6.503,64	260,00	14.620,68	584,50			
7	G			5/1																								
8	H			5/1																								
	ARA TOPLAM		13.000					6.090,91	243,50		0			0,00	1.620		2.026,13	81,00				6.503,64	260,00	14.620,68	584,50			
B	İHRAÇ KAYITLI TESLİM ÖTV. YÜKLERİ :																											
1	152.10.001	A	30.000	8/2	60	18.000	1,3007	22.512,60	900,00					20	6.000	1,3007	7.504,20	300,00							30.016,80	1.200,00		
2	B			8/2																								
3	C			8/2																								
4	152.10.004	D	20.000	8/2	70	14.000	1,3007	17.509,80	700,00					20	4.000	1,3007	5.002,80	200,00							22.512,60	900,00		
5	E			8/2																								
6	F			8/2																								
7	G			8/2																								
8	H			8/2																								
	ARA TOPLAM		50.000			32.000		40.022,40	1.600,00					10.000		12.507,00	500,00				0,00	0,00	52.529,40	2.100,00				
	GENEL TOPLAM		63.000			32.000		46.113,31	1.843,50		0			0,00	11.620		14.533,13	581,00				6.503,64	260,00	67.150,08	2.684,50			

Not : Bu tablo, mamüllerin teslim şekillerine göre ve/veya baz yağı ve katkıları için ayrı ayrı olacak şekilde ya da daha başka şekillerde düzenlenebilir.

EK.14

TESLİMİ ÖTV.YE TABİ MALLARIN DAHİLİ SARFI,ZAYİ OLMASI VE NUMUNE OLARAK TESLİMLERİNDE GİDERLERE İNTİKALİ GEREKEN ÖTV HESAPLAMA TABLOSU

DÖNEMİ : 2013/2

Sıra No	Kodu	İsmi	GTİP Numarası	Birim ÖTV	TESLİMİ ÖTV.'YE TABİ MALLARIN /MAMÜLLERİN													
					DAHİLİ SARFI			ZAYİ			NUMUNE			TOPLAM TESLİM				
					Miktarı	Ödenecek ÖTV	Gidere Gidecek	Miktarı	Ödenecek ÖTV	Gidere Gidecek	Miktarı	Ödenecek ÖTV	Gidere Gidecek	Miktarı	Gidere Gidecek			
A-		<u>NORMAL ÖTV.Lİ YERLİ BAZYAĞLAR :</u>																
1	150.10.10.001	Bright Stock		1,3007				100	130,07	130,07				100	130,07			
2	150.10.10.002	Heavy Neutral		1,3007				60	78,04	78,04				60	78,04			
3	150.10.10.003	Light Neutral		1,3007				110	143,08	143,08				110	143,08			
4		Spindle Oil																
8		Yağlama Yağı																
B-		<u>NORMAL ÖTV.Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR :</u>																
1		Bright Stock																
2		Heavy Neutral																
3		Light Neutral																
4		Spindle Oil																
6		Core 150																
7		SN 150																
8		Yağlama Yağı																
C-		<u>NORMAL ÖTV.Lİ İTHAL KATIKLAR :</u>																
1		(K) Katığı																
2		(M) Katığı																
D-		<u>ÖTV.YE TABİ MAMÜLLER</u>																
1		(A)																
2		(B)																
3		(C)																
4		(D)																
5		(E)																
6		(F)																
E-		<u>ÖTV.YE TABİ İTHAL TİCARİ MALLAR</u>																
3	153.10.003	W.Yüksek Basınç Yağı																
5	153.10.005	W.Karter Yıkayıcı		1,3007				1.000,00	1.300,70	1.300,70				1000	1.300,70			
		TOPLAM						0,00	0,00	0,00	1.270,00	1.651,89	1.651,89	0,00	0,00	0,00	1.270,00	1.651,89

EK. 15

Maliye Bakanlığı
GELİRLER
Genel Müdürlüğü

ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ BEYANNAMESİ

(I SAYILI LİSTE: PETROL ÜRÜNLERİ VE DOĞALGAZ İLE DİĞER MALLARIN TESLİMLERİ İÇİN)

□□□□□□
V.D. KODU
(Vergi Dairesince Doldurulacaktır.)1
VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜNE2
İL-İLÇE

MÜKELLEFİN

3 VERGİ KİMLİK NO.

4 T.C. KİMLİK NO.

5 TELEFON NO.

6 FAKS NO.

7 E-POSTA ADRESİ

8 SOYADI (UNVANI)

9 ADI

YILI		OCA		ŞUB		MAR		NİS		MAY		HAZ	
1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
2013		TEM		AĞU		EYL		EKI		KAS		ARA	
1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2

ÖZEL HALLERDE
VERGİLENDİRİLMEDENİM

1

VERGİ BİLDİRİMİ

10 TOPLAM TESLİM BEDELİ (ÖTV ve KDV hariç) (Yeni Türk Lirası) 680.185 (YKr) 72

11 LİTRE (lt)

12 ÖZEL TÜKETİM VERGİSİNE TABİ MİKTAR KİLOGRAM (kg) 124.260,00

13 METREKÜP (m³)

TESLİM EDİLEN MAL MİKTARI	Ölçü(*) Birimi	Maktu Vergi Tutarı (YTL)	TESLİM BEDELİ (ÖTV ve KDV hariç)	HESAPLANAN VERGİ TUTARI
---------------------------	-------------------	-----------------------------	----------------------------------	-------------------------

(A) CETVELİNDE YER ALAN MALLARA İLİŞKİN VERGİNİN HESAPLANMASI

	(Yeni Türk Lirası)	(YKr)	(Yeni Türk Lirası)	(YKr)
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				

Deniz Araçları İçin Vergisi İndirilmiş Yakıt Teslimi (**)

33				
34				

(B) CETVELİNDE YER ALAN MALLARA İLİŞKİN VERGİNİN HESAPLANMASI

35	81.730,00	Kg.	1,3007	495.921	01	106.306	22
36	2.610,00	Kg.	2,2985	24.600	0	5.999	09
37							
38							
39							
40							

8. Maddenin 1 No.lu Fıkrası Uyarınca Tecil-Terkin Kapsamında Yapılan Teslimler

41							
42							
43							

(*) Ölçü birimi olarak litre (lt), kilogram (kg), standart metreküp, metreküp (m³) yazılacaktır. B95

(**) 2003/5868 Sayılı BKK Eki Kararın 1. Maddesi kapsamında yapılan teslimler yazılacaktır.

"www.gelirler.gov.tr"

MAVİ VEYA SİYAH TÜKENMEZ KALEMLE OKUNAKLI VE BÜYÜK HARFLERLE DOLDURULACAKTIR.

TESLİM EDİLEN MAL MİKTARI	Ölçü(*) Birimi	Maktu Vergi Tutarı (YTL)	TESLİM BEDELİ (ÖTV ve KDV hariç)	HESAPLANAN VERGİ TUTARI
---------------------------	-------------------	-----------------------------	----------------------------------	-------------------------

(B) Cetvelinde Yer Alan Malların, Aynı Cetveldeki Malların İmalinde Kullanılmak Üzere Teslimi (***)

	(Yeni Türk Lirası)	(Ykr)	(Yeni Türk Lirası)	(Ykr)
44				
45				
46	Madeni Yağ İmalinde Kullanılacak Baz Yağ Teslimleri (****)			
47	HESAPLANAN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ (14+15+...+45+46)		112.305	31

İNDİRİLECEK ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ

9. Madde Kapsamında İndirilecek Özel Tüketim Vergisi					
48	25.000,00	Kg.	1,3007	150.000	
Diplomatik İstisna Kapsamında Doğalgaz Teslimleri İle İlgili Olarak İndirilecek Özel Tüketim Vergisi					
49					
15. Madde Kapsamında İndirilecek Özel Tüketim Vergisi					
50	3000	Kg.		18.000	
51	İNDİRİLECEK ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ TOPLAMI (48+49+50)			32.517	50
52	ÖDENMESİ GEREKEN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ (47-51)			79.787	79
53	8. MADDENİN 1 NO.LU FIKRASI KAPSAMINDA TECİL EDİLMESİ GEREKEN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ				
54	8. MADDENİN 2 NO.LU FIKRASI KAPSAMINDA İHRAÇ KAYDIYLA SATILAN MALLARA AİT TECİL EDİLMESİ GEREKEN ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ			65.035	0
55	ÖDENECEK ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ (52-53+54)			14.752	81

İSTİSNALAR

	ÖLÇÜ BİRİMİ	TESLİM MİKTARI	TESLİM BEDELİ (ÖTV ve KDV hariç)	
			(Yeni Türk Lirası)	(Ykr)
56	İHRACAT İSTİSNASI	lt		
57		kg	41.000,00	168.000
58		m³		
59	DİPLOMATİK İSTİSNASNA	lt		
60		kg		
61		m³		
62	ASKERİ AMAÇLI İSTİSNASNA	lt		
63		kg		
64		m³		
65	PETROL ARAMA VE İSTİHSAL FAALİYETLERİ İSTİSNASI	lt		
66		kg		
67		m³		
68	DİĞER İSTİSNALAR	lt		
69		kg		
70		m³		

BEYANNAMEYE EKLENECEK BELGELER

- ADET
- İHRAÇ EDİLEN MALLARA AİT GÜMRÜK BEYANNAMESİ (ASLI VEYA GÜMRÜK İDARESİ, NOTER YA DA YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR TARAFINDAN ONAYLANMIŞ ÖRNEĞİ)
- DİPLOMATİK İSTİSNASNA KAPSAMINDA YAPILAN TESLİMLERE AİT DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI YAZISI, EMANET MAL ÇEKİ VE BU ÇEKE İLİŞKİN FATURALARIN ONAYLI FOTOKOPİLERİ
- ASKERİ AMAÇLI İSTİSNASNA KAPSAMINDA YAPILAN TESLİMLERE AİT LİSTE
- PETROL ARAMA VE İSTİHSAL FAALİYETLERİNDE BULUNANLARA YAPILAN TESLİMLERE AİT PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE ONAYLI LİSTENİN FOTOKOPİSİ
- (B) CETVELİNDEKİ MALLARIN ALICISI TARAFINDAN VERİLEN TALEP VE TAAHHÜTNAME İLE SANAYİ SİCİL BELGESİNİN FOTOKOPİSİ
- İTHAL EDİLEN PETROL ÜRÜNLERİNE AİT BİLGİ FORMU
- 2003/6467 SAYILI BKK VE BU KONUYA İLİŞKİN ÇIKABİLECEK DİĞER BKK KAPSAMINDA VERİLEN TALEP VE TAAHHÜTNAMENİN ASLI İLE SANAYİ SİCİL BELGESİNİN ONAYLI ÖRNEĞİ
- DENİZ ARAÇLARI İÇİN VERGİSİ İNDİRİLMİŞ YAKIT TESLİMLERİYLE İLGİLİ DAĞITIMIZIN BELGESİNİN FOTOKOPİSİ VE DÜZENLENEN FATURALARA İLİŞKİN BİLGİLERİ GÖSTEREN ONAYLI LİSTE
- DİĞER

BEYANNAMENİN HANGİ SIFATLA VERİLDİĞİ			
Mükellef	☐	Mirasçı	☐
Kanuni Temsilci (Veli, vasi, kayyum)	☐	Vergi Sorumlusu	☐
Adı Soyadı (Unvanı)	<input type="text"/>		
İmza	<input type="text"/>		
Tarih	<input type="text"/>		

BEYANNAMEYİ DÜZENLEYEN S.M. VEYA S.M.M.M	
Adı Soyadı (Unvanı)	<input type="text"/>
Vergi Kimlik No.	<input type="text"/>
T.C. Kimlik No.	<input type="text"/>
E-Posta Adresi	<input type="text"/>
İmza	<input type="text"/>
Tarih	<input type="text"/>

EK. 16**ÖTV ÖDENEREK SATIN ALINAN MEVCUT İLK MADDE-MALZEME STOKLARI İLE ÖTV TEMİNATLI İTHAL EDİLEN İLK MADDE-MALZEME VE
TİCARİ MAL STOKLARININ TAŞIDIĞI ÖTV VE ÖTV TEMİNAT YÜKLERİ****TESPİT TARİHİ: 31.03.2013**

SIRA NO	KODU	ÖTV'Lİ İLK MADDE-MALZEME VE TİCARİ MAL STOKLARININ					
		İSMİ	GTİP NUMARASI	MAKTU BİRİM ÖTV.Sİ	ÖDENEN BİRİM ÖTV.Sİ	MİKTARI (KG)	TAŞIDIĞI ÖTV YÜKÜ
A-		ÖTV'Lİ YERLİ BAZYAĞLAR :					
1		Bright Stock					
2		Heavy Neutral					
3		Light Neutral					
4		Spindle Oil					
7							
8		Yağlama Yağı					
B-		ÖTV'Lİ İTHAL BAZ YAĞLAR :					
1		Bright Stock					
2		Heavy Neutral					
3		Light Neutral					
4		Spindle Oil					
5							
6		Core 150					
7		SN 150					
8		Yağlama Yağı					
C-		ÖTV'Lİ İTHAL KATIKLAR :					
1		(K) Katığı					
2		(M) Katığı					
3							
D-		ÖTV'YE TABİ İTHAL TİCARİ MALLAR					
1							
2							
3		W.Yüksek Basınç Yağı					
4							
5		W.Karter Yıkayıcı					
		TOPLAM					

KAYNAKÇA

Kitaplar

- ACAR, Durmuş ve TETİK, Nilüfer. **Tekdüzen Hesap Planına Uygun Genel Muhasebe**. Isparta. Gözden Geçirilmiş 2. b. Tuğra Ofset. 2000
- ARAS, Oğuz. **İşletme Yönetiminde Muhasebe Bilgi Sistemleri**, İstanbul. 1976. İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yayınları No 548.
- BİLİCİ, Nurettin **Vergi Hukuku**. Ankara. Seçkin Yayınları. 8. b. 2004.
- BÜYÜKMİRZA, Kamil. **Maliyet ve Yönetim Muhasebesi Tekdüzene Uygun Bir Sistem Yaklaşımı**. Ankara. Gazi Kitapevi. 10. b. 2013.
- DEMİR, Ahmet. **Tek Düzen Muhasebe Sistemi**. İstanbul. 1998. Çağdaş Yayınevi. 4.b.
- ERKAN, Mehmet. **Özel Tüketim Vergisi Uygulaması**. Ankara. Maliye Hesap Uzmanları Derneği Yayınları. 1. b. 2009.
- KARAKAYA, Mevlüt. **Muhasebe Teknikleri**. Ankara. Tutibay Yayınları. 1999.
- PEHLİVAN, Osman. **Kamu Maliyesi**. Trabzon. Derya Yayınevi. 2002.
- ŞENYÜZ, Doğan. **Türk Vergi Sistemi**. İstanbul. Yaklaşım Yayıncılık. 13. b. 2007.

Sürelî Yayınlar

- BAYRAKTAR, Erkan ve EFE, Mehmet. "Kurumsal Kaynak Planlaması (ERP) Ve Yazılım Seçim Süreci". **Enstitüsü Dergisi Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı 15. (2006).
- ÇANKAYA, Mehmet. "Akaryakıt Harici Petrol Ürünlerinde ÖTV Uygulaması". **Gelir İdaresi Başkanlığı**. (Nisan 2012).
- DEMİR, Berna. "İşletmelerde Muhasebe İletişimi". **Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi**. Cilt 3. Sayı 4. (Aralık 2001).

- DÖNMEZ, Tayfun. “Özel Tüketim Vergisinde Tecil/Terkin Uygulaması”, **Yaklaşım Dergisi**. S.238. (Ekim 2012).
- ERKAN, Mehmet. “ÖTV Uygulamasına Dair Notlar (I): Vergiye Tabi Malların Sarfı, Zayi Olması ve Fire Durumu”. **Vergi Dünyası Dergisi**. S.338. (Ekim 2009).
- KALKINOĞLU, Mehmet. “Özel Tüketim Vergisinde Vergi İndirimi Uygulaması”. **Vergi Dünyası Dergisi Özel Yayını**. (2012).
- KAYMAZ, Ali Rıza, ELİTAŞ, Cemal ve KULA, Veysel. “Nazım Hesaplar ve Muhasebeleştirilmesi”. **Mali Çözüm Dergisi**. S.71. (Nisan Mayıs Haziran 2005).
- TAYYAR, Ali. “Türk İş Dünyasında Muhasebe Mesleğinden Beklenenler”. V.Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu. Yirmibirinci Yüzyılda Türk Muhasebe Mesleğinin Vizyonu ve Misyonu. **İSMMMO Yayınları 32. TÜRMOB Yayınları 172**. (2001).
- PAKSOY, Turan ve ALTIPARMAK, Fulya “Güneş Enerjisi Ve Su Isıtma Sistemleri İmal Eden Bir İşletmede Bulanık İşlem Süreleri İle Malzeme İhtiyaç Planlama”. **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. S.12. (2004).
- SEYRAN, C.Deniz. “Bilgi Teknolojilerinin Türk İşletmelerindeki Durumu ve Kullanımında Ortaya Çıkan Olumsuzluklar”. **Kara Harp Okulu Bilim Dergisi**. Cilt 1. (2000).
- SÜRMEİ, Fevzi. “Muhasebe Bilgi Sistemi”. **Anadolu Üniversitesi Eğitim, Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları**. S.115. (1996).
- YÜKÇÜ, Süleyman ve ATAĞAN, Gülşah. “Muhasebenin Mühendislik Boyutu: Ürün Ağacı Ve Rota Uygulaması”. **Mali Çözüm Dergisi**. S.204. (Kasım-Aralık 2010).

İnternet Kaynakları

- AVGER, Erdoğan. “**Muhasebenin Ülkemizdeki Tarihi Gelişimi Ve Tek Düzen Hesap Planı**”. (Çevrimiçi). <http://www.muhasabetr.com/yazarlarimiz/erdogan/003/>. (Erişim Tarihi: 03.05.2013)
- Batch Manegement. (Çevrimiçi). <http://help.sap.com/printdocu/core/Print46c/en/data/pdf/LOBM/LOB M.pdf>. (Erişim Tarihi: 30.04.2013).

- OKTAR, Kemal. **Özel Tüketim Vergisi On Yaşında.** (Çevrimiçi). <http://www.dunya.com/ozel-tuketim-vergisi-on-yasinda-149760yy.htm>. (Erişim Tarihi: 23.04.2013).
- Petrol Sanayi Derneği. **Sektör Raporu 2011.** (Çevrimiçi). http://www.petder.org.tr/admin/my_documents/my_files/CC3_PETDERSectorRaporu2011.pdf. (Erişim Tarihi: 11.12.2012).
- Rota Kavramı ve Axapta. (Çevrimiçi). <http://www.bilgininadresi.net/Madde/13454/ROTA-KAVRAMI-VEAXAPTA%E2%80%99DA-ROTA-YARATILMASI>. (Erişim Tarihi 09.02.2013).
- Solver Kimya Laboratuvarı. **Hammaddeler Ansiklopedisi,** (Çevrimiçi). <http://www.hammaddeleransiklopedisi.com/madeni-yaglar-makaleleri/bazyagnedirhammaddeler-ansiklopedisi.html>. (Erişim tarihi: 11.12.2012).
- TOBB. **Kapasite Kriterleri: 3543 Madeni Yağ İmalatı.** (Çevrimiçi). <http://www.tobb.org.tr/SanayiMudurlugu/Documents/Kapasite/Grup%203543%20Madeni%20Yağ%20İmalatı.pdf>. (Erişim Tarihi: 12.12.2012).

Tezler

- ÇELİKKOL, Mediha Mine. **Bilgi Yönetimi Sürecinde Kurumsal Kaynak Planlamasının Finansal Boyutları ve Cam Sektöründe Uygulaması.** Yayınlanmamış Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Eskişehir. 2000.
- ÖMÜRBEK, Vesile. **Kurumsal Kaynak Planlamasında Muhasebe Bilgi Sisteminin Rolü: Gıda Sektöründe Uygulama.** Yayınlanmamış Doktora Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Isparta. 2003.

Diğer Kaynaklar

4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu

MUGAN, Can Şınga. “Bilgi Sistemleri Teknolojileri ve Muhasebe Uygulamalarına ve Eğitimine Etkileri”. **XIX. Türkiye Muhasebe Eğitimi Sempozyumu.** 18-20 Mayıs 2000. Belek Antalya.